

Opening door de voorzitter Jan van Zanen.

Dames en heren genodigden, dames en heren ereleden en beste leden. Hartelijk welkom in Rotterdam op het vervolg van de 123^e Algemene Vergadering van onze Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Vandaag, dames en heren, is het precies 84 dagen geleden dat we in Veldhoven een begin maakten met deze 123^e Algemene Vergadering. Een vergadering vooral bedoeld de voorstellen en uw wijzigingsvoorstellen naar aanleiding van het rapport ons aller Sybilla Dekker te bespreken. Voorstellen en wijzigingsvoorstellen van velen van u die ons op weg zullen helpen naar een nieuw liberaal elan. De actualiteit, dames en heren, in Veldhoven vroeg aandacht voor andere onderwerpen u weet dat vast nog allemaal. Vandaag, dames en heren, staan de voorstellen en wijzigingsvoorstellen naar aanleiding van de commissie Dekker opnieuw op de agenda van deze 123^e Algemene Vergadering deel II en ik ga ervan uit dat we de behandeling vandaag kunnen afronden. Afronden op een wijze die, je blijft optimistisch, die perspectief biedt op herstel. En het is ook een goed moment, dames en heren, om dit te doen. De in 2003 ingevoerde nieuwe verenigingsdemocratie heeft een volledige cyclus van 4 jaar inmiddels doorgemaakt. Een goed moment dus, mede op basis van de aanbevelingen van de commissie Dekker, om de nieuwe systematiek te evalueren. En mede in dit licht, u weet dat allemaal nog, heeft ons hoofdbestuur na de Tweede Kamer verkiezingen van 22 november vorig jaar Sybilla Dekker en haar commissie gevraagd een analyse te maken van de gevoerde campagnes alsmede het proces en de effecten van de ledenraadplegingen.

De voorstellen van het hoofdbestuur op de aanbevelingen en uw wijzigingsvoorstellen er op staan vandaag op de agenda, het woord is aan u.

Dames en heren, is het na vandaag mogelijk hoe we ook in allerlei onderwerpen zitten de negatieve spiraal te doorbreken? Is het na vandaag mogelijk ons te concentreren op de kiezer? Krachtiger in te zoomen op de kiezer? Ons te concentreren op het bieden van alternatieven voor het huidige kabinetsbeleid, brrr Balkenende, Bos en Rouvoet, bemoeizucht, belastingen en regelgeving? Is het na vandaag mogelijk ruimte te geven aan onze parlementaire fracties om te schitteren en het liberale geluid te laten horen? Schitteren zoals Mark Rutte tijdens de afgelopen beschouwingen in de week na Veldhoven? Is het na vandaag mogelijk intern te verbinden en naar buiten toe te boeien? U weet, dames en heren, binnen een liberale partij als de onze is er discussie over van alles en nog wat mogelijk ook vandaag maar dat doen we dan wel met waardering en respect. En over zaken het is, om de

commissie Dekker te citeren, het is nu de hoogste tijd voor onderling vertrouwen, respect en rust. En na de discussie hier, en niet via de media, horen we eenheid en kracht uit te stralen. Dames en heren als er nu één ding was waarom u de leden, de vrijwilligers en alle afdelingen in noord, zuid, oost en west waar u de afgelopen vier jaar om heeft gevraagd is het dit wel. Het beeld van voortdurende verdeeldheid is fruinend. Jan maak daar een end aan.

Vandaag staat ook de actualiteit sinds Veldhoven op de agenda. Velen van u zullen daar zo meteen ongetwijfeld aandacht voor vragen. En vanzelfsprekend legt het hoofdbestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en voor alle duidelijkheid wij stonden en wij staan voor het gevoerde beleid hoe moeilijk de besluiten soms ook waren en zijn en u heeft daarover vandaag het laatste woord. Maar laten we dan wel één ding helder afspreken, na vandaag kijken we allemaal weer vooruit. Debat mag, het kan, ja het moet zelfs want we zijn een partij van leden, een partij waar de leden het voor het zeggen hebben. En, dat heb ik ook de afgelopen vier jaar gemerkt, partijdemocratie is moeilijk en maakt ook soms zeer kwetsbaar maar het is verkieselijk boven kadaverdiscipline. Leden houden ons scherp en leden houden je op koers en u weet allemaal dat het eigenlijk zo is dat veel gebeurtenissen na de lijsttrekkersverkiezing tot op de dag van vandaag onze club geen goed hebben gedaan. Er is veel tijd en energie verloren gegaan aan intern, vergeeft u mij opnieuw het woord, aan intern gelazer. We lieten kansen liggen om de kiezer daadwerkelijk te tonen waar we als VVD voor staan omdat we met onszelf bezig zijn. En er zijn ook in die periode fouten gemaakt, fouten die we met de kennis van nu niet genaakt zouden hebben.

En de vraag rondom verantwoordelijk zijn en verantwoordelijkheid nemen is relevant want is dit hoofdbestuur en is deze partijvoorzitter niet tenminste medeverantwoordelijk voor waar de VVD nu staat? Het antwoord daarop is ja. En omdat je verantwoordelijk bent behoort je die verantwoordelijkheid als bestuurder te nemen, het gaat je dan weliswaar persoonlijk ook niet in je koude kleren zitten maar, dames en heren, mede in dit verband, u weet het, heb ik besloten ruimte te maken voor een nieuwe partijvoorzitter en een jaar eerder dan gepland terug te treden. De volgende partijvoorzitter kan met nieuwe energie de partij een stevige impuls geven. Zij of hij kan met nieuw elan verder bouwen aan een VVD als de liberale volkspartij voor alle Nederlanders.

Met mij, dat weet u ook dames en heren, stellen de collega hoofdbestuursleden hun zetels ter beschikking om het de nieuwe voorzitter

mogelijk te maken zijn eigen ploeg samen te stellen en die aan de Algemene Vergadering te presenteren. Dit alles in het belang van de partij, in het belang van de toekomst van onze Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Dit betekent ook dames en heren dat we u vandaag voorstellen een procedure tot verkiezing van een nieuwe partijvoorzitter voorstellen vast te stellen. Een zorgvuldige procedure maar ook een snelle. Ik ga ervan uit dat mijn opvolger in maart bekend zal zijn want ruimte maken betekent immers ook ruimte laten, effectief met een heldere overdracht zodat mijn opvolger goed voorbereid aan de slag kan.

Dames en heren, elan komt niet uit een toverdoos, dat schreef ik in mijn voorwoord van de uitwerking door het hoofdbestuur van de 10 aanbevelingen uit het rapport van de commissie Dekker en dat vind ik nog steeds. Elan daar moet je met zijn allen aan werken en vooral samen, eensgezind met respect voor andermans ideeën maar wel met een gezamenlijk doel, het doel dit land liberaler te maken onder aanvoering van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, laten we dat doel vandaag op dit tweede deel van de 123^e Algemene Vergadering vooral niet vergeten, dank u wel.

Dames en heren ik geef graag het woord aan Mark Rutte.

De heer Mark Rutte; dames en heren, goedemorgen en Jan dank voor mij het woord verlenen. Ik heb er behoefte aan om u te vertellen wat er na Veldhoven is gebeurd en welke activiteit ikzelf en de fractie en de partijtop heeft ondernomen om de partij bij elkaar te houden in deze moeilijke fase. Ik begin maar meteen met mijn twee belangrijkste conclusies. De eerste conclusie is dat de VVD opnieuw een enorme veerkracht heeft getoond, of je nou op al die bijeenkomsten komt en in kamercentrales en in afdelingen, als je kijkt naar hoe de Kamerfractie de zaak heeft opgepakt, de talloze telefoongesprekken die ik heb gevoerd maar ook de nieuwe ledendag waar 600 nieuwe leden naar het Kamergebouw kwamen drie weken terug en een hele zaterdag met de fractie en het partijbestuur hebben samengebracht om te praten over wat het dan is om lid te zijn van zo'n partij.

Mag ik eens vragen wie van die nieuwe ledendag zijn hier vandaag? Kijk eens aan, welkom. Dat is mijn eerste conclusie, die partij heeft enorme veerkracht. Maar ik trek vandaag, dames en heren, ook een tweede conclusie uit die afgelopen maanden uit al die dingen die we gedaan hebben en die tweede conclusie is dat we na vandaag moeten stoppen met navelstaren, genoeg is genoeg.

Ik ben lid van de VVD, u bent lid van de VVD, wij zijn allemaal lid van de VVD, de vijand zit niet intern maar die zit in het torentje en die moeten we aanpakken.

Al die mensen in het land die teleurgesteld zijn in het kabinet die verwachten dat wij vooropgaan in het maatschappelijk proces, dat wij vooropgaan in oppositie voeren en wij kunnen het ons gewoon niet veroorloven om nog langer met onszelf bezig te zijn, dat moet vandaag aan het eind van deze dag de conclusie zijn.

Ik heb tientallen bijeenkomsten bezocht, ik heb ongelooflijk leuke gesprekken gevoerd, ik denk terug aan die mevrouw in de kamercentrale Dordrecht die 60 jaar lang lid is van de VVD volgend jaar, dus ook heer 60 jarig bestaan viert en trouwens één van de jongste mensen in die zaal was en die tegen mij zei Mark, realiseer je die VVD heeftvaker ups en downs gekend hou vol.

Maar ook denk ik aan de man, onze partijgenoot, die ik in Limburg tegen kwam die in een rolstoel zit en die zei ik heb er uit overtuiging voor gekozen om bij de VVD te gaan zitten want ik wil niet als zielig worden behandeld, natuurlijk ik heb die handicap en dat betekent dat ik bepaalde voorzieningen moet hebben en die moet die staat dan ook voor mij regelen maar verder ben ik toch gewoon een persoon, kan ik toch wat bijdrage aan die samenleving leveren, ik hoef toch niet als zielig te worden beschouwd? Ook die man zal ik niet vergeten en ook voor die man sta ik hier vandaag.

Mensen, die bijeenkomsten in de afgelopen maanden hebben mij weer eens overtuigd waarom ik zelf lid ben geworden van de VVD 25 jaar geleden. En ik heb dat uit volle overtuiging gedaan. Nou kom ik uit een wat bijzondere familie, en dat zal waarschijnlijk voor u allemaal gelden want uiteindelijk komen we allemaal uit een bijzondere familie want het is immers onze familie. Maar mijn familie is echt bijzonder.

Mijn ouders hebben veel meegemaakt, ik ben geboren toen zij al wat ouder waren dus ik heb veel oudere broers en zussen, mijn moeder leeft nog en zij is inmiddels 84 een aardsoptimiste en overigens om alle misverstanden weg te nemen ik woon al 20 jaar niet meer thuis dat u dat ook even weet, hoeveel ik ook van haar hou dat zou niet goed gaan. Een absolute aardsoptimiste die altijd naar de toekomst kijkt, dat optimisme is me met de paplepel ingegoten, ik heb jong mijn broer verloren en ook jong mijn vader verloren. Ik heb een zus die actief is in de verpleging en ik heb van haar gezien hoe erg het is dat als je een vak hebt dat je op een gegeven moment steeds meer grijze

pakken, managementlagen, boven je krijgt die bepalen hoe je je vak uit moet oefenen en dat je je vak niet meer kunt uitoefenen. Ik heb dat van haar gezien hoe erg het is als die inspiratie die je in je vak wilt leggen verloren gaat. Mijn vader was een heel bijzondere kerel, een nuchtere vent zonder opsmuk en wars van gedoe. Ik heb van hem twee dingen geleerd. Ten eerste probeer altijd het beste uit jezelf te halen, zorg ervoor dat je zo goed mogelijk voor de dag komt. Maar misschien nog wel belangrijker, heb altijd respect voor iedereen die zijn bijdrage levert aan deze samenleving naar vermogen en dat betekent ja, respect voor de dokter maar ook respect voor de vuilnisman zo ben ik opgevoed.

En daarom wil ik ook zo graag de VVD leiden omdat wij een partij zijn, dames en heren, die uitstraalt allereerst dat wij vertrouwen hebben in de toekomst. Wij accepteren niet dat er steeds meer mensen zijn die zeggen misschien krijgt die volgende generatie het wel slechter dan wij het hadden. Die volgende generatie, daar staan wij voor, moet het net zo goed krijgen en zelfs beter dan deze generatie. Dat optimisme, die fakkeldrager, daar zijn wij van.

Ten tweede: wij zijn de partij van hardwerkend Nederland dat betekent dat mensen die hard werken, of ze nou beneden modaal verdienen of heel veel verdienen, ook in hun portemonnee moeten merken dat ze gewoon hard werken. Hoort ook bij dat ze hun vak moeten kunnen uitoefenen. Dus wij zijn de partij die zegt tegen iedere verpleegkundige, tegen iedere leraar en tegen iedere politieagent ga je gang, oefen je vak uit, ben wie je bent en zorg ervoor dat de samenleving trots op je kan zijn, weg met die managementlagen.

En ten derde: wij zijn de partij die er is voor iedereen die iets van zijn leven wil maken. Dat is ongeacht of je rijk of arm bent, dat is ongeacht of je allochtoon of autochtoon bent, ongeacht of je man of vrouw bent wij zijn er voor iedereen die vooruit wil in het leven, wij hebben respect voor iedereen die zijn bijdrage wil leveren dames en heren dat is de VVD die hier vandaag in Rotterdam congresseert.

Iedere keer als ik naar huis reed in die afgelopen maanden overviel mij datzelfde gevoel. Dit is onze partij, dit is mijn VVD, het zijn de leden die de VVD maken, de VVD is van de leden. En ik zeg dat ook omdat vaak die discussie gevoerd werd op die avonden want u weet er zijn inmiddels ook een paar bewegingen ontstaan en dan was die vraag zouden wij eigenlijk niet beter een soort beweging moeten zijn, heeft een politieke partij wel toekomst? Vers bloed, nieuwe ideeën, een serieuze politieke partij, dames en heren kan

niet zonder. Maar er is wat mij betreft meer dan dat. Een partij, dat zullen velen van u ook zo voelen, gaat uiteindelijk een beetje in je genen zitten. Een partij inspireert om duidelijk stelling te nemen en soms ook, en dat doen we ook gewoon, tegen de stroom in te roeien en als je dan kijkt die VVD die motiveert je natuurlijk om al die posters te plakken, om folders te bezorgen, om ook op een regenachtige middag weer zo'n standje te bemannen en ervoor zorgen dat je de boodschap die we hebben kunt overdragen aan andere mensen.

Hoeveel van u en ikzelf zitten soms niet oersaai vergaderingen uit in de gemeenteraad, in de provinciale Staten of in Tweede Kamer en waarom? Omdat wij het van belang vinden dat ook onze inbreng daar gehoord wordt. Dat ook de inbreng van de VVD daar duidelijk gehoord wordt.

En is die VVD dan die partij? Jazeker, maar dat betekent ook dames en heren dat wij niet van de school zijn die zegt daar gaan mijn kiezers, ik moet weten waar ze heen gaan want dan kan ik ze leiden, van die afdeling zijn wij dus niet. Wij zijn altijd een partij geweest met sterke overtuigingen, een partij die niet met alle winden wil meedraaien, wij nemen de kiezer zo serieus dames en heren dat wij soms ook de discussie met de kiezer aangaan en niet altijd achter de kiezer aan lopen omdat wij dat nodig vinden in het belang van Nederland, dat is ook de VVD.

En dan de afgelopen maanden, we hebben verschrikkelijk hard ook gewerkt in de fractie, we hebben gezegd in deze moeilijke fase is het van groot belang dat onze partij weer zijn profiel terugkrijgt als de partij van die hardwerkende Nederlander, daarom een tegenbegroting met belastingverlaging en nog deze week ons voorstel om de overlijdensbelasting, de belasting op je erfenissen, om die te halveren met het doel die uiteindelijk helemaal af te schaffen.

Daarom de voorstellen van de fractie, daarom 28 voorstellen van de VVD om het lastige en belangrijke onderwerp van immigratie en integratie te tackelen, om er nou eens eindelijk voor te zorgen dat dit probleem echt in Nederland wordt opgelost op basis van een reële analyse van de problemen en met reële oplossingen. En daarom ook een plan, half september uitgebracht, om de files te bestrijden. Wij doen dat niet via een website nee, wij trekken 10 miljard uit, wij komen met een gedegen analyse van het probleem en wij gaan met ons plan die file bestrijding keihard aanpakken in de volgende periode.

Maar ook in de afgelopen maanden hard gewerkt aan het thema veiligheid. U herinnert zich misschien die meneer in De Lier, die ondernemer, die ondernemer hoorde gerommel op zijn bedrijf want er was een inbreker bezig en wat deed deze ondernemer hij sloeg de ruitjes in van het busje waarmee die dieven uiteindelijk de buit hadden willen meenemen, gewoon om zijn eigen lijf en goed te beschermen. En wat gebeurt er? Hij wordt in de boeien afgevoerd en die dieven zitten in een soort nazorgtraject, dat is ook nog steeds Nederland anno 2007. En dan ben ik er trots op dat deze Tweede Kamerfractie met het voortouw van Fred Teeven en Laetitia Griffith een initiatiefwetsontwerp heeft ingediend om dit soort idiotie te voorkomen. Wij in Nederland moeten gewoon eigen lijf en goed kunnen verdedigen, daar staan wij voor.

En natuurlijk dat zijn onze plannen maar ook dat kabinet willen we natuurlijk bestrijden. U weet het er wordt vaak gezegd over Jan Peter Balkenende het is een bescheiden man, ik zou daar aan toe willen voegen hij heeft ook heel veel om bescheiden over te willen zijn. Dit kabinet schuift alles voor zich uit, er wordt gezegd dat in België de formatie zo lang duurt nou dan moet je naar Nederland kijken dit kabinet is al een jaar aan het formeren over het ontslagrecht, over Oeroesgan en topinkomens, er wordt meer onderhandeld dan geregeerd en er is een verschil met België, in België zijn de belastingen nog niet verhoogd hier gaan 18 belastingen omhoog met dit kabinet, wij strijden daartegen daarom die eenheid.

Partijgenoten, laten wij vandaag met elkaar stevig discussiëren, laten we ook niet bang zijn om het verschil van mening te laten horen maar ik zei het aan het begin we moeten aan het eind van de dag de gelederen sluiten, we moeten tot conclusies komen ook over het rapport van Sybilla Dekker wat we niet nog een keer kunnen uitstellen. Dit zijn momenten, dit soort moeilijke momenten houdt je jezelf als partij eigenlijk een spiegel voor en ik zeg wel eens tegen mensen die vragen het is niet zo makkelijk in de VVD en jullie gaan door een moeilijke fase heen en dan zeg ik ja dat is waar maar tegelijkertijd je beoordeeld partijen niet in goede tijden, een partij beoordeel je als het moeilijk is, een partij beoordeel je als de wind een beetje tegen zit. En ik, dames en heren, als ik dan terugkijk naar Veldhoven en de discussie die we daar voerden, ik weet niet hoe het u is vergaan ik heb heel veel mensen gesproken die op tv naar die uitzending hebben gekeken en zeiden dat was een stevig debat, jullie waren het over veel dingen oneens maar het ging wel netjes, het ging volwassen en ik zal Birol Kat niet vergeten die begon over zijn poes die twee kilo gehakt had gegeten en nog steeds even zwaar was en Birol ik hoop dat je hier vandaag bent en dat je weer zo'n prachtige

bijdrage hebt geleverd. Ik ben er, dames en heren, best wel een beetje trots op gegeven de problemen waar we mee zaten hoe wij in de afgelopen maanden daarmee zijn omgegaan en laat dan vandaag de weg omhoog weer beginnen naar electoraal herstel en, dames en heren, het belang van Nederland niet in het belang van de VVD maar in het belang van Nederland naar een prachtige klinkende verkiezingsoverwinning bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dames en heren, de vergadering gaat beginnen. Ik stel voor een technisch voorzitter vandaag te benoemen, Benk Korthals. Streng maar rechtvaardig zul jij ons door alle klussen leiden, Benk zeer welkom en dak dat je dit wilt doen.

De heer Benk Korthals; hartelijk dank. Laat ik beginnen met te zeggen dat ook ik uit een bijzondere familie kom en dan moet ik u hieraan toevoegen dat drie van de familieleden bepaalt de gave hadden om geestig te zijn. Een zus die van alles een leuk verhaal wist te maken en aan de andere kant een zus die zelfs het leukste verhaal om zeep wist te helpen en ik zit aan de rechterflank dus bij de laatste zus. In die zin kan ik u voorspellen dat het vandaag een zakelijke, inhoudelijke doch wellicht wat saaie vergadering zal gaan worden.

In ieder geval beginnen we met de verantwoording van het beleid van het hoofdbestuur. Er zijn ongelooflijk veel leden gekomen naar deze vergadering, iets wat ik door lange afwezigheid niet had verwacht, ik koester niet de illusie dat u allen bent gekomen om mij te zien als vergadervoorzitter maar dat er andere redenen aan ten grondslag liggen. Maar het is wel zo dat we moeten zorgen dat we op een gegeven moment klaar zijn. De bedoeling was dat we het eerste agendapunt 'verantwoording', beleid hoofdbestuur' om kwart voor 12 hadden afgerond ik neem aan dat we daar niet geheel in zullen slagen maar ik verzoek u mij in ieder geval vandaag te willen steunen om deze vergadering ordelijk en zakelijk te laten verlopen.

Laat ik beginnen met te zeggen hoe ik me voorstel deze dag te doen. Een uitgebreide verantwoording beleid hoofdbestuur en als daar behoefte aan is een ieder de mogelijkheid te geven om twee minuten van te voren daarover te spreken tenzij er teveel mensen zijn die van die gelegenheid gebruik willen maken want dan is het in de praktijk gewoon niet mogelijk. Daarna zullen we dan vervolgens de motie gaan behandelen waar iedereen die een motie heeft ingediend ook de gelegenheid heeft om de motie één minuut toe te lichten en

vervolgens kan iedereen daarop reageren tot slot uiteraard het hoofdbestuur en dan zullen we gaan stemmen.

Daarmee hoop ik voor de middagpauze toch een eind gekomen te zijn, en wellicht wel mee klaar. Dus aan de orde is de verantwoording beleid hoofdbestuur, daaronder de brief van Jan van Zanen en van de heer Wiegel die is binnengekomen. Verder wijs ik op een ordevoorstel wat we hebben gekregen van de kamercentrale, of de leden van de partijraad Gelderland, waarin zorg over de situatie doorklinkt. Nog eens in de herinnering wordt gebracht de betekenis die de VVD voor Nederland heeft gehad. De opvatting naar voren wordt gebracht dat er geen riskante moties zouden moeten worden ingediend over personen en een oproep aan het hoofdbestuur om bij deze Algemene Vergadering de regie te nemen en te spreken over inhoud, dat is dan eigenlijk nu meer tot mij gericht. Het is in feite geen ordevoorstel maar ik wil het wel noemen omdat ik denk dat deze gedachte toch wel bij velen zal doorklinken en ik zou, als Gelderland of die partijraadsleden mij dat vergeven, het hierbij willen laten.

Mijn eerste vraag aan de vergadering is er behoefte om gebruik te maken van die twee minuten spreektijd ten aanzien van het beleid van het hoofdbestuur? Een beperkt aantal gelukkig, we hebben de microfoons, nou moet ik toch mijn bril opzetten en dat gaat wel ten koste van mijn schoonheid, er zijn 8 microfoons, nu kan ik ook daar achterin de vergadering zien die zijn er ook gelukkig helemaal voltallig aanwezig. Goed dan beginnen we bij microfoon nummer 1. Wilt u uw naam noemen? Nee, de voorkeur is toch gebruik te maken van de microfoons in de vergaderzaal.

De heer Bakker, Nut; ik spreek namens het Thorbeckecomité en we hebben zes moties ingediend die in een willekeurige volgorde door u in de documenten zijn verspreid. Ben ik verstaanbaar want ik vind het hier wat raar klinken? We hebben het griezeligste kabinet sinds Den Uyl, dat is al door Mark Rutte gezegd en daar zijn we het helemaal mee eens en daar moet alle aandacht naar uitgaan want zo'n kabinet nooit weer. Ons falen bij de laatste verkiezingen is overigens wel de belangrijkste reden dat dit kabinet er gekomen is anders waren we zelf in de regering terechtgekomen, dat is een heel belangrijk punt lijkt mij dat mag dus nooit meer gebeuren.

Onze lente begon eigenlijk 10 jaar geleden, Frits Bolkestein liet ons toen 38 zetels na na een consequente politieke lijn en daadkracht en visie. Onder Hans Dijkstal begon een verval richting een vrijzinnig liberale koers die tot vandaag beeldbepalend is geweest en die een neerwaartse lijn heeft ingezet, dat is geen incident, dat is niet een toevalligheid van personen en poppetjes,

daar zit een lijn en structuur achter. De tot dusver gevolgde koers heeft onmiskenbaar tot systematische verwijdering van onze kiezers geleid dat is wat de partijtop kennelijk ambieerde. De overweldigende electorale waardering van onze kandidaat Verdonk is evident geweest. Als we daar een aantal rechtse zetels bijtellen, ik noem het maar rechts want ik heb anders geen kwalificatie ervoor, dan is dat waarschijnlijk de helft van de kiezers en dat is heel erg veel.

In de aanloop naar de verkiezingen kreeg zij, mevrouw Verdonk, een aantal onbehoorlijke schoppen tegen de schenen van even zovele prominente VVD'ers, daar is niet tegen opgetreden en dat is nogal kwalijk, een proces van zelfdestructie. Ik moet het nu zeggen want de vorige keer is er ook niks over gezegd.

Bij nadere beschouwing zou je kunnen zeggen dat een kleine groep mensen de VVD in gijzeling houdt.....

De heer Benk Korthals; ik ben u zeer erkentelijk met de steun die u krijgt maar graag doe ik het liever zelf. U krijgt nog een half minuutje vanwege deze interruptie.

De heer Bakker, Nut; ik dank u voor de toezegging. Ik denk, meneer de voorzitter, dat er een probleem is wat betreft de rechtervleugel zomaar weer te noemen van de VVD. De voorzitter, Jan van Zanen in dit geval dus niet u want ik moet dat even goed zeggen, en uw bestuur hebben vanaf het moment van de lijsttrekkerkandidaatstellingen tot aan het vertrek van mevrouw Verdonk van weinig strategisch en tactisch inzicht blijkt gegeven. U, voorzitter, heeft zelf ingegrepen bij het vertrek van Verdonk en daarbij het politieke gewicht niet goed ingeschat en u heeft daarmee de partij grote schade toegebracht en als manager gefaald. Ik meen dan ook dat u onmiddellijk en dus nu vandaag moet terugtreden als voorzitter, dat is een punt.

De heer Benk Korthals; ik neem aan dat u dat niet tegen mij hebt?

De heer Bakker, Nut; nee, dat heb ik net gezegd.

De heer Benk Korthals; hartelijk dank, wie verder? Gaat uw gang.

De heer Vlaanderen, Muiden; dank u wel voorzitter. We hebben in Veldhoven met een brede meerderheid een motie aangenomen waarin een beroep is

gedaan om de eenheid binnen de VVD te behouden en om mevrouw Verdonk te behouden voor de VVD. Schaamteloos is het enige woord wat mij te binnen schiet op het moment dat ik Mark Rutte en Jan van Zanen hoor doorkeuvelen alsof er niets is gebeurd. Honderdduizenden kiezers hebben op mevrouw Verdonk gestemd, hebben aangegeven dat het Thorbeckehuis links en rechts kamers heeft en ik verwacht dat het hoofdbestuur aangeeft hoe wij kunnen voortgaan met een brede volkspartij. Daarvoor hoeft de partij niet te worden opgeheven maar die breedte moeten wij benadrukken en ik denk dat meneer van Zanen persoonlijk nu er mee moet stoppen om aan te geven ik had de beste bedoelingen, ik ben een goede vent maar ik heb gefaald want ik vind het een falen als wij mevrouw Verdonk, en velen met haar, voor deze "partij dreigen te verliezen. Ik wil niet rechts zijn, ik wil niet links zijn ik wil het midden hebben en die ruimte moeten er zijn in onze partij en ik verwacht dat de heer van Zanen nu aftreed.

DK+ hartelijk dank, microfoon nummer drie.

De heer Ewout Klok, afdeling Hoogeveen; het resultaat van de laatst gehouden gemeenteraadsverkiezingen in Hoogeveen van maart 2006 was voor onze afdeling, vooral voor mij persoonlijk, in procentuele en in absolute zin overweldigend, een groei van twee naar vijf zetels oftewel 250%. We voelden en wisten ons gesteund door een ondubbelzinnig duidelijk optreden van veel landelijke VVD prominenten. Het werd een overwinning met vooraf ook lijsttrekkerperikelen, te vergelijken met de huidige landelijke situatie waar mensenrechten deden gelden op hun persoonlijk bezit van hun zetel. Echter het vertrouwen van de kiezers in Hoogeveen was verankert in het feit dat men heeft gekozen voor een partij die met de inhoud en hoopgevende visie uitging van haar eigen kracht. Wat waren wij trots op onszelf maar bovenal op de VVD.

Nu, dames en heren, twee jaar later moeten we helaas constateren dat wat enige jaren geleden nog een respectabele landelijke partij was is geworden tot een opdeling van enkele groepen. Electoraal is ons liberale gedeelte in ons land nu tot op het bot verdeeld. Veel van onze kiezers laten hun proteststem horen via deze vergroeping. Ze kunnen zich niet meer vinden in een voor hen acceptabel eenduidig optredende liberale partij. Waar je ook bent hoor je uitingen van afkeuring en ontevredenheid. Alom suggesties en meningen over en binnen het liberale circuit, eigenzinnigheid is als een sluipmoordenaar binnengekomen binnen onze gelederen en dit gedoe moet stoppen.

Het huidige bestuur is mijns inziens mede schuldig aan. Deze had de crisis waarin we nu terecht zijn gekomen moeten voorkomen. Om van de huidige situatie weer een eenheidspartij te maken waarin de belangrijkste stromingen van rechtszinnig tot vrijzinnig zich kunnen vinden en waar de kiezer de VVD weer gaat zien en beleven als een brede volkspartij...

De heer Benk Korthals; mag ik u verzoeken er een eind aan te maken?

De heer Ewout Klok, afdeling Hoogeveen; dat zal ik doen, althans met mijn betoog hoop ik?

De heer Benk Korthals; ik laat die interpretatie aan uzelf over.

De heer Ewout Klok, afdeling Hoogeveen; dank u. is het van het grootste belang dat er een nieuw capabel bestuur moet worden samengesteld en dit nieuwe bestuur zal moeten bestaan uit personen die in staat zijn de liberale gevoelens van de kiezers uit diverse stromingen om de bevolking weet te mobiliseren. Dit voor de eerste termijn.

De heer Benk Korthals; hartelijk dank. Microfoon nummer 4.

De heer...; dank u wel voorzitter. Ja, ik ga de woorden uit Veldhoven niet herhalen maar het zal u duidelijk zijn dat wij al niet blij waren toen we teruggingen naar huis en wij als de VVD afdeling Brunssum Onderbanken en daarna werd het al niet beter. Ook als we kijken op welke wijze zeg maar het vertrek van Rita heeft plaatsgevonden. En, net als Jan daarstraks zei, wij moeten vooruitkijken en we moeten ons concentreren op die kiezer en net daaraan heeft het de laatste tijd veel geschort en dat betekent dat als wij vooruit willen kijken we in ieder geval ook terug moeten kijken en ik ben het met Jan van Zanen eens dit is vandaag de laatste dag, vandaag zetten we er een streep onder en dan kunnen we inderdaad ook echt vooruitkijken maar wel lering trekkend uit het verleden en dat betekent toch dat de VVD afdeling Brunssum Onderbanken gemeend heeft om twee moties in te moeten dienen.

Één van politieke aard en één van organisatorische aard en in ieder geval wil ik alvast die van organisatorische aard toelichten. Wij vinden dat de vrijheid en het democratisch gehalte van de VVD de laatste jaren eerder is teruggelopen dan vergroot. Ik kan daar natuurlijk een aantal voorbeelden van geven. Denk aan de manier van kandidaatstellingen waar destijds de Algemene Vergadering de intentie had om de macht terug aan de leden te geven maar hoe is het vertaald uiteindelijk door het hoofdbestuur?

Door een computerprogramma waarbij met name de stem van het hoofdbestuur heel zwaar doordrukt uiteindelijk in de uitslag, ik geef een voorbeeld: over de vrijheid, over een brief die wij als provinciale statenleden kregen dat we af moesten zien van onze vrijheid om te kiezen voor de Eerste Kamer zoals we dat zelf wilde want anders kwamen we niet op de kandidatenlijst, die brief kwam van u Jan van Zanen!

Ik praat over de derde extra bijdrage, financiële bijdrage....

De heer Benk Korthals; wilt u niet teveel voorbeelden noemen want u bent al over uw tijd.

De heer...; goed dan rond ik af voorzitter. Ik wil ermee aangeven dat er nog heel veel te winnen is. We moeten stoppen met de betutteling vanuit de partij, we moeten de vrijheid teruggeven en dus de partij teruggeven aan de leden en daarvoor stellen wij als VVD afdeling Brunssum voor een commissie in te stellen om de vernieuwingen van de afgelopen tijd en het effect dat ze hebben gehad om die te analyseren en te bekijken op welke manier wij het vrijheidsgehalte maar ook het democratisch gehalte van de VVD intern kunnen verbeteren, dank u wel.

De heer Benk Korthals; hartelijk dank. Ik bemerk dat alle sprekers tot nu toe eigenlijk over hun tijd zijn heengegaan, mag ik de volgende sprekers echt verzoeken het binnen de twee minuten te houden en ik hoop dat de rijen niet blijven aanzwellen achter de microfoons want anders zullen we op een gegeven moment toch tot andere maatregelen over moeten gaan. Microfoon nummer 5.

Mevrouw Nahid Treswani; het hoofdbestuur heeft vandaag een hele goede voorbeeldfunctie gehad. Heeft verantwoordelijkheid gehad en heeft verantwoordelijkheid genomen. Dat geldt voor ons allemaal individueel liberalen, dat moeten we ook doen. Het feit dat wij zo lage staan in de peiling is niet alleen maar de schuld van het hoofdbestuur maar het is de schuld van ons, ieder van ons is verantwoordelijk, wij hebben het laten gebeuren en wij moeten ook vandaag een eind maken en niet meer aan onze Algemene Vergadering tijd besteden aan dat gelazer, sorry voor mijn woordgebruik maar het is soms nodig. We moeten vandaag met zijn allen roepen het is afgelopen, nieuwe begin, wij willen dat. Dank u wel.

De heer Benk Korthals; dank en ook voor de korte bondigheid. Microfoon 6.

De heer Berend Stolk, kamercentrale Zuid Holland Noord; het voorstel van de meneer uit Brunssum heet de commissie Dekker dus dat is al eigenlijk geregeld wou ik maar vast zeggen. Het tweede punt is dat ik iets te maken heb gehad met de motie die een hoop aandacht heeft gekregen over de vraag over het behoud van mevrouw Verdonk. Ik ben van mening dat het hoofdbestuur naar eer en geweten die motie heeft uitgevoerd.

En ik ben blij met het feit dat het hoofdbestuur ruimte creëert voor een nieuw hoofdbestuur, ik vind de stap van Jan van Zanen om zijn aftreden mogelijk te maken vind ik belangrijk en dat creëert mogelijkheden voor de toekomst en die mogelijkheden voor de toekomst verenigen ons.

Als je de verschillende sprekers hoort is men het over dat punt eens, wij willen verder, wij willen inhoudelijk verder en we willen met de VVD iets presteren. Op dat punt zou ik willen verwijzen naar de uitstekende bijdrage van Mark Rutte, wij moeten vandaag eindigen in eenheid en al deze moties en al deze zaken die op de personen spelen zijn erg onverstandig daarom maak een einde aan deze verdeeldheid, aanvaard wat we hebben binnengehaald, we hebben binnengehaald dat er een nieuw hoofdbestuur komt, maak een fatsoenlijke procedure om dat mogelijk te maken en dan kunnen wij verder in het belang van de VVD en in het belang van onszelf, in het belang van Nederland en daartoe wou ik het beperken.

De heer Benk Korthals; microfoon nummer 4.

Mevrouw Edith Bal, VVD Landsingerland; vandaag staat in het teken van het rapport van mevrouw Sybilla Dekker. Hoezeer ik de uitkomst ook waardeer voor mij staat er niets nieuws in. We, en daarmee sluit ik mijzelf dus niet uit en weet heel goed wat er tijdens de campagne en daarvoor mis ging en ook vandaag weer. Vandaag vertellen we elkaar hoe het wel moet en we vallen weer over elkaar heen. Vindt u ook niet dat we niet moeten blijven praten over wat er mis gaat maar juist de handen uit de mouwen moeten steken en samen de schouders eronder te zetten en vooral aan de slag gaan in de positieve zin, niet poetsen maar boenen.

Spreken is zilver en zwijgen is goud zei mijn Opa altijd, vindt u daarom ook niet dat het beter is een keer te zwijgen wanneer het niet naar wens is maar vooral te spreken over wat we wel in de positieve zin kunnen doen? Op dit moment zit er een kabinet die alles voor zich uitschuift en de ene na de andere buiteling maakt, dit kabinet komt met allerlei wondermiddeltjes.

Vindt u ook niet dat we ons vooral moeten bezighouden met oplossingen voor deze bizarre kabinetsplannen? In de regio Rijnmond hebben we een voorsprong genomen op een regionale VVD bijeenkomst georganiseerd over verkeer en vervoer. Willen andere regio's dat graag even van ons overnemen? De aftrap is door onze Tweede Kamerfractie genomen met genoeg voorbeelden: Nota Integratie, 70 miljoen vrij voor de N69, Flevo spoorlijn gisteren aangenomen breed door de Kamer, Wayongwet gewijzigd dit alles onder de bezielende leiding van Mark Rutte.

Vindt u ook niet dat we nu vooral samen met elkaar VVD Tweede Kamerfractie, provincie en gemeente verder aan het werk moeten en vooral Mark de kans geven om de slogan van de verkiezingen uit te voeren, doe mee en steek je handen positief uit voor de VVD.

De heer Benk Korthals; hartelijk dank. Ik wil er wel op wijzen dat we het beleid van het hoofdbestuur nu aan de orde hebben. Microfoon nummer 5.

De heer van der Sluis, Amsterdam; een partij zonder kiezers en kiezers zonder partij, dit is de balans die het bestuur ons vandaag had moeten vooreggen. Een partij zonder haar kiezers want één ja bijna twee miljoen liberalen hebben de VVD afgelopen negen jaar de rug toegekeerd. En wat misschien nog erger is die kiezers zijn zonder partij wat aangewezen op twee bewegingen zonder leden, zonder kader, zonder noemenswaardige organisatie en democratische controle. Maar ze kunnen niet anders dan er op stemmen en ze zullen er op stemmen.

Dit alles heeft het bestuur, en heeft de fractieleiding in drie jaar ja in één jaar veroorzaakt aangericht. En wat zegt het bestuur? Het zal over een half jaar aftreden. Wat zegt de fractievoorzitter in de Volkskrant van 12 november? De VVD zit even in een zwakke fase. Dit kan niet anders dan het understatement van het jaar 2007 worden.

In werkelijkheid is de VVD hard op weg naar de dertien zetels. Laten ook de bestuur aanhangers die een grote carrière ambiëren niet aarzelen, zij moeten zich goed realiseren dat er zelfs in het beste geval als het nog even zo doorgaat niet meer in zit dan een grote carrière in een kleine partij, een marginale partij als D66 waar deze partij trouwens ook steeds meer op gaat lijken.

Neem een kloek besluit en gooi dit bestuur er nu uit en laat een interim bestuur samenstellen door, en misschien nog beter met, de paar echte staatslieden die we God zij dank nog hebben en hadden 25 jaar geleden en

later, negen jaar geleden toen de partij 38 zetels had ook nog. Er staan op dit moment twee á drie miljoen kiezers te popelen om op zo'n grote liberale volkspartij te stemmen. Geef in Godsnaam de partij aan de kiezers terug en de kiezers aan de partij.

De heer Benk Korthals; hartelijk dank. Microfoon nummer 1.

De heer Jan Thalen; waar ligt de liberale toekomst? Flexibel omgaan met veranderingen. Zichtbaar zijn dat hadden we een boekje onder de vorige partijvoorzitter we waren vooruitgangsoptimisten, we zouden zichtbaar zijn naar de kiezer. Afgelopen weken heeft in ieder geval de VVD Tweede Kamerfractie zich heel goed geprofileerd, enerzijds voor integratie en anderzijds voor een veiligheidsgebied.

Als oprechte liberale voortgangsoptimisten moeten we in ieder geval ook de agenda proberen te bepalen maar dan moeten we wel de kiezer en de burger serieus nemen en dat hebben en dat hebben we denk ik de afgelopen tijd te weinig gezien. We moeten ook denken aan diverse mensen die toch in andere politieke stromingen zitten die voelen zich op dit moment niet vertegenwoordigd in het hoofdbestuur en ook in mindere mate in de Tweede Kamerfractie.

Meneer de voorzitter, één van onze ereleden zei destijds: 'de kiezers zijn linkser dan de leden'. Partijbestuur... u heeft het helemaal goed begrepen. Als we dat voor ogen hebben en we zien ook wat er in België gebeurt is hoe we van een kleine liberale partij weer een grote brede volksbeweging kunnen maken is dat goed. Waar het Thorbecke comité zich de afgelopen maanden druk om heeft gemaakt om te komen tot een brede liberale volkspartij, een verbinding van alle liberale stromingen die er binnen onze gelederen zijn zoals Oud en Stikker dat destijds ook bedoeld hebben en zagen bij de oprichting van onze partij.

Willen we een moderne liberale partij zijn dan zullen we die fracties moeten tolereren en die daar ook een speerpunt van zouden kunnen maken. Een brede partij zoals Thorbecke die voor ogen had er moet een structuur daar voor komen en dat moet ruimte bieden voor afzonderlijke fracties die zich daarin kunnen profileren. Meneer de voorzitter, ik denk dat de VVD weer een hele brede pluriforme liberale volkspartij moet zijn. Er is behoefte aan eenheid in verscheidenheid.

De heer Benk Korthals; dank u wel; microfoon 3.

Mevrouw Simone Huursma, afdeling Sittard Geleen; ik wil, als ik meneer Thalen zo hoor, heb ik de indruk dat de geest van weleer die zolang heeft rondgewaard weer terug uit de fles is, volgens mij is dat niet goed. Die geest moet gewoon weer eens teruggedaan worden waar die hoort. We kunnen vandaag een keuze maken tussen het positieve en het negatieve, we kunnen kiezen voor afbraak doorgaan met elkaar, modder blijven gooien en zeggen van nou oké het klopt allemaal niet, we kunnen ook uitgaan van wat we wel hebben, welke talenten er in huis zijn en vooruitkijken naar de toekomst.

Als nieuw lid ben ik hier niet lid geworden voor het verleden maar mij gaat het om de toekomst en om het vooruitzien. Ik wil graag een paar woorden aanhalen van een erelid, of van een belangrijke VVD vrouw tien jaar na haar dood, dat was mevrouw Fortunje de Wit. Zij gaf aan in oktober 1939 over hoe te handelen in oorlogstijd en dat geldt zeker ook voor deze tijd dat bij wie in staat is verantwoordelijkheid te dragen dit opgewekt moet doen. Er zijn ook mensen die verliefd zijn op de zorg die schaduwen willen zien. Onze eerste plicht tegenover onszelf en de anderen is het leven te aanvaarden.

Ik roep ook van harte dan op om te richten naar de positieviteit. Meneer van Zanen heeft tot nu toe de overkant van het zwembad met piranha's altijd kunnen halen wie zijn wij om vandaag zijn drijfplank onderuit te halen, laat hem gewoon zijn baantjes afzwemmen.

De heer Benk Korthals; dank u wel, hij is ook te mager om op te eten door de piranha's. microfoon nummer 5.

De heer Erik van der Burg, net als de heer van der Sluis afkomstig uit Amsterdam maar met een iets ander verhaal. Want net als de mevrouw ben ik mede schuldig aan de situatie waar we in zitten zoals we dat allemaal zijn als leden want wij hebben de besluiten genomen die hebben geleid tot datgene wat hier is gekomen. En ik ben trots op mijn voorzitter, mijn Jan van Zanen die een ongelooflijk moeilijke klus heeft geklaard de afgelopen jaren en die nu ook de verantwoording neemt voor iets waar we allemaal verantwoordelijk voor zijn.

En met de heer Thalen ben ik het eens, de VVD fractie doet het op dit moment goed in Den Haag en is uitermate zichtbaar. Je kunt geen dag de krant openslaan, je kunt geen dag op internet kijken en daar staan ze weer die VVD'ers die in die moeilijke tijd nu kei en keihard werken en wat mij betreft sluiten we de discussie nu en gaan we over naar het middag gedeelte nadat

we de stemming hebben gehad en richten ons vooral op de toekomst en zorgen we ervoor dat als wij straks in januari in Amsterdam het 60 jarig bestaan vieren van de VVD dat daar een zeer vitale partij staat, dank u wel.

De heer Benk Korthals; hartelijk dank. Voor zover ik kan nagaan is voor de algemene ronde geen behoefte meer dan stel ik voor om nu over te gaan naar bespreking van de moties en gezien de strekking van de moties stel ik voor om de moties 7, 10 en 6 gelijktijdig te behandelen. Ik vraag aan de indiener, indieners of één van de indieners van Ede of zij behoefte hebben aan een nadere toelichting? Zoniet dan vraag ik aan de... wel? Microfoon 8.

De heer Colijn; ik durf in dit gezelschap niet mijn naam te noemen en in termen van de familie die zo betekenisvol is moet ik het toch maar doen. Mijn naam is Tony Colijn. Wij hebben vanuit Ede met 10 leden een motie ingediend met maar één doel en dat is de transfer, de overdracht van het huidige naar het nieuwe mogelijk zo snel en zo doeltreffend te regelen.

Het boek is na de reden van Jan van Zanen voor ons gesloten, een voortreffelijk verhaal Jan van Zanen dat wil ik zeggen ook vanuit de persoonlijke dimensie en de guts die jij vandaag heb getoond, bedankt.

Maar ook moet gezegd worden dat wij moeten stoppen met... laten we zeggen wij moeten het verschil durven maken in de Kamer en dat houdt in dat we elkaar niet meer moeten afmaken. Die nieuwe aanpak, dat elan, moet geschieden onder een nieuwe leiding. En Ede wil dus een nieuwe leiding z.s.m. zo spoedig mogelijk. En een transferperiode van 6 á 7 maanden is in de crisissituatie van vandaag volstrekt ontoereikend. Dus wij willen het hoofdbestuur vragen in overweging te nemen om de periode te versnellen, dringend verzoek voordat we de motie in stemming willen brengen om het hoofdbestuur uit te nodigen om nog wat te doen aan het inkorten aan het aanscherpen van die transferperiode, ik dank u.

De heer Benk Korthals; goed, dan vraag ik nu de indiener van de motie nummer 6 of die behoefte heeft om nog een toelichting te geven? Dat is Sittard Geleen. Is er geen behoefte aan? Geen behoefte. Dan vraag ik nu de indiener van de motie nummer 10 Zeewolde of die behoefte heeft om nog iets toe te voegen aan de motie? Zo niet dan vraag ik het hoofdbestuur om een reactie, meneer van Zanen.

De heer Jan van Zanen; dank u wel voorzitter. Vooral dan in de reactie van de heer Colijn denk ik. Zonder vooruit te lopen op een volgend agendapunt of

een onderdeel van het agendapunt namelijk de procedure van de verkiezing van de partijvoorzitter mag ik in de richting van de heer Colijn en de indieners uit Ede zeggen dat wij het als hoofdbestuur het zeer eens zijn met zijn opmerkingen over de transfer, dat moet zo snel mogelijk en die moet doeltreffend zijn. Zo snel mogelijk heeft iets te maken met een ondergrens, wat voor procedure u straks ook gaat kiezen laat ik dat er even voor laten, die heeft te maken met termijnen dat is weliswaar een formeel argument maar dat formele argument daar zit wel onder dat u als afdelingen en als kamercentrales kandidaten moet kunnen stellen en daar zijn gewoon een aantal weken voor nodig, ik zeg uit mijn hoofd 6.

Er zal campagne moeten worden gevoerd, welke procedure we ook volgen, en dat betekent dat er dus gewoon tijd voor nodig is. Maar we willen het zo snel mogelijk. U heeft in ons voorstel gezien, ik zeg het even uit mijn hoofd, dat op 12 april er een voorzitter elect is en ik ben graag bereid u toe te zeggen dat wij er naar streven om het in maart te doen, dat gaan we bekijken. Even afhankelijk van de procedure maar eerder dan maart is redelijkerwijs niet mogelijk. En dan de doeltreffendheid. Wij hebben, toen dat de 21^e september naar buiten kwam, juist met het oog op de doeltreffendheid ons besluit kenbaar gemaakt namelijk niet alleen treedt de voorzitter terug maar stellen ook de leden van het hoofdbestuur hun functie ter beschikking zodra de naam van nieuwe voorzitter bekend is om het de nieuwe voorzitter mogelijk te maken zijn of haar team samen te stellen.

En tenslotte. Om ook echt in de transferperiode, dus de periode tussen verkiezing en de 24^e mei de eerstvolgende Algemene Vergadering het vrijdagavondmoment, om een goede overgang en overdracht mogelijk te maken. Als ik iets heb geleerd, en mag ik u dat nog zeggen, uit eind 2003 dat ik de nadelen heb gezien van dat je in een ander team stapt, het heeft ook heel veel voordelen maar ook nadelen, en het nadeel dat je niet in staat was om enkele weken, want daar hebben we het over een week of vier vijf, enkele weken in staat bent om je spullen over te dragen dus maart zo snel en doeltreffend mogelijk en op het moment dat de nieuwe voorzitter er is zal ik me inhouden maar blijf natuurlijk wel beschikbaar om al dat werk te doen.

De heer Benk Korthals; hartelijk dank. Is de beantwoording, zo vraag ik aan de heer Colijn uit Ede van de heer partijvoorzitter aanleiding voor u om uw motie in te trekken?

De heer Colijn; het gaat om enkele weken maar het gaat ook om het symbool.

De heer Benk Korthals; stil nou want u weet niet wat hij gaat zeggen.

De heer Colijn; nee, we hebben het ook over respect naar elkaar dus laten we dat elkaar ook even gunnen. Daarvoor hebben wij gepleit om de heer van Zanen in de gelegenheid te stellen om de ceremoniële taken te kunnen blijven vervullen met inbegrip van het 60 jarig jubileum, want dat gunnen we hem van harte, maar om een interim commissie te formeren die het dagelijkse werk gaat doen ter voorbereiding van de condities die nodig zijn om onze partij weer snel op orde te krijgen, daar ging het om. En als u mij kunt toezeggen dat u naar zo'n oplossing streeft dan zijn wij volledig bereid om de motie in te trekken.

De heer Benk Korthals; ik heb begrepen uit de toelichting van de heer van Zanen dat die daar niet toe bereid is dan trekt u uw motie niet in dan denk ik gewoon dat het verstandig is om snel te gaan stemmen. Daarvoor is het in ieder geval nodig dat er altijd een stem- en notulencommissie wordt benoemd en ik stel voor de heer Heetman te Leidschendam, is die van te voren op de hoogte gesteld of krijgt hij nu een beroerte bij de gedachte? De heer J.C. de Loof uit Papendrecht is die aanwezig? De heer Bakker te Leiden en de heer van Losenoord te Austerlitz, kijk eens aan ze staan al klaar ze wisten het dus al waarom zeg ik het dan eigenlijk. Bent u ermee akkoord dat deze stemcommissie wordt ingesteld? Akkoord. Ik merk wel dat er veel vertrouwen is in de stemcommissie.

Dan nu hoe het stemmen gaat, de heer Gert Scholtes zal ons dat uitleggen.

De heer Gert Scholtes; u heeft gekregen een... een aantal mensen weet het al blijkbaar maar we zijn met een heleboel mensen dus we gaan het rustig uitleggen en daarna doen we twee proefstemmingen voor de nieuwe mensen en daarna gaan we voor het echie zal ik maar zeggen.

Zo meteen stopt u het beroemde bekende pasje in dat kastje, ja ik weet ook niet hoe ik het anders moet zeggen, en als de voorzitter zegt de stemming is geopend dan laat de regie de stemming openen en dan duurt het één á twee seconden hoor dames en heren voordat het groene lampje gaat branden.

Als het groene lampje gaat branden mag u uw keuze maken, u bent voor iets of tegen iets dat is altijd zo, u kiest voor één de Yes staat er naast als u voor bent en twee de nee als u er tegen bent dus dat is heel makkelijk. Vervolgens als u meer stempasjes heeft dan haalt u hem eruit u stopt uw andere er in en u kunt weer opnieuw stemmen.

U heeft maximaal drie stempasjes dus we doen aan sociale controle, als u buurman of buurvrouw er vier of vijf heeft dan s.v.p. meteen de stemcommissie erop af sturen want dat kan niet. Vorige keer waren er slimmeriken die denken van ik ga met nog een stemkastje opnieuw stemmen met hetzelfde pasje, dat kan dat heb ik even precies uitgezocht, de laatste stem telt dan, u kunt het zo vaak doen als u wilt maar de laatste telt dus dat heeft eigenlijk helemaal geen zin. Nou, nog even voor de statistiek dat u dat straks meteen weet, er zijn in totaal 1.822 stempassen uitgegeven, dat is een mooi record en we hopen dat iedereen daarvan gebruik gaat maken. Ik hoop dat het duidelijk is, we gaan het proberen met stelling 1, de proefstelling, en ik wil de regie vragen om de testvraag op het scherm te projecteren. Bent u voor liever Sinterklaas dan de Kerstman? U mag het zeggen, u stopt het pasje er in en dan zegt de voorzitter de stemming is geopend en dan kunt u uw keuze maken.

De heer Benk Korthals; is iedereen zover? U hoeft niet gebruik te maken van uw volmachten nu!

De heer Gert Scholtes; als stemkastjes het niet doen steekt u dan even uw hand op dan ziet de stemcommissie dat en die komen dan gezwind aan met een ander kastje. U kunt ook het stemkastje met uw buurman of buurvrouw delen als u maar het maximum van 5 pasjes per keer niet overschrijdt, dus dat kan ook nog. Achter in de zaal nog wat probleempjes. We gaan deze stemming zo sluiten en we doen nog een proef zo en dan sluiten we deze stemming en dan vraag ik de regie om de uitslag van deze stemming zichtbaar te maken op het scherm.

Inmiddels heeft iedereen de stempasjes, goed dat we een tweede test doen. U kunt denk ik nu een sterkere stelling wel aan met zijn allen, regie mag ik de tweede stelling. De VVD kan wel wat minder testosteron gebruiken! De stemming is geopend. De stemming is gesloten.

De heer Benk Korthals; goed, ik begrijp dat in zaal nummer twee nog niet alles in orde is? Kan iemand en seintje geven of het daar klopt maar dan wel iemand van de partijorganisatie? Ja, goed dan gaan we nu naar de officiële stemming. Breng ik in stemming de motie nummer 7 van de tien leden van de afdeling Ede zoals ook is toegelicht door de heer Colijn. Ik open de stemming.

De heer Gert Scholtes; dames en heren, de dictum die kunt u in uw boekje zien en het excerpt van de motie laten wij ook op het scherm zien en de regie kan dat nu gaan doen steeds als de motie in stemming komt, motie 7 staat nu

voor op het scherm. Ik verzoek de regie de motie die nu op mijn laptop staat te tonen, dank u wel. De tekst is veel langer dan wat hier staat uiteraard maar anders kunt u het niet lezen, de complete tekst van die motie staat in uw motieboekje.

De heer Benk Korthals; ik open de stemming. Zijn er nog problemen met de stemmachine? Wordt er nog gestemd? Dan is de stemming nu gesloten. Dan gaan we nu naar motie 10, mag ik die op het scherm hebben ja? Het idee is hetzelfde maar ik kijk of iedereen het goed begrepen heeft, ik open de stemming. Iedereen gestemd? De stemming is gesloten.

Mag ik aan Sittard Geleen vragen of er nog behoefte is om die motie, dat is dus motie nummer 6, in stemming te brengen en ik denk dat dat ongeveer dezelfde uitslag zal worden? Nee, dan wordt die dus ingetrokken. De heer Bakker wil de motie wel in stemming gebracht hebben. Dan open ik de stemming. Mag ik er op wijzen dat hiervoor een stemmachine niet werkt. De stemming is gesloten. Daarmee zijn de moties 7, 10 en 6 verworpen.

Dan ga ik over naar motie numero 9, heeft de afdeling Voerendaal behoefte om daar nog een toelichting op te geven? Ja, gaat uw gang.

De heer van de Wiel, afdeling Voerendaal; een passage die nu voorstaat, als het goed is is al gepasseerd, waar wij in Voerendaal voor willen staan is dat we een bestuur krijgen die er in de toekomst ervoor kan zorgen dat we een brede partij kunnen worden. We zijn vandaag breed opgekomen, daar ben ik heel erg blij mee, maar ik wil het ook in het land vertegenwoordigd hebben dus graag een nieuw bestuur wat deze breedte kan gaan dragen en wil gaan dragen.

De heer Benk Korthals; het woord is aan de heer Gert Scholtes. kijk die brede samenstelling daar is, begrijp ik, men voor alleen de procedurele kant is niet mogelijk. Als u daar begrip voor hebt en u bent tevreden met de toezegging van de brede samenstelling kunt u hem dan intrekken?

De heer Gert Scholtes; de reglementen schrijven termijnen voor waar we ons aan moeten houden rondom kandidaatstelling en het snelste wat we kunnen doen is minimaal 11 weken en nou ja wil je nog ruimte kerstvakantie en zo dan kom je gauw op die termijn en we doen het het allersnelste maar wel binnen de regels die we met elkaar hebben vastgesteld.

De heer Benk Korthals; ik begrijp dat hij wordt ingetrokken na deze toelichting? Dan is nu aan de orde motie numero 17 vanuit Roermond, wie mag ik daarover het woord geven?

De heer Victor Sillekens, Roermond; meneer de voorzitter, vandaag heb ik het bestuur voor het eerste tegen de leden horen zeggen dat zij zich medeverantwoordelijk voelen voor de situatie waarin de VVD zich momenteel bevindt. Voor ons is dit meaculpa voldoende reden om onze motie in te trekken en vanaf nu te gaan werken aan onze toekomst onder het motto van wie een storm niet kan doorstaan heeft geen fundament en de VVD bestaat al bijna 60 jaar.

De heer Benk Korthals; dank u wel, dan gaan we over naar de gecombineerde behandeling van de moties 16 en 4. De wederopbouw twee en dat is een motie vanuit Hoogeveen, wie mag ik daarover het woord geven?

De heer..; de gedachte achter deze motie is als de voorzitter heeft al aangegeven dat hij opstapt en als je dan een piloot in een vliegtuig bent en je wordt verzocht van A naar B te vliegen en je besluit halverwege door die lastige passagiers te zeggen van ja goed ik snap het wel dan stapt u ook niet halverwege eruit en als je dat dan doet laat het hem dan direct doen. De motie die heb ik ook geformuleerd waar een rol is weggelegd voor de kamercentralevoorzitters, de kamercentralevoorzitters zijn door ons allemaal gekozen, maar dan ben je direct bezig met de wederopbouw van onze partij.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Dan motie numero 4 van Sittard Geleen, Sittard Geleen wil die er iets over zeggen?

Mevrouw Simone Wolthuis; voorzitter, ik kom niet uit Sittard Geleen maar uit Rotterdam. Ik zou de motie waarin gevraagd wordt om de kamercentralevoorzitters min of meer toe te voegen aan het hoofdbestuur willen ontraden. Wij hebben in de afgelopen vier jaar onder Jan van Zanen zeer goed werkend hoofdbestuur kamercentralevoorzittersoverleg gehad dat is een wijze van met elkaar omgaan die ieder goed bevalt en dat zou ik graag zo willen houden, dank u wel.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Wil Sittard Geleen nog hun motie toelichten of niet? Zo niet dan stel ik voor om de motie numero 16, Ina wil eerst het woord.

Mevrouw...; nou, misschien is het goed kenbaar te maken wat de overige leden van het hoofdbestuur doen op het moment dat deze moties worden aangenomen. Het hoofdbestuur is een collegiaal bestuur, wij hebben het beleid in gezamenlijkheid gevoerd en de voorzitter heeft het denk ik ook in zijn toespraak ook zojuist uiteengezet en wij voelen de verantwoordelijkheid dan ook gezamenlijk en op het moment per direct de voorzitter wordt weggestuurd dan zal dat de consequentie hebben dat ook het voltallige hoofdbestuur eveneens per direct zal aftreden.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Heeft deze toelichting vanuit het hoofdbestuur nog consequenties voor de indieners van de moties? Gaat uw gang.

De heer Berend Stolk, kamercentrale Zuid Holland Noord; ik begrijp datgene wat de vicevoorzitter heeft gezegd maar ik vind de toonzetting niet helemaal nodig. Ik denk dat we bezig waren met een zeer constructieve manier van handelen. Datgene wat Simone net heeft gezegd over de samenwerking tussen het hoofdbestuur en de kamercentralevoorzitters onderschrijf ik volledig, dus er is denk ik een flinke back-up en laten we nou in de toonzetting waarin we net bezig waren voortgaan dan komt het allemaal goed.

De heer Benk Korthals; goed, ik breng in stemming motie numero 16. De stemming is geopend. Geen problemen meer, de stemming is gesloten. De motie vanuit Hoogeveen is verworpen met 1432 stemmen tegen 210 stemmen voor.

Dan kom ik nu aan motie numero 4 van de afdeling Sittard Geleen. De stemming is geopend, wilt u niet voorzeggen! De stemming is gesloten. De motie is verworpen met 1078 stemmen tegen en 407 stemmen daar voor. Dan ga ik nu over naar de motie numero 18 en ik ga er eigenlijk vanuit dat die inmiddels kan worden ingetrokken, gaat uw gang.

De heer...; dat heeft u correct geconstateerd.

De heer Benk Korthals; dan is die ingetrokken zodat die niet in stemming komt. Dan gaan we over naar de moties 12, 2, 3 en 5 die gaan over de moties met betrekking tot de politiek leider. Motie 12 is ingediend door de afdeling Brunssum, wil die die nog toelichten?

De heer...; ja voorzitter, ik wil die graag toelichten die motie. Ik merk dat er eensgezindheid is maar dat straalt hier af en niet naar buiten naar de kiezers

en de afdeling Brunssum Onderbank is van mening dat wij niet moeten zwelgen in zelfgenoegzaamheid maar moeten zorgen dat we de mensen weer kunnen bewerken om te stemmen op de VVD. Het probleem van de VVD is ontstaan door het bestuur en daarnaast ook door de partijleider, kleurloos, en wij vinden dan ook dat de partijleider moet worden opgeroepen om zijn partijleiderschap ter beschikking te stellen, dank u wel.

De heer Benk Korthals; dan motie numero 2 dat is uit Sittard Geleen, bent u daarvan? Dan de indiener van de motie numero 3 dat is ook Sittard Geleen en de motie numero 5 ook Sittard Geleen. In ieder geval kunnen we niet ontkennen dat dat een actieve afdeling is. Wilt u reageren?

De heer Bastiaan Meerburg, voorzitter van de afdeling Wageningen; ja ik wilde graag reageren op de spreker van daarnet. Als ik kijk naar de mensen die hier aanwezig zijn dan kan ik mij niet aan de indruk onttrekken dat er een hele duidelijke brede steun is voor onze politiek leider en voor het aftredend hoofdbestuur en ik wil graag ook de afdeling die deze motie indient nogmaals verzoeken om dit niet te doen want ik denk dat daarmee geen bijdrage wordt geleverd aan het VVD belang.

De heer Benk Korthals; is er nog behoefte aan een reactie? Zo niet dan breng ik... toch.

De heer...; dat mag dan wel zo zijn voorzitter maar wij hebben een enquête onder de leden gehouden en de leden zijn unaniem dit standpunt toegedaan en het ware goed geweest als het hoofdbestuur zich ook de moeite had getroost om eens even onder de leden te peilen hoe men het partijleiderschap ingevuld zag en of men zich daarachter kon scharen. Ik ga niet met het mandaat wat ik hier heb gekregen namens de afdeling deze motie intrekken, dank u wel.

De heer Benk Korthals; wij brengen motie numero 12 in stemming. De stemming is geopend. De stemming is gesloten. De motie is verworpen met 1306 stemmen daartegen en 289 daarvoor.

Dan komt nu in stemming motie numero 2 van Sittard Geleen. Zolang die niet ingetrokken wordt breng ik hem in stemming. De stemming is geopend.

De heer Dominique Bezemer, Rotterdam; meneer de voorzitter. Leuk dat we hierover stemmen maar dit ziet meer als een conclusie, dat is geen stemming.

De heer Benk Korthals; dat is waar. er zitten bij meerdere moties geen dictum maar laten we niet te scherp zijn in die dingen, gewoon dat wat er gezegd wordt in stemming brengen. Akkoord?

De heer Dominique Bezemer, Rotterdam; onthouden dus.

De heer Benk Korthals; nee niet onthouden, stemmen voor of tegen, bovendien kan dat volgens mij en volgens dit apparaat. De stemming is gesloten. Deze motie is verworpen met 1088 stemmen daartegen en 375 ervoor, wil Sittard Geleen de motie 3 en 5 nog in stemming brengen? Ja, dan breng ik motie numero 3 in stemming, de stemming is geopend. De stemming is gesloten.

De heer...; dat begrijp ik voorzitter maar misschien namens mijn 232 collega's, ik ben één van die lokale bestuurders hier, het is een schitterende tekst die hier staat kan niet mooier en ik zou iedereen daarom ook willen oproepen want dit zegt precies datgene wat deze partij is en wat deze partij groot heeft gemaakt dus laat het nu één keer zien, stem allemaal. Ik zou de stemming over willen doen en allemaal voor stemmen. Stem allemaal voor want dit is precies de partij, wij zijn voor meerdere kamers in onze partij, wij zijn, wij laten en dat heeft Mark gezegd en dat heeft Jan gezegd, wij laten ruimte voor velen in deze partij dus als we hem zo opvatten kunnen we allemaal voorstemmen.

De heer Benk Korthals; de stemming is gesloten. Dan kom ik nu bij motie numero 5. De stemming is geopend. De stemming is gesloten. Ik stel vast dat deze motie is verworpen met 767 tegen 692 stemmen. Dan stel ik de ledenvergadering voor om de moties 13 en 11 te betrekken bij de discussie over de voorstellen van de commissie Dekker.

Dan wil ik aan de orde stellen de moties numero 8 en de motie numero 19. De motie numero 8 is van de Algemene Leden Vergadering Schiedam, willen die dit nog toelichten? Niemand van Schiedam? Dan stel ik aan de orde 19 en daarna vraag ik advies aan het hoofdbestuur, 19? De partijvoorzitter zou daar gaarne een toelichting van de indieners op horen, wie mag ik daarover het woord geven? De heer Thalen.

De heer Thalen; een toelichting op deze motie. Deze motie is uit het Thorbecketeam ontstaan en wij beogen dat in ieder geval het hoofdbestuur ziet dat er verschillende liberalen in onze VVD zijn en dat we dat respecteren en dat er in weze in verdraagzaamheid we proberen de zaak te verbinden en de gemeenschappelijke meningen en belangen te ondersteunen.

Eigenlijk is dit een oproep om te zeggen we hebben eenheid in verscheidenheid en dat moet de taak zijn dat in ieder geval het nieuwe hoofdbestuur dat meeneemt in de vertegenwoordiging van het nieuwe hoofdbestuur meegenomen wordt.

De heer Benk Korthals; het woord is aan de heer van Zanen.

De heer Jan van Zanen; voorzitter, motie 8 daar stemmen wij mee in en wij adviseren u die te steunen. Dat geldt ook voor motie 19 want ik heb de heer Thalen nadrukkelijk horen zeggen in onze VVD.

De heer Benk Korthals; dan breng ik nu als eerste in stemming motie numero 19. De stemming is geopend. De stemcommissie graag bij microfoon 6 helpen. Ja? Dan is de stemming gesloten. Deze motie is aangenomen met 1260 voor en 352 daartegen. Dan breng ik nu in stemming motie numero 8. De stemming is geopend. De stemming is gesloten. Deze motie is aanvaard met 1184 voor en 201 stemmen daartegen.

Dank u wel, dan stel ik voor om de moties numero 14 en 15 te betrekken bij de ledenraadplegingvoorzitter. Akkoord? Dan kunnen we alleen nog maar hebben over motie numero 1 de richtingenstrijd ook dat is niet formeel een motie maar is een statement maar ik denk toch dat het handig is, en dat gaat het snelste, als we daar over stemmen. Microfoon 1.

De heer Katsie; voorzitter, ik vind het een beetje lastig want ik heb nog niemand van de afdeling Sittard Geleen een toelichting horen geven op de moties die ze ingediend hebben en ik vraag mij ook af of er iemand is van de afdeling Sittard Geleen want het zou ons helpen als ze even een toelichting zouden geven op dit verhaal want anders kunnen we natuurlijk heel moeilijk over deze motie stemmen. Dus ik roep heel nadrukkelijk de indiener van de afdeling Sittard Geleen op om ons even duidelijk te maken waar hij of zij naartoe wil.

De heer Benk Korthals; ik zie daar iemand uit zaal twee naar voren snellen, het kan ook een andere reden hebben maar... ik neem aan dat u uit Sittard komt, of uit Geleen, of daar tussenin misschien?

De heer Ben Roest, afdeling Geleen; ja, ik had er niet helemaal op gerekend om hier vandaag te staan want ik ben net terug van ontwikkelingswerk uit Turkije en

De heer Benk Korthals; u bent nog buiten adem hoor ik.

De heer Ben Roest; ja, en de moties van Sittard Geleen zijn ingediend in een fase dat Jan van Zanen gewoon voorzitter was en er nog geen bericht was dat hij zou aftreden dus in die zin hadden de moties een beetje achterhaald karakter. Aan de andere kant wilde ik graag zeggen dat de VVD zich in Limburg ongelofelijk impopulair maakte terwijl het een zeer belangrijk gewest is. Limburg is gewoon het gewest Verdonk geraakt, ik vind het ook doodjammer dat die dame uit de partij weg is. Wij staan erachter dat wil zeggen dat die brede liberale partij toch wel graag goede vrienden met Verdonk op de een of andere manier, slechte vrienden met Wilders wat mij betreft ik vind dat een hele opluchting dat die niet meer in de VVD zit.

Wanneer het om een brede liberale partij gaat zeg ik ja, maar niet al te breed hè, wel normaal graag maar wel een stukje breder dan een soort padvinderij onder leiding van de heer Rutte.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Microfoon 6.

De heer Berend Stolk, kamercentrale Zuid Holland Noord; als we proberen om in een brede discussie een beetje respect voor elkaar te hebben en leuke debatten te voeren dan is dat een goede zaak. Wanneer mensen daar het woord richtingenstrijd aan geven die over ruggen van mensen wordt uitgevoerd vind ik dat heel schadelijk en dat is ook onterecht voor de feitelijke gang van zaken. Dus laten we nou kiezen voor die brede debat- en ideeënpartij, laten we onder die brede blauwe paraplu al die stromingen die ons allemaal dierbaar zijn weer trachten te verenigen en ons onthouden van uitspraken over strijd over ruggen van mensen want dat is niet zo, dat is punt één.

Punt twee. We hebben constateren dat er een motie uit de provincie Limburg zijn verworpen, daar ben ik persoonlijk erg blij mee maar het is natuurlijk wel zo dat we ons moeten realiseren dat er veelaandacht moet worden besteed aan het terugvinden van heel veel trouwe leden in Limburg dus wat mij betreft zijn de laatste aangenomen moties moties die om eenheid vragen te vertalen in een oproep aan het hoofdbestuur en aan onze fractie in Eerste- en Tweede Kamer om nog meer aandacht te besteden aan de provincie Limburg dan nu al het geval is want het is natuurlijk wel verschrikkelijk zonde dat wij een hele hoop mensen daar kwijt zijn. Wat betreft de motie die nu aan de orde is hoop ik ten zeerste dat die wordt verworpen.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Dan is nu het woord aan de heer van Zanen.

De heer Jan van Zanen; ja voorzitter, met alle begrip voor de toelichting van de heer Roest. We hebben nu een aantal moties aan de orde gehad uit Sittard Geleen waar geen dictum bij zat, voor deze uitspraak, deze constatering, dit statement heeft de heer Roest een toelichting gegeven. Ik heb ook gezien frustratie, poppetjes, richtingenstrijd, het lijkt me verstandig dat ik nu via de heer Roest vraag voorzitter om deze motie in te trekken want anders vind ik het teveel glad ijs en dan zou ik er tegen zijn, ik ontraadt deze motie want het roept teveel verwarring op en daarmee weer toestanden die we niet moeten willen.

De heer Benk Korthals; is de heer Roest nog aanwezig of is hij weer terug naar Turkije?

De heer Ben Roest; ach laat ik ook mijn goede kanten laten zien, we trekken hem in.

De heer Benk Korthals; dames en heren, dan is er nog een nagekomen motie in feite is dat een motie die een constatering is dus ook eigenlijk geen motie, ik wil hem alleen voorlezen. Hij staat op het scherm en misschien een klein applausje dat iedereen het ermee eens is maar dan hoeven we dat niet meer in stemming te brengen.

Dan neem ik aan dat de heer Furné bereid is om deze motie na dit daverend applaus in te trekken? Akkoord?

De heer Furné; meneer de technisch voorzitter Korthals, Jan van Zanen, ik vind het applaus een beetje mager.

De heer Benk Korthals; nu moet u niet nog meer gaan vragen want dat krijgt u niet.

De heer Furné; gezien dit applaus in tweede ronde geloof ik niet dat de constatering in stemming hoeft te worden gebracht ik geloof dat wij nu op de goede weg zijn weer met elkaar.

De heer Benk Korthals; ik merk dat er iemand... oh daar, ik hoor iemand het woord is aan u maar u heeft het nog helemaal niet gekregen. U wilt graag het woord? U krijgt heel kort het woord.

Mevrouw...; aansluitend op de vorige motie of constatering wil ik het hoofdbestuur hartelijk bedanken voor wat zij allemaal hebben gedaan en dat hebben ze zo lang met ons kunnen volhouden dat is echt een prestatie waard, applaus voor het hoofdbestuur.

De heer Benk Korthals; dames en heren, ik heb de indruk dat ik al wat behoorlijk wat van de tijd heb ingehaald. Nou vraag ik eigenlijk, terwijl ik voorzitter ben, maar we hadden in de agenda tot 12.15 uur dit punt staan, hoe laat zouden we gaan eten? Wilt u er niet steeds doorheen praten ik bepaal wat er gebeurt, ik stel voor dat we gaan lunchen.

De heer Gert Scholtes; dames en heren, we hebben net geluncht en net voor de vergadering zijn we uiteen gegaan in positivisme, we moeten vooruit met de club, we moeten groeien, nou dat is nu het moment om daad bij het woord te voegen. Dames en heren, ik heb zo'n mooi zakje en als u denkt wat is dat nou, het staat in ieder geval mooi onder de kerstboom en er zit van alles in. Er zit een sjaal in de u bekende sjaal, het wordt winter dan kunt u hem omdoen. Als u straks naar de Olympische Spelen gaat of anderszins kunt u er mee zwaaien en als u zo meteen weer op campagne moet doe dit VVD logo naar voren toe en dan kan iedereen zien dat u van deze club bent.

Er zit nog wat in, er zit een rolmaat in met VVD erop, dat is natuurlijk om uw taille op te meten ook weer na die feestdagen en dat is ook aardig. Dan zit er nog een boekje in, 'maak kennis met de VVD' de geschiedenis van de partij, een erg handig boekje ook weer voor rond de kerstdagen, waartoe zijn wij op aard en dat staat hier allemaal in.

En het meest belangrijke is dit kaartje. Het is een heel bijzonder kaartje want op de achterkant staat een sticker en die sticker die zegt: 'half jaar proeflidmaatschap'. We hebben gemerkt dat er veel behoefte is om de mensen over de drempel te helpen nou hoe kan je dat nou mooi doen met deze dagen? Door dit zakje met wat erbij zit, vooral die kaart, te kopen voor 15 euro. Voor die 15 euro, dames en heren, voor die 15 euro geeft u dan iemand die u lief is dit zakje met inhoud, hij of zij stuurt het ingevuld terug en bevestigt daarmee zijn of haar lidmaatschap en is dan voor 15 euro een half jaar bij de club. We hebben er 500 laten maken en we zijn hier met z'n 1500 dus 1 op 3 dus dat moet lukken en dan lossen we ook een belofte in om iets te doen om die drempel weg te nemen want u herinnert zich misschien nog enkele jaren geleden stond ik daar en toen had ik een voorstel over een proeflidmaatschap en dat haalde het toen niet en nu sta ik hier dus nou.

Buiten bij de informatiebalie koopt u zo'n zakje, doet u dat cadeau aan tante Jo, aan uw ouders, aan uw kinderen, aan uw buurman, geen excuses ik heb geen geld bij me want het contant maar ook met een incasso. Excuses ik heb geen vrienden nou een mooie kans om vrienden te maken. Maak de VVD groot en ik zou het erg leuk vinden dat we aan het eind van de dag kan zeggen dat we 500 nieuwe leden erbij hebben, dank u wel.

De heer Benk Korthals; na dit intermezzo gaan we dan door met de agenda van deze vergadering, ledenraadpleging, nieuwe partijvoorzitter ik geef het woord ter inleiding aan de heer Rogier van der Sande.

De heer Rogier van der Sande; dank u wel voorzitter, heel kort. De procedure ledenraadpleging nieuwe partijvoorzitter staat in bijlage drie van de leeswijzer dat komt neer op 15 april dat er dan een nieuwe partijvoorzitter bekend is, nou gezien de toezegging de hele ochtend door onze partijvoorzitter Jan van Zanen is gedaan gaan wij maximaal streven om dat in mei te trekken, het kan eind mei zin maar, excuus in maart de andere kant op, dat kan 31 maart zijn maar goed dat we in ieder geval er voor zorgen dat zo snel mogelijk de nieuwe partijvoorzitter bekend is. Maandag gaan we de procedure publiceren in Thorbecke Web en dan betekent dat er ook een paar heldere regels aan zitten te komen, één van die dingen waar ik nu al duidelijkheid over wil geven is dat alle mensen die zich kandidaat stellen geacht worden aan vier regionale bijeenkomsten mee te doen om kennis te maken met de leden en leden kennis kunnen maken met de kandidaten dat daar geen verschil van mening over kan ontstaan.

En we gaan er als hoofdbestuur vanuit dat niet wij mensen selecteren maar dat afdelingen mensen selecteren dus in lijn met wat wij als reactie op het rapport van de commissie Dekker hebben geschreven, wij gaan er van uit dat kandidaten zich laten kandideren door afdelingsvergaderingen dat ze daarmee de toegang tot de voorverkiezing maken. Niet onvermeld wil ik ook laten, en dat met name in de rol die wij hebben als werkgever, er komt een prachtig lustrum aan en daar wordt heel erg hard aan gewerkt door onze mensen en wat wij nu gaan doen in de nieuwe voorzittersverkiezing gaat wederom een extra wissel trekken op de beperkte hoeveelheid personele capaciteit en ik vraag uw begrip als niet altijd alles gaat zoals u zou wensen, deze mensen werken echt vreselijk hard en moeten dit er weer eens een keertje bij doen, dank u wel.

De heer Benk Korthals; wie wil het woord hierover? De heer Henk Vonhof.

De heer Henk Vonhof; meneer de voorzitter, teneinde te zorgen dat we een maximale mogelijkheid hebben om tot een voorzitter te komen die een vrolijk man is die gewenst wordt door de partij is het goed om beraadslaging voor beslissing daaraan te alten voorafgaan en daarom zou ik willen voorstellen dat een procedure uitmondt in een beslissing van een Algemene Vergadering van de VVD en niet van een ledenraadpleging.

De heer Benk Korthals; de heer van der Sande.

De heer van der Sande; ja, het hoofdbestuur stelt hier wel bewust voor om een ledenraadpleging te houden, dat zijn wij statutair niet verplicht wij kunnen inderdaad dat ook door middel van een Algemene Vergadering doen, de reden om dat voor te stellen aan de hand van een ledenraadpleging is dat daarmee de voorzitter een duidelijk fundament in de hele vereniging vindt en om beraadslagingen vooraf te laten gaan door besluitvorming om die reden ook die vier regionale bijeenkomsten waar de voorzitters met de leden bekend maken maar de vergadering kan ook besluiten dat zij de voorgestelde via een Algemene Vergadering kan laten kiezen, dan kan dat in hetzelfde tijdspad dat is aan u, wij stellen voor een ledenraadpleging maar u besluit daar over.

De heer Benk Korthals; goed, daar is geen motie over ingediend maar er ligt wel een voorstel begrijp ik. Laten we dan stemmen. Misschien nog even het woord aan de heer van der Sande die zal spreken over de alternatieven.

De heer van der Sande; alternatief zou dan zijn de Algemene Vergadering daar gaat dus wat dat betreft de kandidaatstelling in principe hetzelfde ook wordt men geacht voor een ledenvergadering van de afdeling kandidaten worden gesteld en wordt ook weer geacht natuurlijk het land in te gaan minimaal vier regionale bijeenkomsten en het eindigt dan niet in een ledenraadpleging maar in een Algemene Vergadering waarin de dan aanwezige leden de nieuwe aankomend voorzitter zal gaan kiezen zodat inderdaad ook daar weer een soepel transitie naar het compleet nieuwe bestuur kunnen hebben.

Beiden hebben overigens financiële en organisatorische consequenties, dat moet hij weten en de een is wat meer dan de ander maar dat mag niet de principiële discussie of het besluit in de weg staan.

Mevrouw...; meneer de voorzitter, mag er nog geïnterrumpeerd worden? Als u gaat stemmen mag er dan op zijn minst nog een stemverklaring worden afgelegd?

De heer Benk Korthals; gaat uw gang.

Mevrouw...; tot mijn verbazing hoor ik nu weer een AVA dat is dus niet een Algemene Ledenvergadering maar dat is een vergadering van afgevaardigden en ik denk dat we dat niet meer willen of zie ik dat nou verkeerd want ik hoorde namelijk een AVA?

De heer Benk Korthals; het is een Algemene Vergadering.

Mevrouw...; nee, dan heb ik het juist want ik was nou juist zo verschrikkelijk trots op deze opkomst en ik dacht dit hebben we te danken aan de partijvernieuwing dat iedereen er is en dat iedereen wat mag zeggen en dat iedereen mag worden geraadpleegd en daarom pleit ik voor een ledenraadpleging, dank u.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Zijn er verder nog mensen die het woord willen voeren? Zo niet dan stel ik voor om het voorstel wat is ingediend, zo wil ik het dan maar formuleren, van de heer Vonhof om de verkiezing van de voorzitter te laten eindigen in de Algemene ledenvergadering dat in stemming te brengen. Heb ik het zo goed geformuleerd? Akkoord? Microfoon 6.

De heer...; ik heb daar nog even een kleine vraag over. Dat zou in strijd kunnen zijn met de urgentie die we vanochtend aangegeven hebben. Als we wachten tot een Algemene Leden Vergadering zou dat wel eens een paar maanden extra kunnen duren.

De heer Benk Korthals; eerst nog even microfoon 4.

De heer...; ja, voorzitter ik zou er toch voor willen pleiten om als uitgangspunt te kiezen voor de ledenraadpleging, dat is natuurlijk waar we met zijn allen voor gekozen hebben omdat bij de vorige verkiezingen te doen en ook bij de belangrijke verkiezingen die we doen in deze partij. We hebben vandaag geconstateerd dat de emoties hoog opliepen rondom het voorzitterschap, dat is iets wat we blijkbaar heel belangrijk vinden, dan vind ik ook dat we alle leden, dus ook degene die in Maastricht en in Groningen zitten en niet in staat zijn om altijd naar de ledenvergadering in Rotterdam te komen, die gelegenheid moeten geven om te stemmen. Dus we beginnen met de ledenraadpleging.

De heer Benk Korthals; dank u wel, microfoon 2.

De heer van Nierop, Amstelveen; dank u wel. U stelde voor dat de voorzitters moesten gaan adviseren en dergelijke maar dat past alleen in het verband als we een Algemene Leden Vergadering met afgevaardigden hebben, als dat niet het geval is hebben alle leden meeste zeggenschap in een ledenraadpleging dus ik ben tegen het voorstel van meneer Vonhof.

De heer Benk Korthals; de heer van der Sande.

De heer van der Sande; slechts een technische mededeling. Een Algemene Leden Vergadering die kunnen we ook in maart houden na afloop van de campagne dus in beide situaties krijgen we dan in maart een zogenaamde chairman elect die vervolgens naar zijn kandidatenteam kan bouwen wat vervolgens allemaal in mei geëffectueerd kan worden. Dat kan in beide situaties en ook daarin zit geen verschil alleen moet u de voorkeur uitspreken voor de ledenraadpleging zoals het hoofdbestuur het voorstelt en dan voor korte termijn of zoals de heer Vonhof zegt eindigend in een Algemene Leden Vergadering daar gaat u over.

De heer Benk Korthals; het punt is duidelijk, de argumenten zijn ook gewisseld ik stel voor om dit in stemming te brengen en wat we dus instemming brengen is het voorstel van de heer Vonhof.

De heer Wagters; ik zou eigenlijk van de heer Vonhof nog wel een toelichting willen hebben waarom hij deze besluitvorming bij de Algemene Leden Vergadering zou willen hebben. Ik denk dat er een voordeel is om het bij een Algemene Leden Vergadering te doen vanwege de publiciteit die je daarmee krijgt. Maar wat betreft de representativiteit binnen de VVD is het misschien toch beter om die ledenraadpleging te doen dus ik zou graag eigenlijk van de heer Vonhof willen horen wat zijn argumenten precies zijn.

De heer Benk Korthals; voor meneer Vonhof wil ik vragen het echt heel kort te doen dat we niet hier uren over door blijven praten maar dat we snel tot een besluit kunnen komen, de standpunten zijn op zich helder.

De heer Vonhof; meneer de voorzitter, ik verkeer in de luxe positie dat ik het woord hierover mede mag voeren namens de heer Korthals Altes en mevrouw Veder Smit die mij daartoe uitdrukkelijk gemachtigd hebben. Waarom zijn wij, de partijorganisatie kennend, tot deze gedachte gekomen? Als men tot besluitvorming wil komen dan is het nuttig om beraadslaging aan besluitvorming te laten voorafgaan. Onze Tweede Kamerleden stemmen ook niet per internet of via telefoon of hoe dan ook, nadat ze de stukken gelezen

hebben dan gaat aan die stemming een duidelijke beraadslaging in fractievergadering en in andere vergaderingen aan vooraf en dat is voor een gezonde besluitvorming ook goed.

Hier gaat het om de functie van partijvoorzitter, de procedure zoals het hoofdbestuur die voorstelt is, met alle bewondering voor die vrijwilligers die zich beschikbaar stellen, wordt een strijd tussen mensen die zichzelf geschikt achten.

En ik opteerde voordat wij probeerde te komen tot een voorzitter die de partij geschikt acht en ik zeg u dat een kandidaatstelling waarbij de eerste norm is dat mensen die zichzelf geschikt achten zich moeten melden ertoe zal leiden dat wij een aantal mensen die wij zeer warm geschikt zouden achten hun melding achterwege laten. En wat u dus niet bereikt bij een ledenraadpleging is behoorlijk overleg vooraf gestructureerd en wat u evenmin bereikt is een scala van kandidaten die hiervoor beschikbaar zijn.

En tenslotte, u kunt toch in de eindronde alles afwegend maar dan in een ordentelijke procedure tot een beslissing komen en vandaar meneer de voorzitter mijn nee, ik mag minder bescheiden zijn ons voorstel.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Dan zijn er nog dacht ik twee mensen die het woord willen voeren, microfoon 4.

De heer Andre van Schie, afdeling Utrecht; ja, dank u wel voorzitter. Waardering voor de woorden van de heer Vonhof en daar waar beraadslagingen over inhoud betreft ben ik het geheel met hem eens dat het nuttig is om de beraadslagingen dan ter vergadering te voeren maar daar waar het om personen gaat denk ik dat het juist verstandiger is om een ledenraadpleging als instrument te gebruiken omdat dan ook minder zeg maar persoon tegen persoon in een vergadering uitgevochten wordt en je ook het risico loopt dat men elkaar gaat afbranden om het maar zo te zeggen. Dus ik zou willen zeggen gebruik dan toch dat instrument als ledenraadpleging, gebruik nu in de stemming qua orde ook gewoon het voorstel wat voorligt van het hoofdbestuur en pas dat niet aan. Als we dit voorstel afwijzen kunnen we altijd nog instemmen met een gewijzigd voorstel maar het is nu ook gewoon een ambigu verhaal als we nu massaal dit voorstel van het hoofdbestuur gaan afwijzen omdat we liever een ledenraadpleging willen dan wijzen we dus het hele voorstel af en dat lijkt me ook weer niet handig. Dus laten we gewoon het voorstel zoals het voorligt in stemming brengen, haalt het het niet kunnen we altijd nog opnieuw

voorstellen om dat zelfde voorstel in stemming te brengen maar dan met een Algemene Vergadering.

De heer Benk Korthals; microfoon 7.

De heer Jeroen de Vette, afdeling Den Haag; voorzitter dank. Ik voel inhoudelijk wel mee met de argumentatie van de heer Vonhof en de zijnen maar als ik mij niet vergis is vandaag niet geagendeerd in het convocaat voor deze vergadering de wijze waarop wij beslissen over het verkiezen van hoofdbestuursleden dan wel andere vertegenwoordigers. Kortom, we hebben leden een recht toegekend en we roepen nu een vergadering bijeen zonder dat de leden die hier nu niet zijn daarvan op de hoogte zijn gesteld dat dat recht hier met één stemming hen zou kunnen worden ontnomen, dat vind ik op zijn zachts gezegd onzorgvuldig en daarom ben ik om die materiële reden geen voorstander van de beslissing van het voorstel van de heer Vonhof.

De heer Benk Korthals; microfoon numero 2.

De heer...; ik voel eigenlijk ook wel voor een ledenraadpleging maar zou het dan niet mogelijk zijn dat de diverse kandidaten zich ook via een videoclip kunnen presenteren op internet. We hebben een modern middel bij de hand en dan zien we de mensen. Niet iedereen zal in staat zijn om aanwezig te zijn op één van de regionale bijeenkomsten en de mensen die daar niet konden zijn die zullen dan de mogelijkheid hebben om op internet die videoclips te zien en kennis te maken visueel met de kandidaten.

De heer Benk Korthals; dank u wel. De heer van der Sande.

De heer van der Sande; een hele korte reactie. De procedure rondom de verkiezing van een nieuwe voorzitter staat vandaag expliciet geagendeerd als je de procedure ledenraadpleging nieuwe voorzitter en voorgesteld om in te stemmen dus wat dat betreft staat het helder voor ons, de keuze lijkt me ook helder anderen gehoord hebbende en natuurlijk kan in campagnetijd gebruik worden gemaakt van podcasting, videostreaming en andere moderne middelen die al dan niet via het VVD webpoint ter beschikking kunnen worden gesteld, dat lijkt me fantastisch, ik weet ook niet wat het betekent maar dat is me net ingefluisterd.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Het lijkt mij verstandig dat wij nu gehoord hebbend de zaal en ook het hoofdbestuur tot stemming overgaan. Ik wil u erop wijzen dat degene die voor stemt voor een beëindiging bij een Algemene

Vergadering en tegen is de ledenraadpleging dus dat u zich goed bewust bent voor is bij de Algemene Vergadering en tegen ledenraadpleging. Voor is dus ook Vonhof en tegen is ook het standpunt van het hoofdbestuur dus het moet nu toch wel duidelijk zijn.

Ik open de stemming. Dan sluit ik nu de stemming. Dat betekent dat het voorstel van de heer Vonhof niet is aangenomen.

Akkoord, dan gaan we nu verder denk ik met het volgende agendapunt en dat zijn de aanbevelingen van de commissie Dekker en de uitwerking daarvan door het hoofdbestuur. Dat is een geweldige exercitie die we door moeten gaan. Er zijn vele amendementen op ingediend daar zijn amendementen waarvan met de strekking overneemt die overgenomen worden waar het hoofdbestuur zegt tegen te zijn of die deels worden overgenomen. Ik verzoek u om zeer alert te zijn op wat er nu gaat gebeuren zodat we de snelheid erin kunnen houden.

Wij beginnen met het liberalisme. En dan begin ik met de kamercentrale Groningen, gaat uw gang.

De heer...; voorzitter, even een punt van orde en dat doe ik in mijn hoedanigheid als voorzitter van de bestuurdersvereniging van onze partij. Wij hebben in Lunteren in november uitgebreid gesproken over de bestuursbijdrage, die later op de agenda staat, maar mijn punt van orde is of u aan de vergadering wil voorleggen om dit punt van de agenda af te voeren en wil om de volgende reden. Één is er is geconstateerd dat dit wel erg snel gaat zodat er nauwelijks tijd is om het goed uit te werken er onduidelijkheid is waar überhaupt het geld voor besteed gaat worden maar veel belangrijker met name raadsleden en statenleden hebben aangegeven dat er behoorlijke bijdragen door deze groeperingen worden gestort en beschikbaar gesteld voor campagnes op gemeenteraad en provinciaal niveau en dat er niet naar gekeken is wat de effecten zouden zijn als je dit soort bestuursbijdragen zo onverwijld invoert.

Om nou te voorkomen dat we straks een voorstel aannemen en een hele discussie straks doen over dit op zich belangwekkende voorstel van de commissie Dekker zeggen wij geef nou eerst even de tijd om dat hele palet beter door te werken dan even in een soort sneltrempo dit door te voeren dus een dringend verzoek vanuit de bestuurdersvereniging om dit punt van de agenda af te voeren.

De heer Benk Korthals; het woord is aan het hoofdbestuur.

De heer Jan Dirk Smit; ja, ik kan ermee leven om het voorstel in te trekken om dit vandaag te behandelen dus ik heb er geen moeite mee, prima. Er wordt inmiddels toch al door bestuurders wat bijgedragen maar dat gaat buiten ons om.

De heer Benk Korthals; als iedereen daarmee akkoord is, het is niet in de volgorde zoals ik me gedacht had want het zou pas aan de orde komen wanneer we het hoofdstuk bestuurdersbijdrage zouden gaan behandelen maar ik denk dat het handig is om dat nu al te beslissen. Er is dus een ordevoorstel om dat niet aan de orde te laten zijn in deze vergadering de bestuurdersbijdrage, het hoofdbestuur kan daarmee akkoord gaan kunt u daar ook mee akkoord gaan? Zo ja, mee akkoord.

Dan kom ik nu bij het liberalisme, de motie van de kamercentrale Groningen dat vraagt het hoofdbestuur het liberaal manifest zoals vastgesteld in 2005 na actualisatie en toevoeging van het toegezegde visiedocumenten voor te leggen aan de Algemene Vergadering ter vaststelling, wil men het nog toelichten?

De heer...; ja voorzitter, ik zou dit wel in stemming willen brengen. Groningen is mooi, er gebeuren mooie dingen in Groningen maar wat hier in Groningen is gebeurt als het gaat om het liberaal manifest dat is wat minder mooi. Het hoofdbestuur zegt deels overnemen en dat toch weer volledig in stemming brengen o het gehele liberaal manifest opnieuw vast te stellen.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Het hoofdbestuur was voornemens om het deels over te nemen en de kamercentrale Groningen wil dat het hele liberaal manifest weer wordt geactualiseerd, zo mag ik het eigenlijk wel zeggen. Microfoon 6.

Mevrouw Ciska Schijdel, afdeling Rotterdam; nu vooral sprekend als voorzitter van de commissie Binnenlandse Zaken. Waar de discussie toen vooral over is gegaan is het onderdeel bestuur en het hoofdbestuur geeft nu ook aan dat dat visiedocument in 2008 besproken zou moeten worden dat was een wens om daar nog eens uitgebreid over te discussiëren. Nou, dat steun ik. Gezien alle ontwikkelingen het afgelopen half jaar vrees ik alleen dat 2008 misschien een beetje te snel is want het moet echt een discussie in de partij worden dus ik zou eigenlijk willen voorstellen, misschien dat het hoofdbestuur dat overneemt, om een goede tijdsplanning hierop te zetten niet te

overhaasten en dan nemen we volgens mij ook een heleboel spanningen die in de partij op dit punt leven weg.

De heer Benk Korthals; dank u wel, het hoofdbestuur.

Mevrouw Ina Adema; het hoofdbestuur geeft aan deels overnemen en dat heeft te maken met het volgende. Het hoofdbestuur realiseert zich dat de besluitvorming in 2005 niet door iedereen bevredigend is ervaren, wij stellen dan ook, zoals mevrouw Schijdel ook aangeeft, voor om het visiedocument bestuur voor te bereiden en dat hebben we al eerder met de ledenvergadering afgesproken en in dat nieuwe visiedocument zal er ook ruimte zijn om een ander standpunt of misschien een herbevestiging te hebben over diverse bestuurlijke thema's en directe democratie zal daar wat ons betreft ook een onderdeel van zijn en in onze perceptie was dat nu juist de angel in die vergadering.

Ik heb het liberaal manifest hier liggen, in mijn perceptie staan er ook vreselijk veel dingen in waar we het toen heel erg over eens waren met elkaar, dus dat is de achtergrond van de reactie van het hoofdbestuur. Het zal vaker gebeuren dat in de toekomst de afwijkende standpunten aan de orde zullen zijn. Het staat de ledenvergadering tenslotte vrij om elke nieuwe vergadering weer een ander standpunt in te nemen, dat moet je natuurlijk niet te vaak doen maar goed het staat de ledenvergadering vrij, dus in dat opzicht verklaart dat onze reactie.

Ik kan mij voorstellen dat op het moment dat het visiedocumentbestuur is besproken dan alsnog de afweging wordt gemaakt zoals die hier wordt voorgesteld. Om dat punt aan te passen maar dat lijkt me nu vroegtijdig.

De heer Benk Korthals; dank u wel. Nog één keer Groningen.

De heer...; alle begrip voor Ina maar het liberaal manifest wordt toch gepositioneerd binnen de partij als een belangrijk document, het geeft heel veel onduidelijkheid wat nu wel wat nu niet en als het gaat om het liberaal manifest voor meerdere jaren toch te gebruiken als een belangrijke leidraad voor een aantal visies van de partij stelt toch de kamercentrale Groningen voor om toch het gehele liberaal manifest dan opnieuw geheel vast te stellen.

De heer Benk Korthals; microfoon 6.

De heer Floor Vermeulen, kamercentrale Zuid Holland Noord; dank u wel voorzitter. We hebben destijds in Groningen het liberaal manifest vastgesteld en toen hebben we daarna afgesproken om dat nog eens verder te gaan uitwerken met verschillende visiedocumenten onder andere het visiedocument bestuur. Ik stel voor in lijn met wat er daarnet vanuit het hoofdbestuur is gesteld om nou eerst die discussie eens af te maken en dan alle documenten eens naast elkaar te leggen en de balans op te maken en te kijken of het liberaal manifest eventueel moet worden aangepast dus dan kunnen we die discussie over aanpassing van het liberaal manifest voeren na vaststelling van de visiedocumenten, dank u wel.

De heer Benk Korthals; microfoon 3.

Mevrouw Judith Tielen, afdeling Utrecht; de vorige spreker sluit een beetje aan bij het volgende amendementen dat eigenlijk heel erg in lijn is met het amendementen dat nu ter discussie staat, namelijk het amendementen van de afdeling Utrecht, om de visiedocumenten te bundelen en inderdaad aan de vergadering voor te leggen. We hebben de afgelopen congressen heel veel besproken in visiedocumenten waarbij de kwaliteit heel erg verschilde en ook niet altijd de toets is gelegd over wat er in de visiedocumenten stond ook daadwerkelijk klopte met het liberaal manifest dus ook de afdeling Utrecht zou het heel prettig vinden om eens een keer met elkaar alles bij elkaar te pakken en te kijken of dat nou echt een goed uitgangspunt is voor onze liberale visievorming.

De heer Benk Korthals; dank u wel. hoofdbestuur.

Mevrouw Ina Adema; nou ja als ik naar het amendementen van de afdeling Utrecht kijk dat wijkt iets af van datgene wat ik zei want u stelt al meteen voor een tweede versie van het liberaal manifest te maken en ik voel meer voor datgene, het hoofdbestuur voelt meer voor datgene wat de heer Vermeulen aangaf, pas de balans op te maken na de bespreking van de visiedocumenten en in mijn perceptie gaat het amendementen van de afdeling Utrecht 151 net een stap te ver daarin.

En nog een reactie op mevrouw Schijdel. Wij hebben inderdaad gewacht op deze vergadering met betrekking tot de verdere inzet van het visiedocument bestuur dus ik kan me voorstellen dat we er hard mee aan de slag gaan in 2008 maar dat ik niet uitsluit dat we moeten kijken of de daadwerkelijke besluitvorming in de meivergadering van 2009 zou moeten plaatsvinden maar het is belangrijk dat het zorgvuldig gebeurt.

De heer Benk Korthals; inmiddels is en passant ook volgnummer 151 besproken. Ik wil het eigenlijk toch wel eerst nog wel even houden bij volgnummer 201 dus dat is de motie van de kamercentrale Groningen daar is denk ik voldoende over van gedachte gewisseld. U krijgt hem voor op het scherm neem ik aan en dan kunnen we daarover stemmen. Akkoord?

De heer Gert Scholtes; als u naar het scherm kijkt dan ziet u, als u denkt waar ben ik, bij de toelichting daaronder staat 201,16 en dat verwijst naar 201 zijnde het nummer van de motie en dat vind u terug op bladzijde 16.

De heer Benk Korthals; hij is nu wel geprojecteerd. Akkoord? Ik open de stemming. Dan sluit ik de stemming. De motie van de kamercentrale Groningen is verworpen met 717 stemmen tegen en 488 voor. Dan kom ik nu aan de motie volgnummer 151 van de kamercentrale Utrecht, daar hebben we het impliciet al over gehad, hoofdbestuur ontraadt het. Ik open de stemming nog niet want de heer Gert Scholtes kan het tempo niet bijbenen, is hij zover? Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. Het amendementen is verworpen met 818 tegen en 350 voor.

En dan te bedenken dat als u thuiskomt iedereen denkt dat u zo'n hele dag rustig op een vergadering bent geweest, weten ze niet hoe hard u heeft zitten werken, lezen, applaudisseren.

Dan kom ik nu aan amendementen 181 het liberaal manifest wordt voltooit en daar komt een amenderende tekst op en daar zegt het hoofdbestuur de strekking overnemen dus wil men hier nog op ingaan Berkel en Enschoot? Niet? Dan hoeven we dat niet in stemming te brengen, absoluut niet. Het is aangenomen met de toelichting van het hoofdbestuur.

Dan gaan we naar de volgende dat is numero 89 van de ledenvergadering Amstelveen, daarvan zegt het hoofdbestuur overnemen dus ik denk dat iedereen daar gelukkig mee is tenzij er mensen in de zaal zijn die vinden dat het niet moet worden overgenomen. Akkoord? Het is overgenomen.

Dan, ja dit wordt niet echt leuk vanmiddag als we zo doorgaan maar het moet, we moeten er doorheen. We komen nu aan amendementen nummer 90 daar zegt het hoofdbestuur van strekking overnemen. Akkoord?

Dan volgt nummer 166, daar zegt het hoofdbestuur ook van overnemen, ja?

Nummer 160, overnemen. 108, deels overnemen. Wil Den Haag daar nog op ingaan? Is die akkoord met de gedeeltelijke overname Den Haag? Akkoord? Dan 161 hoofdbestuur zegt overnemen. Wilt u wat zeggen?

Mevrouw...; ja, als dat mag voorzitter.

De heer Benk Korthals; over wat? Over 161?

Mevrouw...; nee, over de moties waarbij het hoofdbestuur voorstelt overnemen. Is het misschien een handige truc om aan de vergadering voor te stellen omdat nu maar vast allemaal niet meer in stemming te brengen.

De heer Benk Korthals; nou ja, het zou in theorie kunnen zijn dat sommige leden vinden dat het hoofdbestuur het niet had moeten overnemen.

Mevrouw...; nee, maar dat kunnen ze nu dan zeggen.

De heer Benk Korthals; ja maar ik weet niet of ze zich dat allemaal realiseren zo snel. Akkoord? Is men het eens met het voorstel van mevrouw? Ik hoor vanuit het hoofdbestuur dat men dat te riskant vindt, laat ik het niet doen maar het tempo gaat nu wel omhoog.

175 deels overnemen, Leiden akkoord? Dan 182, strekking overnemen dat is van Berkel Enschoot, akkoord? Dan komt er een van Goes, 203, wordt door het hoofdbestuur ontraden en dat gaat over het herbroddingsproces, wil Goes hier iets aan toevoegen of is die overtuigd door het hoofdbestuur? U is overtuigd, oké.

Dan Leiden.

De heer...; meneer de voorzitter? Even een puntje van orde. de amendementen flitsen over het scherm die we allemaal allang in stemming hebben gebracht en ik denk een aantal leden hebben niet dat hele dikke pak papier bij zich. Het zou misschien aardig zijn de amendementen die u noemt toch even op het scherm verschijnen als het technisch mogelijk is?

De heer Benk Korthals; nou ja, het is technisch wel mogelijk maar wij zitten met 137 amendementen en moties dus willen we zondag halen dan....?

De heer...; 10 seconden per amendement dan kom je op een paar minuten uit maar goed ik laat het aan u over.

De heer Benk Korthals; mijn voorstel is om met name die op het scherm iets langer bij stil te blijven staan waar er verschil is tussen indiener en hoofdbestuur.

Mevrouw Ina Adema; maar de tekst ligt naast de deur.

De heer Benk Korthals; ja, ja, zeker. Goed we zijn nu aan 169, overnemen is het advies van het hoofdbestuur, akkoord? Dan 141, is overnemen, akkoord? Dan 91, daarvan is het advies van het hoofdbestuur, is niet geheel helder. Oh er zijn er meerdere 91, 180, 130 en 172, 204 en daar zegt het hoofdbestuur van ontraden. Wie van de indieners van amendementen mag ik hierover het woord geven.

De heer van Pruisen, kamercentrale Haarlem; wij hebben het gevoel dat we hier vanmorgen een goede discussie hebben gevoerd maar dat wij voor dat soort discussies geen gedragsregels als deze nodig hebben en dat die gedragsregels dus eigenlijk wat overbodig zijn en hebben daarom voorgesteld laten we die maar gewoon schrappen en ons los van die regels met net gedrag gedragen in onze partij.

BK prima. Het lijkt mij goed om toch even heel duidelijk te zijn. Het gaat hier over de gedragsregels stijl en respect. Daar zegt de motie 169 van Leiden van wij vinden dat we dat en dat moeten vaststellen als gedragsregels. Dan komt er vervolgens een heleboel amendementen die zeggen wij hoeven dat niet op schrift te stellen. Wat nu belangrijk is, denk ik voor het hoofdbestuur, om te weten of de gedragsregels zoals in de motie 169 van Leiden wordt voorgesteld of dat die in beginsel worden overgenomen, dan laten we nog even in het midden of die gedrageregels schriftelijk moeten worden vastgelegd maar dat is dan een handvat. Ik ga er nu even van uit dat die gedragsregels zoals die daar zijn verwoord, dan gaan we even terug naar amendement nummer 169, dat is op bladzijde 28 voor mij, ik neem aan dat dat bij u ook zo is, en laten we die nou even projecteren want anders krijgen we inderdaad misverstanden.

Dan geef ik voor nadere verduidelijking het woord aan de heer van Zanen.

De heer Jan van Zanen; ja voorzitter, ik kan me heel goed voorstellen, ook gelet op de amendementen zoals net verwoord door de heer van Pruisen, dat er aarzelingen zijn om het breed gevoel wat de commissie Dekker uit de partij heeft opgehaald van mensen we zouden ons netjes moeten gedragen en hoofdbestuur neem maatregelen ja en dan wordt het moeilijk, ja dat staat er Sibilla.

Wij hebben de poging gedaan om een aantal regels voor stijl en respect op te schrijven, daar zijn veel amendementen op binnengekomen...

... en dan voor de rest zegt het hoofdbestuur prima want de essentie wat in de motie Leiden staat is exact wat wij willen dat de Algemene Vergadering zich uitspreekt hoe wij ons tussen aanhalingstekens hebben te gedragen en ik vind dat dat ook recht doet aan de opvattingen, de ideeën, de suggesties die door de commissie Dekker uit de partij door vele honderden leden naar boven zijn gehaald maar dan hoeven we doe regels zelf niet, wat anderen een code noemen, hoeven we wat mij betreft niet meer vast te stellen.

De heer Benk Korthals; dus de motie van Leiden ligt even toch voor alle helderheid nu voor, dat iedereen weet waar die voor is, het hoofdbestuur zegt overnemen. Akkoord? Microfoon 4.

De heer Gerard Bakker, Leiden; voorzitter, nu ons motie overgenomen dreigt te worden misschien toch nog even een heel kort woordje.

De heer Benk Korthals; u wilt hem intrekken?

De heer Gerard Bakker; nee, nee, wat wij hier getracht hebben is om een aantal punten die het laatste jaar of jaren aan de orde zijn geweest te vatten in de motie van zo moet het niet en zo moet het wel. Als het inderdaad hier overgenomen wordt dan veronderstellen wij ook dat daarmee eigenlijk alle leden van de VVD een dergelijke lijn volgen dat niet nog allerlei strafbepalingen nodig hebben om dat te sanctioneren.

De heer Benk Korthals; dat is duidelijk want dat zegt u in feite al in uw amendement 180 waar u vraagt om in ieder geval het geschrevene te schrappen.

De heer Gerard Bakker; precies.

De heer Benk Korthals; microfoon 3.

Mevrouw Judith Tielen, afdeling Utrecht; het doet mij deugd dat we liever over waarden en uitgangspunten spreken dan over spelregels, geen normen maar waarden zou mijn stelling zijn. Ik heb alleen één vraag want er staat daar voor mijn gevoel een beetje weggestopt als laatste puntje in de motie van Leiden, alle discussies en besluitvorming vinden zoveel mogelijk plaats in bijeenkomsten die voor alle leden toegankelijk zijn, nou staat er zoveel

mogelijk dus dat geeft op zich heel veel ruimte, maar ook gezien de discussie die we net hebben gevoerd vind ik die nog wel gevaarlijk om die dan zomaar helemaal daar in te zetten en daar straks conclusies aan te moeten onttrekken die we misschien niet met elkaar bedoelen, dus dat was nog even mijn vraag.

De heer Benk Korthals; gaat uw gang.

De heer Gerard Bakker; dat het als laatste staat betekent niet dat het op de laatste plaats komt want al die punten zijn op zich gelijkwaardig natuurlijk. Op de tweede plaats wij vinden dat je als hoofdlijn dan moet kiezen dat je besluiten moet nemen in situaties waaraan alle leden van de VVD aan kunnen deelnemen. Er kunnen situaties zijn op heel specifieke gebieden waar dat niet zo is maar de hoofdlijn moet zijn als er wat te besluiten valt in deze partij dan moet dat ook door alle leden gebeuren op een bijeenkomst die voor alle leden goed toegankelijk is, dat is de strekking van dit laatste maar niet last but not least punt.

DK; nu even voor alle helderheid, ik stel nu vast dat de vergadering de motie van Leiden aanvaard.

De heer...; er is zojuist nadere toelichting gegeven en deze nadere toelichting brengt mij in die zin zorgen omdat het dan net lijkt alsof besluitvorming via algemene ledenraadplegingen minder prominent aanwezig zullen zijn, dat kan toch niet de bedoeling zijn want er staat uitdrukkelijk bijeenkomsten dus laten we ons dat goed realiseren in de tekst van Leiden.

De Heer Benk Korthals; deze toelichting is juist sluit niet uit ledenraadplegingen, daar mag u over denken wat u denken wil maar er staat niet dat dat daarmee wordt uitgesloten. Akkoord? Nogmaals dus de gedragsregels stijl en respect zitten in die motie Leiden en dat betekent vervolgens dat we de vraag krijgen moet die verder, die gedragsregels stijl en respect, worden opgeschreven want daar komen al die amendementen over om dat te schrappen want die zeggen van nee dat moeten we niet doen, we vinden dit mooi wat Leiden heeft voorgesteld dat hoeven we niet nog eens schriftelijk vast te leggen met allerlei sancties en dergelijke.

De heer...; mag ik van het Hoofdbestuur dan vragen als deze motie is aangenomen of daarmee het Hoofdbestuur vervolgens alle meer dwingende regels intrekt?

De Heer Jan van Zanen; dat heb ik net geprobeerd te betogen, dat is wat mij betreft akkoord ik wil alleen maar die uitspraak van Leiden die u net heeft gedaan dat vindt het Hoofdbestuur voldoende.

De heer Nawijn; voorzitter, ik heb het gevoel dat u wat stappen verder bent dan wij met misschien elkaar en ik zou toch willen voorstellen om het amendement gewoon in stemming te brengen.

De Heer Benk Korthals; dus het amendement van Leiden wilt u in stemming hebben? Gewoon formeel in stemming, goed dat doen we.

De heer van Pruisen, afdeling Haarlem; voorzitter even een vraag want Leiden hebben we net al besproken. Willen we nu een het oude voorstel opnieuw in stemming brengen of het voorstel wat net voorlag?

De Heer Benk Korthals; nee, de heer Nawijn wil gewoon dat het formeel vast staat dat de ledenvergadering voor het amendement Leiden is. Ik stel u voor om te stemmen. De stemming is geopend. Wacht even nu staat u weer bij de microfoon, wat wilt u nu zeggen?

Mevrouw Petra Horst, voorzitter van de afdeling Leiden; ik wilde u vragen we hebben over dit onderwerp dus twee dingen ingediend, een motie en een amendement. De motie is voor de regels zoals zojuist besproken dus die niet worden vastgelegd maar een strekking ervan.

De Heer Benk Korthals; dat heb ik gezegd.

Mevrouw Petra Horst, voorzitter van de afdeling Leiden; ja maar u zegt nu dat over het amendement wordt gestemd, dat heeft u wel gezegd. En voor mijn duidelijkheid gaan wij nu nogmaals over de motie stemmen die straks al was aangenomen eigenlijk?

De Heer Benk Korthals; ik heb het over volgnummer 169.

Mevrouw Petra Horst, voorzitter van de afdeling Leiden; over de motie dus e niet over het amendement, oké voor de duidelijkheid.

De Heer Benk Korthals; daar heeft u gelijk in, maar de tekst staat voor waarschijnlijk.

De heer...; voorzitter, misschien is het dan goed als u bij het laatste punt van de motie nog even goed voorleest rondom de ledenraadpleging dat die niet bedoeld is over de ledenraadpleging dus dat terug te doen.

De Heer Benk Korthals; dat staat er niet in. Oké, de stemming is en blijft geopend en ik hoop dat iedereen gestemd heeft.

De heer...; voorzitter, dan is de stemming dus over het amendement van Leiden of gaat het over de motie.

De Heer Benk Korthals; nee, we stemmen over motie 169 en het staat op het scherm. Ik doe wederom een poging....

De heer...; de tekst voorzitter, met alle respect, ging over het amendement en als u dat niet in stemming brengt dan zal toch de tekst duidelijk moeten worden voorgelegd aan de vergadering. Ik ben bang voorzitter dat er al gestemd is zonder dat men wist waarover precies gestemd moest worden, dat is het punt. Dus als u de stemming opnieuw zou willen laten plaatsvinden en iedereen weet waar het over gaat dan is er een hele deugdelijke stemming.

De Heer Benk Korthals; ik vrees dat het misverstand uitsluitend bij u is.

De heer...; gelukkig heb ik nog wat medestanders en ik denk dat een deel van de zaal er ook zo over denkt. Maar als het voor u een probleem is? Ik denk als één van de leden one man one vote vraagt om de zaak zuiver in stemming te brengen dat dat wel een hele goede zaak is.

De Heer Benk Korthals; kijk, waardoor een enigszins misverstand kan ontstaan is inderdaad wat er staat amendement en dat Aktie dubbele punt motie staat er dan vervolgens en anders staat er amendement actie amendement motie.

De heer Jan Biemans, afdeling Utrecht; mag ik erop wijzen dat de tekst van alle amendementen zoals die verstrekt is op de vorige vergadering dat die verschilt van de tekst zoals we die nu hebben. Het koste mij, in ieder geval zoals die vandaag is vertrekt, een hoop moeite om te achterhalen waar 169 stond en volgens mij was die inderdaad al aangenomen en gingen we stemmen over amendement 180. De tekst loopt niet synchroon en de paginanummering is ook niet misschien voor iedereen duidelijk.

De Heer Benk Korthals; ik ga met u mee want we willen geen misverstanden laten bestaan. We gaan overnieuw stemmen. Ik stel voor om te stemmen over volgnummer 169, bladzijde 16 en het is een motie van de afdeling Leiden. Akkoord? Is het nu duidelijk? Ik open de stemming, dus u moet opnieuw stemmen. Maar nu sluit ik de stemming echt, de stemming is gesloten. Deze motie is aangenomen met 931 stemmen voor en 153 stemmen tegen.

Dan kon ik nu aan de motie van Rotterdam onder volgnummer 141 die er nog vanuit gaat dat er een...

Mevrouw...; voorzitter, Rotterdam trekt dit in.

De Heer Benk Korthals; ja, maar nou schieten we op want nu gaat volgnummer 91 schrappen dus die hoeven we niet meer in stemming te brengen, 180 niet meer dan 204 niet, 172 niet, 130 niet en 219 niet, ja is dat akkoord? Alles wat over gedragscode gaat. 101 dan kom ik nu bij amendement 101. Het lijkt mij, maar ik vraag dat aan het Hoofdbestuur dat ook deze voor een belangrijk deel is achterhaald.

De Heer Jan van Zanen; ja, dat vind ik ook maar dan moet Amsterdam even meekijken, ik vind het ook door de besluitvorming. Dat is het geval? Oké.

De Heer Benk Korthals; dan gaan we door. Die is dus achterhaald en ingetrokken. Dan komen we bij 162 en daar geldt hetzelfde voor maar wel even vragen, Utrecht. Akkoord. Dan 176 Utrecht deze is ook ingetrokken. Dan 92 is ook ingetrokken. 93? Ingetrokken, nee maar wacht even laat ik wel even zeker weten dat het van de goede komt want iedereen zit nou ingetrokken te roepen. Oké, 93 is ingetrokken.

Dan komen we nu aan een nieuw onderwerp namelijk...

De heer...; voorzitter! Ik zou het op prijs stellen als het Hoofdbestuur kort even de conclusie wil weergeven van wat wij nu met zijn allen ten aanzien van de gedragsregels hebben besloten. Kunt u dat even duidelijk maken voor de zaal, dank u?

De Heer Jan van Zanen; voorzitter, dames en heren, is de kern van wat we rond het thema gedragsregels en respect is vevat in wat de vorige keer op bladzijde 28 stond en nu op bladzijde 16, maar ik heb de vorige keer meegenomen, en dat is wat is verwoord in wat hier een amendement heet maar eigenlijk een motie is dat is Leiden. Dat doet recht aan diegene die

vinden dat de opvattingen van de leden verwoord door de commissie Dekker dat die gewoon aan bod moeten komen dat de Algemene Vergadering daar iets van moet vinden maar doet ook recht aan diegene die zeggen je moet dat niet proberen te vervatten in nauwelijks te hanteren regels, wat bijna lijkt op een gedragscode, dat is mijn samenvatting en mooier kan ik het niet maken maar het lijkt me recht te doen aan beide opvattingen die binnen de partij overigens zeer breed leven.

De Heer Benk Korthals; dat is absoluut helder. Dan komen we nu aan de permanente campagne organisatie. Daar is een amendement ingediend door Amstelveen onder volgnummer 94 en dat zijn altijd de gevaarlijkste en daar zegt het Hoofdbestuur van de strekking overnemen. Mag ik Amstelveen vragen of ze het daarmee eens zijn?

De heer van Pruisen; het is kamercentrale Haarlem in Amstelveen maar prima.

De Heer Benk Korthals; akkoord? Dan 110, daar zegt het Hoofdbestuur van overnemen, akkoord? Dan komt op volgnummer 154 van Eindhoven daar zegt het Hoofdbestuur van ontraden. Is Eindhoven aanwezig? Niet? Ja, maar dan is het formeel niet ingetrokken dan vrees ik toch dat we een stemming moeten doen. Dan komen wij op het amendement van Eindhoven waarvan het Hoofdbestuur gezegd heeft ontraden en ik heb geen machtiging vind ik om het als ingetrokken te beschouwen. Dus ik breng amendement 154 in stemming. De stemming is geopend. De stemming is gesloten. Het amendement is verworpen met 904 tegen 108 stemmen.

Gaan we door met volgnummer 156 en denk ik 170 die zullen ongeveer wel een gelijke strekking hebben die amendementen waarvan het Hoofdbestuur zegt wij ontraden dit.

De heer Furnè, afdeling Rijnsoude; mag ik even zeggen het amendement van Rijnsoude wordt ingetrokken ten gunste van 156, dus 170 vervalt.

De Heer Benk Korthals; mag ik daar de reactie van het Hoofdbestuur op 156?

De heer ...; de strekking van het voorstel is dat persoonlijke campagnes verwarrend kunnen werken en daar worden allerlei voorbeelden bij gegeven. Wij als Hoofdbestuur zijn van mening dat juist persoonlijke campagnes juist een heel persoonlijk mandaat aan vertegenwoordigers kunnen en moeten geven en eerder zou er moeten worden gepromoot, overigens binnen stijl en

respect of hoe het heet, afspraken en binnen de algehele campagne tactiek en strategie, dat wel als randvoorwaarde dat staat ook in het voorstel, maar juist niet die weg opgaan van dat we die persoonlijke campagnes niet meer zouden willen dus sterk ontraden.

De Heer Benk Korthals; het Hoofdbestuur ontraadt dit amendement sterk, nog een toelichting? Dan breng ik het in stemming. In stemming is amendement nummer 156, de stemming is geopend. De stemming is gesloten. Amendement 156 is verworpen met 850 stemmen tegen 143. Dus 170 is ingetrokken dan komen we nu aan 95.

De heer van Pruisen, afdeling Haarlem; wederom uit Haarlem en dit amendement dat trek ik in want in de LPC is in goed overleg een aantal stappen gezet en die maken dit amendement niet meer noodzakelijk.

De Heer Benk Korthals; ingetrokken, akkoord? 142 advies overnemen, ik neem aan akkoord? 167, overigens is de strekking daarvan wordt geadviseerd om die over te nemen, Berkel Enschoot is die daarmee akkoord? Microfoon 6.

Mevrouw Caroline van Doorn, Rotterdam; ik ben niet Berkel Enschoot en aangezien het amendement 142 is overgenomen pleit ik ervoor om 167 de strekking niet over te nemen. Daarin wordt namelijk uitgegaan van een voltijdse campagneleider terwijl in 142 is gezegd neem een campagneleider die er tijd in steekt zoveel als nodig. Ik pleit er niet voor om een voltijdscampagneleider te nemen dan sluit je op voorhand misschien al mensen uit en ik denk dat het goed is dat we een campagneleider nemen die er genoeg tijd insteekt vol enthousiasme met een fantastisch campagneteam ons naar de overwinning leid en ga daar nu al een knip maken tussen voltijd of iemand die flexibel is.

De Heer Benk Korthals; heel duidelijk.

De heer...; de nuance van mevrouw van Doorn is in deze fase van de wedstrijd met de invulling van het campagneteam een waardevolle toevoeging dus dat besluit zou nu niet vast moeten liggen.

De Heer Benk Korthals; dus...

De heer...; dus zouden we de motie in deze vorm dan niet moeten overnemen.

De Heer Benk Korthals; dus nou komt misschien Berkel Enschoot weer in het geweer want het voorstel is om het niet over te nemen. Berkel Enschoot niet aanwezig?

De heer...; jawel, het is overigens de kamercentrale Brabant die altijd vergadert in Berkel Enschoot dus als u de volgende keer gewoon wilt zeggen de KC Brabant. Wij zullen deze intrekken.

De Heer Benk Korthals; bravo. Dan 143 akkoord Rotterdam? Akkoord. Dan 205, strekking overnemen van Goes? Akkoord? Dan de ledenraadpleging daar zijn ook enkele moties nog bij maar wellicht moet er even in het kort iets over gezegd worden over die ledenraadpleging?

De heer van der Sande; nou meer in het algemeen. Het eerste deel van deze Algemene Vergadering op 15 september in Veldhoven is er een motie aangenomen die u ook bij de leeswijzer heeft gezien om meer in de breedte over de partijvernieuwing en de democratie te spreken. Er is net vanochtend ook een motie geweest motie nummer 13 waarvan het besluit, het dictum, in ieder geval is dat er een commissie moet komen die het nogmaals een keer bekijkt, in dat dictum kunnen we meer vinden dan de considerans die zegt dat het allemaal slecht is met de democratisering, ik denk dat je daar gewoon verschillend over kunt denken dat gebeurt ook in de partij dus genuanceerd over kunt denken.

Ik kan me voorstellen dat de vergadering misschien wat in zijn algemeenheid zou willen zeggen, sommige leden hier over de partijdemocratisering en met name de ledenraadplegingsvariant daarbinnen en dat men ook kan laten weten in hoeverre men welke onderdelen men daarvan aan nader onderzoek aan zo'n commissie zou willen meegeven. Want het Hoofdbestuur heeft nu voorgesteld om de ledenraadpleging rondom lijsten aan een commissie mee te geven uitgaande van de gedachte van dat gemeen overleg daar een belangrijke plek in moet hebben, er zou ook een gedachte kunnen zijn die zeggen nou neem daar en passant daar maar eventjes ook de positie van de lijsttrekker mee, moet dat ook via een ledenraadpleging of moet dat een bepaalde link krijgen met hoe we de lijst gaan samenstellen maar u moet dat als ledenvergadering uitspreken en ik kan mij voorstellen dat daar eerst een kort algemeen rondje over is en dan kunnen we ook meteen bepalen hoeveel van de amendementen er eventueel nog overeind moeten blijven in de hoop daarmee de vergadering te bespoedigen natuurlijk maar daar gaat u over.

De Heer Benk Korthals; goed, het voorstel van het Hoofdbestuur is om ook uw mening eventjes te beluisteren, is er behoefte aan om uw mening te geven ten aanzien van de ledenraadpleging?

De heer van Pruisen, kamercentrale Haarlem; ik stel het erg op prijs dat het Hoofdbestuur een commissie wil laten kijken naar de ledenraadpleging, wij stellen het ook op prijs dat u dat vooral wilt doen naar de ledenraadplegingen rond de lijsten. Het viel ons alleen wel op in de oorspronkelijke tekst dat daarbij als uitgangspunt al stond dat ledenraadplegingen moesten blijven maar dat ze hooguit moesten veranderen in aard en werkwijze en wij hebben daarom een aantal amendementen ingediend want wij waren het niet helemaal eens en vanwege de korte periode van het indienen van amendementen in de voorloop naar Veldhoven hebben wij als kamercentrale gezegd wij gaan ook tegenstrijdige amendementen indienen in een vergadering zodat iedereen zijn wensen in stemming kan brengen maar wij hebben er in elk geval één die zegt laat die commissie nu kijken met een brede blik, en dus niet bij de uitgangspunt van het Hoofdbestuur mee, dat er altijd een ledenraadpleging zou moeten blijven als het Hoofdbestuur dat toezegt dan denk ik dat we dat andere amendement waarin wij bij voorbaat zeggen dat ding moeten we de nek omdraaien dat we die misschien wel kunnen intrekken en dan kan die commissie gewoon in den brede kijken.

En misschien, en in die zin vind ik de opmerking van de heer van der Sande wel handig en is het wel handig als ze ook gelijk naar de lijsttrekker meekijken maar primair naar de verkiezing over lijsten en als ik naar lijsttrekkers kijk dan vooral de lijsttrekkersverkiezingen bij verkiezingen waarbij die lijsttrekker niet in zichzelf al wereld beroemd is want ik moet eerlijk zeggen dat lijsttrekkersverkiezingen bij Europese parlamentsverkiezingen staten verkiezingen en Eerste Kamerverkiezingen, nou dat laatste dan kende ik de kandidaten nog wel maar ik heb het gevoel dat veel normale leden zelfs bij statenverkiezingen en Europese parlamentsverkiezingen de lijsttrekker niet kennen dus met name daar zou ik naar willen laten kijken.

De Heer Benk Korthals; de heer Lugtenveld.

De heer Lugtenveld; voorzitter ik zou nog wel graag iets willen meegeven ervan uitgaande dat u dadelijk gaat voorstellen om het hele pakket lijsttrekkerverkiezingen ook het onderwerp verkiezingsprogramma eerst dan wel eerst de lijsttrekkerverkiezingen mee te geven aan de commissie dan zou ik er toch op willen wijzen dat het voorstel van de commissie Dekker om eerst het verkiezingsprogramma te laten vaststellen en dan een

lijsttrekkersverkiezing te houden dat dat wel heel erg haaks staat op de houding die altijd is ingenomen ten aanzien van het dossier gekozen burgemeester. Nog daargelaten wat de partij allemaal heeft gediscussieerd over het al of niet invoeren van een gekozen burgemeester maar over één ding waren we het wel eens dacht ik dat het wel ergens over moet gaan.

Als je een verkiezing organiseert tussen personen dan moeten die zich kunnen profileren aan de hand van een koers en aan de hand van een programma, dat was de reden waarom een gekozen burgemeester zelf zijn wethouder wilde laten voordragen toen we zeiden we moeten in elk geval een programma krijgen en anders loopt u een risico. Een risico loopt u ook als u een lijsttrekkersverkiezing handhaaft maar zegt het programma wordt eerst vastgesteld dan loopt u het risico dat het een wat kleurloze verkiezing wordt, let op wat er recentelijk in Utrecht is gebeurd met de twee Partij van de Arbeid kandidaten, twee VVD kandidaten met hetzelfde programma met kleine nuanceverschillen waardoor een groot deel van de kiezers denkt waar moet ik nou eigenlijk precies tussen kiezen, we zijn toch allemaal VVD 'ers uit hetzelfde liberale huis, we hebben een goed programma en wat moet ik dan nog bij die stembus dus ik denk dat het verstandig is om heel goed te kijken naar toch de discussie als je een ledenraadpleging wilt houden dan moet het ook ergens over kunnen gaan en uiteraard met respect maar dan moeten wel de kandidaten ook een koersverschil tot uitdrukking kunnen brengen.

De Heer Benk Korthals; microfoon 5.

De heer Werd Dijke, kamercentrale Brabant; dank u wel voorzitter. Ik wilde het verzoek doen om amendement nummer 179 al vandaag in behandeling te nemen, dat wil dan straks ook graag verdedigen voor u. de reden hiervan is er komen allerlei wijzigingen in de ledenraadpleging maar we denken dat één wijziging van groot belang is en ook onmiddellijk ingevoerd kan worden en gezien van het belang van de verkiezingen die eraan staan te komen denken we dat dat zinvol is om dat vandaag aan te nemen, dus amendement 179 graag in overweging nemen.

De Heer Benk Korthals; microfoon 4.

De heer Lanting, afdeling Haarlem; ja voorzitter, het ging wel heel erg snel daarnet. De heer Lugtenveld zei om ook de reden volgorde te betrekken dat lijkt me niet goed en ik denk dat we daar apart over moeten praten. De kamercentrale Haarlem heeft daar een heel helder amendement over ingediend, wij volgen daarin ook de commissie Dekker dat je eerst het

programma moet voorstellen dat is ook in lijn als je ledendemocratie serieus wil nemen en juist niet de ellende krijgt met lijsttrekkersverkiezingen die we gehad hebben, zou ik echt willen voorstellen dat daar niet aan te koppelen of het apart te bespreken. Nogmaals de kamercentrale Haarlem volgt dus de commissie Dekker daarin.

De Heer Benk Korthals; het wordt inderdaad apart besproken, ik begrijp dat u daar inspringt omdat het zojuist naar voren is gebracht maar het wordt apart besproken.

We hebben het over de ledenraadpleging, de heer Vonhof.

De heer Vonhof; meneer de voorzitter ik juich de benadering van het Hoofdbestuur toe.

De Heer Jan van Zanen; neem even een glaasje water.

De heer Vonhof; ja graag.

De Heer Benk Korthals; het is maar goed dat we de tijd niet hebben laten lopen meneer Vonhof.

De heer Vonhof; nee, nee, de VVD is al bijna 60 jaar levensreddend voor mij dus gaat u daar vooral mee door. Ik denk dus dat het Hoofdbestuur wijs doet inderdaad om te zeggen laten we deze hele zaak tegen het licht houden. Ik denk dat het misschien niet onhandig is als de commissie bij zijn overwegingen meeneemt dat een ledenraadpleging in het algemeen voor meningsvorming een buitengewoon geschikt middel kan zijn en als je dus funderende meningsvorm tot stand wil brengen dan kan dat ook en dat was ook het verlangen van mevrouw van Someren maar Haya kon dat toen niet waarmaken omdat we niet de techniek hadden om dat mogelijk te maken, die technieken hebben we nu wel en het is verstandig die te gebruiken.

Maar het risico van dat soort techniek is dat je ze op de verkeerde manier gebruikt en daarom zou ik duidelijke censuur willen brengen tussen meningsvorming en besluitvorming. Ik herhaal besluitvorming kan echt pas plaatsvinden als er overleg heeft plaats gehad en daarvoor is niet een geatomiseerde raadpleging van leden nodig, daarvoor is nodig dat je met elkaar het organisch verband handhaaft.

En als je dat niet doet dan zul je elke keer, juist als het om personen gaat, geweldige tegenstellingen in een partij oproepen. Dat is ook mijn grote bezwaar en, ik herhaal het maar weer, ook het bezwaar van Korthals Altes.

Het grote bezwaar van ons beiden is dat wij bij een persoonsstrijd en een ledenraadpleging, zeker als er gezegd wordt dat men het eerst over het programma eens moet zijn, uitsluitend datgene doet wat men dan nog kan doen namelijk het tegen elkaar zetten van persoonsstructuren en als er nu één ding ons nu al die jaren achtervolgt dan is het het verwijt dat het in de VVD altijd over personen en niet over zaken gaat.

Als men op personen toegespitst doorgaat met dit soort echt one man one vote procedures dan voorspel ik u dat u dit soort tegenstellingen en opgeklopte tegenstellingen op een gegeven ogenblik tot een gestructureerde situatie binnen de VVD maakt en daar kunnen wij ons denk ik allemaal in vinden. Datgene wat wij op dit stuk hebben doorgemaakt ligt niet aan de beide kandidaten, ligt wel wat op de reacties op wat er gebeurt is, maar was in feite, en dat woord heb ik eerder gebruikt, onvermijdelijk door de procedure die men gebruikt en laten wij daarom die procedure hanteren meneer de voorzitter op de manier zoals het moet namelijk wel voor de meningsvorming maar niet voor de besluitvorming.

De Heer Benk Korthals; wie verder nog? Microfoon 6.

Mevrouw...; ja, sorry meneer de voorzitter maar meneer Vonhof vraagt erom.

De Heer Benk Korthals; dit klinkt dreigend.

Mevrouw...; dat is ook zo bedoeld. Ik ben ook niet meer de jongste meneer Vonhof en met u die leden die zo dringend pleiten voor oude systemen. Ik zou toch wel erg graag willen vasthouden aan de partijvernieuwing en ook vast willen houden aan de ledenraadpleging, we zijn helaas in een personendemocratie terechtgekomen. Er zijn ook heel veel belangrijke mensen die daar boeken over hebben geschreven en ik denk maar aan de Kat bijvoorbeeld, ik denk dat meneer Vonhof dat wel weet. We kunnen gewoon niet meer terug en om in algemene populaire termen te vallen, denk maar aan het kontje van Bos.

Het is nu eenmaal zo dat personen en hun charisma in deze mediacultuur enorm belangrijk zijn geworden en juist daarom denk ik toch dat wij als leden in deze vergadering moeten vasthouden aan datgene wat we hebben gewonnen in deze partij met de partijvernieuwing en dat we het nog eens moeten bekijken of we het allemaal wel goed zien anders maar one man one vote terugdraaien, dat nooit!

De Heer Benk Korthals; microfoon 4.

De heer Boerman; voorzitter, ik zou willen vragen over de heer van der Sande aan zijn voorstellen nog een tijdplaatje wil vastleggen, dus ik zou graag de zaak afgerond willen hebben in de voorjaarsvergadering om het niet verder uit te stellen.

De Heer Benk Korthals; pardon?

De heer...; ja maar de heer van der Sande zal dat moeten toezeggen namens u.

De Heer Benk Korthals; ik versta u niet, als u terugpraat versta ik u niet. Microfoon 1.

De heer...; voorzitter, in deze discussie lijkt het alsof het instrument ledenraadpleging wordt opgehangen aan de partijvernieuwing oftewel ledenraadpleging en partij staan één op één, ik zou dat willen bestrijden. We hebben een vier jaar met de partijvernieuwing met de ledenraadplegingen gewerkt en we hebben ook de effecten kunnen zien. We zien een aantal positieve effecten dat we mensen echt betrekken bij het besluitvormingsproces maar aan de andere kant hebben we ook een aantal negatieve aspecten en dat is met name de beeldvorming van de VVD naar buiten de partij, wel de beeldvorming naar die mensen die wij ook als stemmer moeten trekken. Ik zou dat aspect nog heel graag opnieuw belicht willen zien ook in het licht van of we de ledenraadpleging in de huidige vorm zouden moeten behouden of dat we daar toch aanpassingen moeten doen.

De Heer Benk Korthals; microfoon 2.

De heer...; na de woorden van de heer Vonhof kwam bij mij de gedachte op of het misschien niet mogelijk is om eerst een ledenraadpleging te houden en dan ter bekrachtiging daarna van het oordeel van de leden een Algemene Vergadering te houden. Dus eerst een ledenraadpleging en daarna nog een Algemene Vergadering en dan kan daar eventueel nog een discussie plaatsvinden.

De Heer Benk Korthals; dank u wel, microfoon 6.

De heer Laurens Bijl, Lisse; ik zou graag mijn instemming willen betuigen met het betoog van de heer Vonhof, het is ook mijn perceptie dat de

lijsttrekkerverkiezing ongelofelijk polariserend heeft gewerkt en ongelofelijk polariserend heeft moeten werken en dat dat wellicht over de grond de oorzaak is, in mijn perceptie althans, van de problemen die we de laatste tijd gehad hebben. Wij hebben daar lokaal ook ervaring mee opgedaan, we hebben twee wethouderskandidaten gehad en dat is ook niet goed afgelopen dat was ook een strijd tussen twee personen.

Ik denk dat we die procedure van ledenraadpleging nog eens tegen het licht moeten houden en ik zou dus ook graag met de heer Vonhof eens zijn.

De Heer Benk Korthals; dank u wel, microfoon 1.

De heer Zwart, Enschede; voorzitter, ik denk dat ik een groot probleem heb met meneer Vonhof als hij suggereert dat bij de ledenraadpleging zou zijn gebleken dat de procedure van de leden z'n mening laten geven dat dat nu juist de oorzaak van de verdeeldheid is. Want als je die logica zou doortrekken dan zal je de leden beter maar nooit om hun mening kunnen vragen dan blijkt die verdeeldheid ook niet meer.

Mijn stellige indruk, want ik ben heel veel van die bijeenkomsten van de afgelopen ledenraadplegingen in functie heb ik bijgewoond en ik heb ook de afgelopen maanden, ook met alle ontzetting die er her en der was, die leden van de VVD gehoord en wat mij opgevallen is dat al die ongein die over ons heen gekomen is niet kwam van de leden die hun stemrecht uitoefenden. Die hebben elke keer geprobeerd verstandige beslissingen te nemen en ik wijs op één ding wat heel opvallend is in dat opzicht.

We hadden een ledenraadpleging over de lijsttrekkers vorig jaar en die stemming was bijna fifty fifty en dat betekent dus, want er was een hele hoge opkomst, dat er ongeveer 20.000 mensen hebben gestemd op een kandidaat die op dit moment geen lid meer van onze partij is. Wij hebben de afgelopen maand niet 20.000 leden verloren en dat geeft dus aan dat de binding van leden aan deze partij met de procedures, met het vertrouwen wat we in elkaar hebben, bestand is tegen dit soort processen. Wij zijn groot genoeg om deze verantwoordelijkheid aan te kunnen en ik heb er een groot bezwaar tegen dat hier de suggestie wordt gewekt dat als je nu maar procedures maakt waarbij leden buitenspel komen te staan dat het dan wel goed zal gaan, dank u wel.

Nog één opmerking voor het debat. Er is één ding waarin de heer Vonhof gelijk heeft. Als we willen dat leden invloed hebben, en dat het niet alleen maar volgens het bestuursadvies afloopt want die kritiek deel ik wel, dan

moeten leden ook de kans krijgen zich een mening te vormen en daar heeft de heer Vonhof een punt.

In de huidige processen zoals we die de afgelopen keren een paar keer hebben gezien is daarvoor te weinig tijd en plaats ingeruimd en dan wordt het geatomiseerd beslist, dus ja laten we kijken naar manieren om leden ook echt de mogelijkheid te geven zich een goede mening te vormen maar laat hun dan ook beslissen.

De Heer Benk Korthals; dank u wel, microfoon 2.

Mevrouw Lis Scheaffer, afdeling Wassenaar; ja, ik heb sterk de behoefte om als een jonger lid van de partij even te spreken. Ik waardeer ontzettend de woorden van de heer Vonhof, ik ben het ook eens dat er beraadslaging moet zijn dus dat de kandidaten worden voorgesteld en in het land trekken, maar we kunnen niet allemaal op de Algemene Ledenvergadering zijn dat gaat nu eenmaal niet.

We hebben gezien dat wij behoorlijk wat stemmen hebben gekregen via de elektronische ledenraadpleging, de jongeren kunnen door allerlei verplichtingen niet zomaar op een zaterdag hier aanwezig zijn, ook al zouden ze het willen, dus laat de kandidaten in het land rondlopen, prachtig, maar laat iedereen zijn eigen stem uitbrengen in een ledenraadpleging.

De Heer Benk Korthals; dank u wel, microfoon 4.

De heer Tron Meesters, Edam; ik ben sinds kort lid en ik ben lid geworden omdat ik via de ledenraadpleging mee kon stemmen over onze lijsttrekker en dat was voor mij de moverende reden na dertig jaar stemmen op de VVD, 26 jaar, daadwerkelijk lid te worden.

Aan de andere kant zeg ik ik ben hier vandaag met één hand hier naartoe gereden, want ik heb een slijmbeursontsteking, omdat ik het van belang acht om hier mijn stem te kunnen doen gelden. Dus ik vind als er gestemd moet worden kan dat ook hier en degene die de VVD zo belangrijk vinden om daarvoor te stemmen die komen dan ook heus wel, dank u wel.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. De heer van der Sande.

De heer van der Sande; toch even in reactie op een aantal opmerkingen. Ten eerste meneer Boerman die vraagt een tijdplaatje. De bedoeling is met sommige beantwoordingen van amendementen hebben gezegd dat wij in mei 2008 dat voorleggen aan de ledenvergadering, dat zal wel een hele tour de

force worden gezien het feit wat we vanochtend allemaal besproken hebben over uw voorstellen en noemt u maar op maar dat streven moet er wel blijven wat mij betreft want dan maken we op een gegeven moment meters.

En het kan anderzijds niet zo zijn dat we een commissie op pad sturen met bekijk alles nog maar eens een keertje. Dat zou ook volkomen onrecht doen, ik zeg het maar even rechtstreeks en ik kijk haar nu in de ogen aan, aan het werk wat onder leiding van Sibille Dekker door haar commissie is gebeurt. Zij zijn het land ingetrokken, ze hebben met heel veel mensen gesproken en daaruit komt ook een duidelijk beeld naar voren dat die directe ledendemocratie gewaardeerd wordt, dat enkele onderdelen daarvan anders en beter kunnen. Vandaar dat het Hoofdbestuur heeft gezegd wij moeten niet zeggen we gaan een commissie die alles bekijkt maar die ledenraadpleging, directe beïnvloeding van de leden behouden, maar het ontdoen van de nou ja de scherpe en de verkeerde randjes, vandaar ook expliciet zeggen we gaan een vorm van gemeen overleg toevoegen wat ontzettend belangrijk is en dat uiteindelijk de heer Vonhof daarop aanstuurt die zegt het belang van het gemeen overleg, het belang van het onder uit de partij opkomen van gedachtes, gevoelens en meningen dat die uiteindelijk dan weer uitmonden in een ledenraadpleging geeft misschien ook aan dat je dan een mooi evenwicht hebt tussen twee middelen die wij in de partij hebben, dat lijkt mij van belang. Die combinatie van die directe ledeninvloed en van de ledendemocratie die we hebben.

Dat stellen wij ook voor ten aanzien van lijsten, ik kan me nogmaals voorstellen dat wij dat ook doen ten aanzien van de lijsttrekker waarvan wij als Hoofdbestuur nu zeggen die willen we sowieso behouden, dat doen we ook in navolging van de commissie Dekker, maar ik wil best zeggen nou dan nemen we dat daarin mee want we komen daar volgend jaar in mei toch concreter over te spreken.

Nogmaals het evenwicht. Ik kan me wel voorstellen dat anderen zeggen ja maar dan willen we wel duidelijk hebben dat het er om gaat dat er echt ledeninspraak is dus amendement 179 van kamercentrale Brabant, die voorkeursknop van het Hoofdbestuur die doet lijken alsof er geen wijziging kan worden aangebracht, die moet er in ieder geval uit nou als dat de geest is dat is het behoud na gemeen overleg dat is belangrijk, gemeen overleg waarna invloed van de leden behoud zonder dat daar zo'n voorkeursknop bij zit kan ik die gedachte zondermeer meenemen maar het gaat erom nemen wij als VVD hier de richting die ook is aangegeven door de commissie Dekker,

behoud van de ledendemocratie zoals die er is met het verbeteren van de procedures, daar gaat het om, iedereen zijn recht geven in de partij.

De Heer Benk Korthals; microfoon 4.

De heer van Pruisen, afdeling Haarlem; nogmaals. Ik heb twee vragen aan het Hoofdbestuur. De allereerste is is het logisch om nu reeds een toezegging te doen over een knop, waar ik me op zich ook best wat bij kan voorstellen, voordat de commissie echt gaat kijken. En twee bent u niet heel erg aan het voorsorteren op het werk van de commissie want natuurlijk ben ik ook van mening dat het niet in lijn is met de adviezen van de commissie Dekker en daarom ook niet in de reden ligt dat het voorstel eruit komt dat we weer teruggaan naar afgevaardigden schrappen naar rechtstreekse democratie van leden zou ook in deze zaal zijn, en zoals een vorige spreker zei als het echt belangrijk is komt men wel, dus ik zou de optie van het vaststellen van een lijst in deze zaal graag als één van de opties aan de commissie laten, niet als voorkeursoptie maar als één van de en ik vind het een beetje raar dat u wel bij voorbaat zegt de uitkomst is altijd een ledenraadpleging maar het kan wel bij voorbaat een ledenraadpleging zijn waarbij die knop er uit gaat. Ik zou zeggen laat die commissie nu in zijn wijsheid breed kijken zonder een opdracht vooraf waarbij het signaal van die knop kan worden meegenomen als een van de nadelen maar laat die commissie nou meer gewoon breed kijken.

De heer Zwart, Enschede; nogmaals, het lijkt mij verstandig als de vergadering de commissie toch een iets concretere opdracht meegeeft en dan put ik gewoon uit het materiaal van de commissie Dekker en dan zeg ik nou die ledenraadpleging in combinatie met het gemeen overleg dat is toch echt uit de partij gekomen dat moet de richting zijn, u kunt er hier anders over besluiten maar volgens mij moet dat de richting zijn de knop was een voorbeeld en het was meer een voorbeeld van het moet niet zo zijn dat er bepaalde perverse elementen in het systeem zitten dat kan die commissie meenemen dat maakt niet zoveel uit.

Het gaat er hier om geven we een commissie een richting mee of gaan ze weer al het werk overdoen en u gaat erover maar mijn suggestie zou zijn geef ze die richting mee die de commissie Dekker vanuit de leden heeft opgehaald.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. Ik denk dat het nu het verstandigste is dat we gewoon gaan stemmen en dan zien we wel wat de ledenvergadering ervan vindt.

Voorligt amendement 206.

De heer Zwart; meneer de voorzitter als het mag? Het was een soort ordevoorstel dan maar als wij hier als ledenvergadering zouden besluiten dat die commissie daar verder mee aan de slag gaat dan baseer ik maar een beetje op motie 13 van vanochtend, hoewel ik daar de considerans niet helemaal mee eens ben maar dan kijk ik even naar het dictum: 'een commissie in te stellen die vernieuwingen van de laatste jaren evalueert en verbeteringsvoorstellen voorbereid dat vrije democratie binnen de partij volledig tot hun recht komen', en dan met de richting die ik daarnet aangaf wat mij betreft, dat zou een hele hoop bespreking van amendementen kunnen voorkomen maar iedere indiener van een amendement kan er natuurlijk vanuit gaan dat die gedachte ook weer worden meegenomen als commissie dat lijkt me logisch we gaan het niet driedubbel doen maar laat ik dat ordevoorstel maar even doen.

De Heer Benk Korthals; het ordevoorstel is om nu motie numero 13 naar voren te halen en zo direct in stemming te brengen uiteraard heeft de indiener van de motie het recht om daarop in te gaan.

De heer...; ja voorzitter, ik heb het al toegelicht vanmorgen. Waar het om gaat is dat we een aantal dingen met de beste bedoeling samen als Algemene Vergadering in het verleden hebben besloten, dat de effecten daar soms anders van zijn geweest dan dat wij allemaal hadden bedoeld en ook voorzien.

De bedoeling van het instellen van deze commissie is precies zoals u aangeeft namelijk te bekijken op welke wijze die partijvernieuwingen die niet hebben gebracht van wat wij met zijn allen hadden gewild om die dingen te corrigeren. Ik denk dat de discussie die nu dreigt te ontstaan al aangeeft dat wij daar vandaag niet goed uitkomen en dat is de reden geweest waarom wij hebben gemeend om het voorstel te doen om die commissie in te stellen en daarom zou ik ook als ordevoorstel willen ondersteunen.

Als u nu die motie in stemming brengt en de meerderheid gaat daarmee akkoord dan kunnen we een aantal van die zaken daar naartoe onderbrengen.

De heer van der Sande; nou misschien als wij het samen eens worden met Brunssum en het Hoofdbestuur, dat zou uniek zijn vandaag, dan gaat het mij

met name over de overwegingen en het besluit en dan hoop ik dat u minder hecht aan de constatering en de motie 13 wilt hangen. Ik zie de duimen omhoog dus dan zijn we er uit. Over de overwegingen en het besluit dat als ordevoorstel de motie 13 en dat zou betekenen dat alles wat onder 2.5 en 2.6, zeg ik uit mijn hoofd, staat meegeven aan de commissie.

De Heer Benk Korthals; dus dan hoeven we daar niet meer over te stemmen. Dan hebben we de motie 13 daar zullen de constatering en de motie 13 worden maar verder wel de overwegingen en het besluit worden door het Hoofdbestuur dan overgenomen en hoeft ik het niet in stemming te brengen. Is dat akkoord? Microfoon 3.

Mevrouw...; ik denk dat het wel goed is om dat met elkaar af te stemmen wat dan precies die opdracht aan de commissie gaat worden. Mijn angst is een beetje dat we weer een commissie inroepen en er weer over na gaan denken en dat het momentum verdwijnt, en dat is op zich goed want dan gaat de emotie er soms ook een beetje uit, maar ik denk dat wij ook niet te boek willen staan als een partij die voor elk probleem wat we tegenkomen maar weer een commissie aan de gang moeten zetten en het er dan een half jaartje later het er over heeft. Er staan een aantal dingen in het rapport Dekker en in de aanbevelingen van het Hoofdbestuur waar volgens mij we best al iets over kunnen zeggen met elkaar. Dus wat gaat die commissie precies doen, of bijna precies, en in hoeverre stellen we daarmee discussies en besluitvorming uit, die vragen zou ik dan terug willen stellen aan het Hoofdbestuur.

De Heer Benk Korthals; ik denk dat het het beste is dat het Hoofdbestuur uw opmerkingen ter harte neemt maar om daar hier nu precies helemaal duidelijkheid over te geven denk ik dat dat te ingewikkeld wordt. Of wil je er nog even op ingaan?

De heer van der Sande; ik wil een poging doen. Als we overwegen dat de VVD de vrijheid en democratie hoog in het vaandel heeft en de vernieuwingen van de afgelopen jaren niet altijd dat positieve effect hebben gehad wat we indertijd beoogt hebben, dat we daar dus een commissie voor instellen die de vernieuwingen gaat evalueren en verbeteringenvoorstellen voorstelt in lijn met hetgeen de commissie Dekker heeft opgehaald en meenemend al hetgeen wat onder puntje 2.5 2 en 2.6 staat, dat zijn namelijk ledenraadpleging en volgorde lijsttrekker lijst door vanuit de leden naar voren is gekomen dat de commissie op basis daarvan met een advies komt in mei 2008 en dan heb ik afdeling Bergeik ook weer binnen, doet u de groeten aan mijn moeder.

De Heer Benk Korthals; kan de vergadering met die uitleg van die motie en die inzet leven? Wacht even voordat u applaudisseert, microfoon 2.

De heer Furné, Rijnwoude; ik heb die motie nog eens bekeken en ik heb eindelijk gevonden wat u bedoeld met motie 13 die is vanochtend verschoven naar vanmiddag. Ik heb het niet helemaal eens met de overweging dat de vernieuwing van de afgelopen jaren niet, of niet altijd, het positieve effect hebben gehad. Wordt het niet door elkaar gehaald, en dat hoor ik het laatste uur eigenlijk al, van de ledenraadplegingen en van de daaraan voorafgaande campagnes? In die campagnes is veel tweedracht gezaaid maar de ledenraadpleging was daarna een mechanisme en er is een motie aangenomen over gedragsregels maar er is niet een motie aangenomen om privé campagnes een beetje in te tomen. Ik denk dat er een groot probleem is als we met deze vernieuwingen van de afgelopen jaren met het werk van de commissie alleen maar denken aan de ledenraadpleging, die zou ik juist willen houden en ik zou een wat nettere campagne voorstaan.

De heer van de Sande; meneer Furné, we komen dat werk over de ledenraadpleging dat is ook in lijn van de commissie Dekker er staan overigens ook voorstellen bij 2.5 en 2.6 dat er al dan niet inderdaad wat strakkere regels komen rondom campagnes dus het maakt allemaal onderdeel uit van datzelfde pakket dat is met een modern woord weer integraal en dat zal die commissie ook moeten doen, dat lijkt me meegenomen worden in.

De Heer Benk Korthals; akkoord? Betekent dit, nou vraag ik dat aan de heer van der Sande, dat wij in feite alles wat er aan tekst is op 2.5 en 2.6 en volgorde lijsttrekker daarmee naar die commissie geschoven hebben? Akkoord, dat gaat snel. Nou schrik ik helemaal want nou ben ik te ver door. Dan krijgen we de volgorde, nee dat hebben we dus ook. Wacht even die volgorde programmaverkiezing lijsttrekker die gaat ook mee. Het merk VVD, dat is bij mij pagina 65 en de vorige keer 67, wacht even de heer Lugtenveld wil nog even.

De heer Lugtenveld; ja voorzitter, ik heb straks mijn opmerking gemaakt u zei dat ik eigenlijk te vroeg was toen zei u dat komt nog aan de orde ik vind het logisch dat het meegaat naar de commissie, ik heb mijn opmerking gemaakt die hoef ik niet te herhalen, maar anderen hebben misschien wel de behoefte nog opmerkingen mee te geven. Die volgorde is wel een essentieel punt terecht dat u daar goed naar kijkt want ik ben het dus niet eens met het advies van de commissie Dekker om eerst het programma vast te stellen ik

denk dat het andersom moet en ik denk wel dat we dat niet allemaal moeten meeschuiven zonder daar even bij na te denken dat hier wel degelijk een belangrijk punt ligt.

De Heer Benk Korthals; nee, maar wacht eventjes, dat is duidelijk, die volgorde die wordt dus doorgegeven naar die commissie en uw opmerking wordt ongetwijfeld meegenomen. Microfoon 4.

De heer Lantingk, Haarlem; voor de vergadereconomie vind ik het een goed voorstel maar ik wil toch nog even kort toelichten wat het amendement van de kamercentrale Haarlem wil zeggen. Er is heel veel misverstand over, het idee zou zijn als je een lijsttrekkersverkiezing naast een verkiezingsprogramma zou krijgen dat je een soort duty contest zou hebben en wij zien dat anders. Een verkiezingsprogramma dat is het kader wat leden meegeven en een goed leiderschap en een goede leider kan met elk verkiezingsprogramma werken. Doe je dat niet dan maak je een partij ook kwetsbaar voor stromingen en ik denk dat het leiderschap door bovenuit moet stijgen dus eerst het programma wat de leden willen en dan pas de lijsttrekker, ik zou dat uitdrukkelijk willen meegeven.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. We hoeven daar nu verder niet op in te gaan want dat komt terug. Microfoon 5.

De heer...; ik zojuist gevraagd aan u om hoe dan ook motie 79, dus de knop wel in behandeling te nemen, en die vraag staat wat mij betreft nog steeds overeind. Ik wil hem ook graag toelichten. De motie komt trouwens van de kamercentrale Brabant en staat op bladzijde 49 motie 179. Op de eerste plaats zijn we natuurlijk hartstikke blij dat de commissie Dekker een aanbeveling in haar rapport heeft opgenomen om de zeer conservatieve werking van de advieslijst om die te verminderen om in dat geval actie te ondernemen. Deze motie doet ook geen geweld aan dat de ledenraadpleging op zich misschien wel een goed instrument kan zijn en het zegt er ook niks over of het Hoofdbestuur, of een bestuur in deze, een advies zou mogen uitbrengen en zij vinden dat op zich helemaal prima. Maar bij de ledenraadpleging op de internetsite krijgt u altijd een mooi scherm met daarop een grote knop en de knop zegt van als u dit indrukt dan nemen wij het volledige advies van het Hoofdbestuur blind over. Daarmee biedt u de leden de mogelijkheid om de meningsvorm, eerder al genoemd door de heer Zwart en de heer Vonhof die zo belangrijk is, om die over te slaan en daarentegen rechtstreeks het advies van het Hoofdbestuur over te nemen.

We hebben daar veel berekeningen aan gedaan en ook gezien dat er effect in alle stemmingen duidelijk herkenbaar is. Daarom willen wij vragen, en ik heb nog een paar zinnen als ik mag, daarom willen wij vragen om nu per onmiddellijk die knop in elk geval te verwijderen en ongeacht deze motie ook, zeker ook als die aangenomen wordt, inderdaad de commissie die zojuist genoemd is om die haar werk te laten doen zodat de boel ver geëvalueerd wordt, dank u wel.

De Heer Jan van Zanen; microfoon 6.

De heer Bezemer, Rotterdam; voorzitter, ik weet niet over welke knop het gaat en weet langzamerhand ook niet meer over welke motie het gaat maar als ik iets zou willen zeggen over die volgorde lijsttrekker en verkiezingsprogramma. Wij moeten toch in staat zijn om hier ook eens een besluit te nemen zonder alles gewoon weg te schuiven naar een commissie, we zijn de regering niet. Ik zou willen voorstellen dat we het als volgt doen en we stellen op een goed moment een conceptprogramma vast, en dat hoeft helemaal niet tot de laatste stuiver uitgemolken te worden en dan kunnen eventuele lijsttrekkers kunnen daar hun eigen invulling aan geven dan zijn we denk ik verstandig bezig, dank u.

De Heer Jan van Zanen; microfoon 4.

De heer van Pruisen, Haalrem; meneer de voorzitter, er wordt net voorgesteld om de knop, de beroemde knop, af te schaffen. Enerzijds ben ik het voor een deel eens met dat advies want die knop die zorgt ervoor dat de lijst zo blijft als die door het Hoofdbestuur is ingediend. Als wij echter deze knop ruckzigloos afschaffen dan is de consequentie dat de plaatsen 30 of 25 op onze lijst waarschijnlijk, als het systeem ongewijzigd blijft, worden bepaald door de laatste 30 leden die zover gaan met het invullen van de lijst. Daar zou ik absoluut niet aan willen, het schrappen van die knop betekent heel erg veel en betekent dat willekeur in onze procedures komt en ik ben geen fan van de ledenraadpleging voor de lijst maar ik ben helemaal geen fan voor het geen dat wij hier ondoordacht even een knop afschaffen, die weliswaar negatieve effecten heeft, maar het schrappen heeft in mijn inschatting misschien nog wel meer negatieve effecten, ik ben daar niet over uit en ik roep dus echt deze vergadering op om die commissie een integraal plaatje te laten uitbrengen inclusief een advies over hoe je zorgt dat er geen dictaat van het Hoofdbestuur komt maar dat er ook geen willekeur komt aan de onderkant van de lijst zijnde precies die personen die er net wel of net niet in komen in de vertegenwoordiging.

De Heer Jan van Zanen; microfoon 5.

Mevrouw...; ik ben een heel eenvoudig lid en volg af en toe de politiek via televisie of dat wat er plaatselijk plaatsvindt. Ik ben eigenlijk altijd heel dankbaar voor die knop. Er zijn een aantal mensen die daar heel veel tijd aan besteden om allerlei mensen te bevragen en te bekijken wat ze kunnen, wat ze doen en wat hun interesses zijn ik laat dat graag, niet helemaal aan deskundigen over want ik wil wel graag de finishing touch zelf hebben maar die leidraad voor vooral de grote lijnen en de hoofdzaak daarin ik stel daar toch wel voor dat een aantal mensen terdege eens naar kijken en niet zomaar een willekeurig iedereen maar over beslissen.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. Ik wil wel even helderheid nu, nee we gaan die discussie niet meer aan u heeft uw argumenten gegeven, even de helderheid dat in ieder geval het verkiezingsprogramma dan wel lijsttrekker dat gaat naar de commissie. Er is op uitdrukkelijk verzoek van u is er gevraagd om in ieder geval nog te discussiëren over het amendement over de knop, het schijnt iedereen bekend te zijn wat dat is mij gelukkig niet, daar zijn grote meningsverschillen over. Ik vraag nog één keer aan het Hoofdbestuur om zijn oordeel te geven, komt men er niet uit dan vragen we gewoon een stemming af over dat amendement.

De heer van der Sande; ik denk ik kan even weg maar het ging weer over het zelfde onderwerp. Heel eenvoudig ik dacht ik gooi die knop gewoon er maar in als iedereen dat deelt, het wordt niet gedeeld en dus zijn wij van mening dat de commissie dat ook mee moet nemen, zo eenvoudig lijkt mij dat, als daar geen eenduidigheid over is dan moet je dat niet als een apart amendement behandelen, dus wat ons betreft mee naar de commissie en dan gaan we door.

De Heer Benk Korthals; akkoord. Nu is mijn vraag aan de indiener van dit amendement wil die het niettemin toch in stemming brengen of niet of wil die het aanhouden en naar de commissie?

De heer Lantingk, Haarlem; voorzitter, er staan een aantal hele belangrijke verkiezingen aan te komen en het zou zonde zijn om die verbeterplannen die nou voorhanden zijn om die te missen bij de eerstkomende verkiezingen dus ik stel voor om het in stemming te brengen.

De heer Zwart; ik heb het vanmiddag over het hoofd gezien maar toch zeker na de toelichting van de indiener toch één praktische opmerking. Je kunt verkiezingen alleen maar houden aan de hand van een kandidaatsreglement en dat geldt ook voor elke volgende verkiezing. Je kunt hier in deze Algemene Ledenvergadering dat kandidaatstellingsreglement niet zomaar veranderen dus in die zin is het voorstel zinloos voor het doel waarvoor het nu wordt ingediend. Daarnaast hebben een aantal mensen nu gezegd de zaak is ingewikkelder dan die wordt voorgesteld en dat is ie er komt meer bij kijken, het gaat niet alleen om wat je afschaft het gaat er ook om wat je op een goed moment dan wel regel. Ik zou dit echt door de commissie laten beadviseren want anders richt je hier alleen maar brokken aan en dan moet je er de volgende keer op terug komen.

De Heer Benk Korthals; als het amendement niet wordt aangenomen dan gaat het dus naar de commissie dus op zichzelf kunnen we het best in stemming brengen zonder dat er grote gevaren zijn. Microfoon 3 de laatste keer.

De heer...; voorzitter, als dat inderdaad de conclusie is dat als het amendement niet wordt aangenomen dat het dan naar de commissie gaat dan kan het geen kwaad maar als het amendement wel zou worden aangenomen en het gaat niet naar de commissie toe dan betekent het ook dat er nooit meer een weg terug is en dat moet men zich realiseren, de indiener moet zich dat goed realiseren.

De Heer Benk Korthals; goed, ik breng nu uw amendement in stemming, ik denk dat het duidelijk is voor iedereen hoe ze er over moeten stemmen, dat is amendement numero 179 bij mij staande op bladzijde 49 en een heel duidelijk sterk advies van het Hoofdbestuur. Ik open de stemming. Heeft iedereen gestemd? Dan sluit ik de stemming.

Het amendement is verworpen met 667 tegen 123 maar komt in de commissie wel terug. Dan komen we nu bij bladzijde voor mij 65 het merk VVD. Misschien wil Cees Meeuwis daar iets over zeggen nu?

De heer Cees Meeuwis; wij ontraden dit wijzigingsvoorstel, in principe gaat natuurlijk de Algemene Vergadering overal over dus de reden van ontraden zit hem dus ook in de toelichting. Het amendement als zodanig is primamaar met de toelichting erbij zeggen we dat moeten we even niet doen want dan wordt de Algemene Vergadering onderdeel van het operationeel commercieel beleid van de VVD en ik denk niet dat we dat moeten willen dus ik zou voorstellen om dit te ontraden of we moeten allemaal enorme ambitie hebben in dit vak.

De Heer Benk Korthals; wil Den Haag hier nog op ingaan? Niet dan neem ik aan dat het wordt ingetrokken dit amendement, verworpen dan akkoord? Dan komen we aan 199 overnemen is het advies, akkoord? 178 ook akkoord? Dames en heren we gaan door, 199 is overgenomen en dat wordt dus aanvaard, 178 idem dito, dan 209 ook overgenomen, 210 wordt overgenomen, 118 wordt overgenomen. Dan krijgen we een amendement 153 Haren waarvan de strekking wordt overgenomen, gaat Haren daarmee akkoord? Akkoord, dan 119 Den Haag daar wordt de strekking overgenomen. Dan 158 daar is het advies van het Hoofdbestuur om de strekking over te nemen. Het zelfde geldt voor 120.

De heer van der Torre, Rotterdam; voorzitter, het verbaast me een beetje dat u voorstelt de strekking over te nemen want een kiezersonderzoek is erg duur en hetzelfde geldt voor een panelonderzoek of een klankbordgroep, ik weet niet wat u precies bedoeld met de strekking overnemen maar ik hoop niet dat we straks een contributieverhoging krijgen hierdoor.

De heer Cees Meeuwis; we hebben in het voorstel wat gedaan is aangegeven dat ook ingegeven door wat de commissie Dekker heeft geroepen dat onderzoek om te komen tot de positionering van de partij belangrijk is en relevant niet om er achteraan te lopen maar wel om te weten waar wij als partij staan. Er is geformuleerd dat we de strekking overnemen omdat we in deze fase zowel door alle budgettaire overwegingen waar we het volledige overzicht nog niet van hebben. Aan de andere kant ook de vorm waarin wij dingen willen onderzoeken of willen meten, we hebben in de eerste motie die we hebben aangenomen ging over dat we helder, concreet en meetbaar onze plannen willen inzetten en dat betekent dus dat je op een of andere manier moet controleren en hoe we dat dan precies moeten doen dat is wat het Hoofdbestuur betreft in deze fase nog te vroeg om daar nog een definitief besluit over te nemen dus er worden hele constructieve voorstellen gedaan, je kunt het op deze manier doen of je kunt het op die manier doen, en wij zeggen nou dat is hartstikke mooi dat we dat meekrijgen, er wordt goed meegedacht met deze ambitie, mar de definitieve besluitvorming in het nu vastleggen door deze motie volledig te accepteren dat we het op die en die manier zullen doen dat weten we dus gewoon nog niet en daarom zeggen we we nemen de strekking over het de twee beperkingen die ik net aangaf.

De Heer Benk Korthals; kunt u leven met deze toelichting? Akkoord dan gaan we naar 186, ook de strekking overnemen. Dan 128 ook de strekking overnemen. Dan 146 helemaal overnemen, datzelfde geldt voor 105, 211 en

16 overnemen. 121 strekking overnemen. Dan komen we aan de betaalde voorzitter.

Het lijkt me dat het goed is als we hier met een inleidingkje van de kant van het Hoofdbestuur beginnen.

De heer van der Sande; een inleidingkje, kort dus. Meneer de voorzitter, de commissie Dekker geeft ook al aan dat het zijn van partijvoorzitter binnen de VVD toch wel een zware functie is die vreet aan aandacht en tijd en noem maar op en ik kan u ook zeggen als vice-voorzitter dat het bieden van ondersteuning in allerlei vormen nooit dat gewenste effect heeft want iedereen wil inderdaad de echte voorste hebben en niet de hulpsinterklazen, ik zeg het maar even recht voor zijn raap. U wil een volwaardige voorzitter in alle afdelingen en geledingen van de partij, dat blijkt telkenmale weer en dat heeft Jan al vier jaar lang aan den lijve ondervonden. Natuurlijk is dat ook eigen keuze, dat realiseer ik me.

Het is niet dat wij principieel voorstander zijn van die door de partij betaalde of vrijgestelde voorzitter worden genoemd, de factor dus door de partij betaald, maar we realiseren ons wel dat het steeds moeilijker zal worden om iemand te krijgen die inderdaad die aandacht eraan geeft naast alle andere zaken die hij heeft. Natuurlijk wil je een schaap met 8 poten maar dat is op een gegeven moment niet meer haalbaar dus menselijkerwijze sluiten wij aan bij de conclusie van de commissie Dekker dat de partijvoorzitter toch vrijgesteld of op zijn minst deels vrijgesteld zal moeten zijn. En alle praktische zaken daaromheen hoe je dan de onafhankelijkheid van de voorste bewaart ten opzichte van de politiek maar ook ten opzichte van de vergadering etc. etc. en de wedde etc. die erbij hoort dat moet goed bekeken worden maar we zullen wel een keer de keuze moeten maken dat wij gewoon een geheel of deels vrijgestelde voorzitter nodig hebben.

Daar gaat het ons als Hoofdbestuur primair om dat u die keuze maakt en als u die keuze maakt wat ons betreft dat we vervolgens gaan kijken hoe ga je dat nou netjes op een rij zetten maar al die nuances hoeven we vandaag niet te regelen en wij hebben dus al die amendementen die dat al wel vast willen regelen gezegd ontraden maar het gaat ons eerst en vooral om maak die keuze en werk het uit en u bent nu aan zet.

De Heer Benk Korthals; de vergadering, wie mag ik het woord geven?

De heer Bezemer, Rotterdam; voorzitter, wij begrijpen het voorstel van het Hoofdbestuur uiteraard maar we hebben in ons amendement nummer 147 bij

mij op pagina 95 en 96 toch gezegd dat het niet zo'n verstandig plan is. Als wij een voorzitter in dienst nemen dan blijken er nog wel eens problemen te ontstaan en kunnen we dadelijk weer een enorm bedrag aan afvloeiingskosten gaan betalen, moeten we dat nou op voorhand gaan doen? Het is ons altijd gelukt om een voorzitter te krijgen die het voor niets doet, natuurlijk kunnen we een vergoeding geven voor de tijd die die doet. Dus ik zou u serieus willen aanraden nummer 147 van Rotterdam te aanvaarden en dat laat de mogelijkheid open maar niet op voorhand een betaalde voorzitter, dank u.

De Heer Benk Korthals; dank u wel, wie verder? Microfoon 4.

De heer van Pruisen, Haarlem; voorzitter, ik heb een simpele vraag aan het Hoofdbestuur, ik denk dat ik het antwoord weet maar ik ga ervan uit dat gegeven de melding van de heer van Zanen dat hij gaat aftreden en dat de procedure voor de verkiezing van een nieuwe voorzitter ik geloof bijna morgen aanvangt althans de kandidaatstelling, dat voor die komende voorzitter dat betaalde in elk geval nog niet is uitgewerkt. En mijn inschatting, ik hoor graag een bevestiging van het Hoofdbestuur, is dus dat de opvolger van de voorzitter die wij in februari maart gaan kiezen dat die de eerste betaalde zal zijn omdat ik mij kan aannemen dat het vreemd is dat de zittende voorzitter voorstellen gaat doen om zijn eigen betaling te regelen.

De Heer Benk Korthals; microfoon 1.

De heer Lantingk, kamercentrale Brabant; wij stellen voor om een vrijgestelde voorzitter te benoemen en vooral in het onderzoek mee te nemen of er ook niet andere vormen van beloningen mogelijk zijn.

De Heer Benk Korthals; doet u eens een suggestie;

De heer Lantingk, kamercentrale Brabant; één van de suggesties die bij ons serieus besproken is in onze vergadering is om een andere mooie functie in het openbaar bestuur na het voorzitterschap in het vooruitzicht te stellen.

De Heer Benk Korthals; burgemeester van Rotterdam bijvoorbeeld?

De heer Lantingk, kamercentrale Brabant; bijvoorbeeld. En anders graag gewoon kandidaten te vinden die deze functie naast hun andere openbare functie of in het bedrijfsleven mogen combineren van hun werkgever.

De Heer Benk Korthals; microfoon 8.

De heer Tjakko Dijk, Amsterdam; ja voorzitter. In lijn met wat er door mijn collega uit Rotterdam is gezegd zouden wij graag eerst zien dat er consequenties in kaart worden gebracht, eerst minnen en plussen, pas dan een principieel besluit om te komen tot een betaalde voorzitter, vandaar dus dat wij ook amendement 102 hebben ingediend waarbij we de vergadering vragen om het Hoofdbestuur op te dragen een onderzoek te doen hiernaar, dank u wel.

De Heer Benk Korthals; microfoon 4.

De heer Andre van Schie, op persoonlijke titel dus niet namens de afdeling; dank u wel voorzitter. Ik ben echt een fel tegenstander van een betaalde voorzitter en ik vind dan ook niet dat we dit besluit hier zouden moeten nemen. Ik denk dat de voorzitter een primus inter pares binnen zijn eigen bestuur moet zijn maar vooral ook degene die honderden misschien wel duizend vrijwilligers die in het land lopen als vrijwilliger ook aanvoert. De voorzitter is echt niet de enige in de partij die 30, 40 misschien wel 50 uur in de week in de partij steekt, daar zijn er velen van, en lang niet allemaal ontvangen een bezoldiging.

Ik denk dat het een verkeerd signaal is om nu te gaan roepen onze eerste vrijwilliger gaan we wel betalen en alle andere vrijwilligers niet. Het doet geen recht aan alle andere zetels in het Hoofdbestuur want ik weet dat dar mensen zijn die ook keihard knokken voor die partij dag in dag uit en het doet geen recht aan die honderden mensen in het land die ook waardering op een andere manier accepteren dan een bezoldiging, dank u wel.

De Heer Benk Korthals; microfoon 2.

De heer Hans van Wijk, Maassluis; voorzitter, even afgezien van het feit dat ik voorstander ben van een betaalde of niet betaalde voorzitter maar ik denk dat er een formele gang van zaken aan ten grondslag ligt en dat er een statutenwijziging moet komen en dat je alleen maar door middel van een statutenwijziging kunt bepalen in een ledenvergadering of dat je een voorstander bent van een betaalde of niet betaalde voorzitter, ik denk dat hier even te simpel en te kort door de bocht gelopen wordt.

De Heer Benk Korthals; microfoon 1 is al een keer geweest over dit onderwerp in eerste termijn maar u bent wat vergeten?

De heer Lantingk; klopt, ik moest nog even benadrukken dat de kamercentrale Brabant geen voorstander is van een betaalde voorzitter dus graag een vrijwillige.

De Heer Benk Korthals; dat hadden we al begrepen, microfoon 4.

De heer Gerard Bakker, Leiden; voorzitter, wij zijn zelf in ons amendement tegen een betaalde voorzitter maar ik heb eigenlijk meer een ordevoorstel. Er worden op het ogenblik allerlei nuances naar voren gebracht en er zijn een groot aantal amendementen ingediend, is het niet handiger als een soort ordevoorstel dat we eerst, als deze vergadering in principe een uitspraak doet, of in principe een betaalde voorzitter willen of niet. Is het niet zo dan is het pech voor de volgende voorzitter.

De Heer Benk Korthals; u haalt me de woorden al uit de mond maar ik wilde u eerst laten discussiëren alvorens dat voorstel te gaan doen maar eerst de heer van der Sande nog.

De heer van der Sande; wat de heer Bakker suggereert sluit aan bij hetgeen wat ik in eerste termijn heb proberen te zeggen. Wij vragen wel een principe uitspraak namelijk een geheel of gedeeltelijk vrijgestelde voorzitter, als u daar nee tegen zegt is dat duidelijk voor degene die zich vanaf maandag kunnen gaan kandideren en als u er ja tegen zegt is dat ook duidelijk dat ze op termijn ermee rekening moeten houden dat ze geacht worden deels of geheel in dienst te zijn van de VVD maar die uitspraak moet denk ik nu al komen en die is alleen maar acuter aangezien inderdaad we in mei naar een nieuwe voorzitter overgaan en de kandidaten moeten weten waar zij snel, so wie so, als die kiest voor geen betaalde voorzitter is dat duidelijk en als die kiest op bepaalde termijn voor betaalde voorzitter is dat in ieder geval ook helder en de mind zit in deze kandidaten.

De Heer Benk Korthals; microfoon 5.

De heer Kazimir, Leidschendam; ik ben een beetje verbaasd over dit betaalde voorzitterschap. U zoekt een schaap met 5 ja liefst met 8 poten, de salariëring die daar aanhangt zal zeker niet voldoen aan de Balkenende norm, hoe wilt u dat in Godsnaam betalen? Dat kunt u niet, we zijn de SP niet, we zijn niet rijk. Dus ik ben tegen een betaalde voorzitter en ik zou het op prijs stellen dat ook het Hoofdbestuur dat overneemt.

De Heer Benk Korthals; microfoon 4.

De heer Peter Slijpen; voorzitter, ik ben bijna 38 jaar bestuurlijk verantwoordelijk voor de VVD en ik verbaas me hierover temeer ook als u geld over heeft het naar de handjes moet gaan naar de handjes die uw beleid uitvoeren dus ik ben tegen een betaalde voorzitter.

De Heer Benk Korthals; goed, ik denk dat het goed is als we nu komen aan de vraag of we het al dan niet eens zijn met nu in principe te besluiten dat we in de toekomst een betaalde voorzitter moeten hebben, dat is het voorstel van het Hoofdbestuur dus dat we nu meegaan met de gedachte van het Hoofdbestuur in principe te besluiten om op termijn een betaalde voorzitter te hebben. Wie daar voor is, nu even zeker weten dat we daar geen misverstanden over krijgen. Een aparte formulering.

De heer Scholtes; kan de regie even op het scherm zetten een aparte formulering waarbij we zeggen voor een betaalde voorzitter...

De Heer Benk Korthals; nee, om nu al in principe te besluiten dat op termijn er een bepaalde voorzitter gaat komen.

De heer Scholtes; ja, als de regie daar even een aparte sheet van kan gaan maken dan.

De heer van der Sande; meneer de voorzitter, ik verwijs even naar het concrete voorstel wat het Hoofdbestuur hier aangaande doet onder 2.9 betaalde voorzitter staat: 'in principe te besluiten dat het op termijn benoemen van een betaalde voorzitter', dat is nu als het ware als een sortement ordevoorstel, winstwaarschuwing naar kandidaten, noem maar op aan de orde.

De Heer Benk Korthals; is de vraag duidelijk? Wie is het met Hoofdbestuur eens die stemt dus voor en wie het daar niet mee eens is stemt tegen. Ik open de stemming. Kan ik de stemming sluiten? De heer Vonhof. Die zit met een serie machtigingen waar die misschien kunt u er een paar aan uw vrouw geven. Is iedereen klaar? Dan sluit ik de stemming. Dat is duidelijk, voor dat voorstel van het Hoofdbestuur zijn 208 stemmen en 628 zijn daartegen, een duidelijke uitslag.

Maar dat heeft zijn gevolgen weer voor de behandeling van al die amendementen, ik ga ze toch even snel doorlopen. 195 die is van de baan, het zelfde geldt voor de volgende en dat is 122, dan 102 daar zijn we het dus

mee eens maar die kan worden ingetrokken, 165 die is ook van de baan. Dan de motie van 147 die kan worden ingetrokken lijkt me ja? Oké.

De heer...; voorzitter, ik begrijp niet helemaal waarom u zegt dat 102 dat we het daarmee eens zijn. We hebben zojuist besloten dat we het niet zullen doen dus nu gaat u toch proberen om het onderzoek terug te brengen, begrijp ik dat goed?

De Heer Benk Korthals; gaat weg. Nou ben ik door de rompslomp vergeten waar ik was 190 dacht ik dat is dus in feite verworpen dus ik neem aan dat die wordt ingetrokken? Oké. 212 die is van de baan, 155 die wordt ingetrokken neem ik aan. Hier hoor ik weer wat valselijk gemompel van ja ingetrokken en zo. 103 die is niet meer nodig.

De heer...; 103 is naar ons idee nog steeds van toepassing.

De Heer Benk Korthals; 103 klopt dus die moeten we nog in stemming gaan brengen. We zijn nu aangeland bij amendement 103 en dat gaat over de relatie partijvoorzitter directeur van het partijbestuur.

....De heer Scholtes; wat de motie hier staat, er staat trouwens een heleboel, maar over die partijorganisatie om dat allemaal te gaan centraliseren richting Den Haag en dan hebben we ook moet ik erbij zeggen met 22 medewerkers hebben we procentueel het minst aantal medewerkers van alle politieke partijen in verhouding met het aantal leden, dat kunnen we ook helemaal niet bolwerken, dus ik wil de kennis en kunde die er is in het land, in de afdelingen en kamercentrales, wil ik graag blijven gebruiken.

De Heer Benk Korthals; de indiener.

De heer Verdonk Hufnagel; dank u wel voorzitter even een korte inleiding. Ook ik kom uit een bijzondere familie, zeker in dit gezelschap, ik mag namelijk twee in deze partij redelijk bekende namen meedragen en dat is de naam Verdonk en de naam Hufnagel dus vandaar dat het alleen maar om een technisch voorstel gaat om uitdrukkelijk aan te geven dat het geen van beide kampen of wat dan ook waar het vandaag hier wellicht nog een beetje over is gegaan mogen dienen.

Ons voorstel van de drie fractie, van de drie belgemeenten zoals dat tegenwoordig heet, is het een puur technisch voorstel.

De heer van der Sande heeft net een aantal zeer behartenswaardige woorden gezegd over de invloed van onder af, de vijf voorstellen die wij hebben

opgenomen in onze motie zijn allemaal voorstellen en het is daarom jammer dat in de toelichting van de kant van het Hoofdbestuur maar dat ene voorstel uit wordt gelicht, het zijn allemaal voorstellen die tot doel hebben om de openheid van de partij makkelijker te maken door de organisatie te versterken, niets meer en niets minder dan dat, dank u wel.

De Heer Benk Korthals; ja, hier kunnen we heel erg lang en moeilijk over doen. Ik denk dat er ook een heleboel elementen in zitten die zeer wel aanvaardbaar zijn maar ik geef het woord aan de heer van der Sande.

De heer van der Sande; ja, als ik het de heer Verdonk het zo hoor uitleggen dan is dat voor de meerderheid van de gedachtebolletjes iets dat maar moet worden meegenomen in dezelfde commissie die gewoon kijkt naar totale kandidaatsstellingsproces want daar gaat het onder andere over, selectiegesprekken, geschiktheid kandidaten, dan denk ik pakken we dat gewoon mee met die commissie en als hij daar mee kan instemmen dan lijkt me dat het makkelijkste proces, ik ben even kwijt waar hij zit? Ik zie een duim omhoog gaan dus dan hebben we elkaar gevonden dus dan nemen we hem mee.

De Heer Benk Korthals; met andere woorden ik begrijp dat het Hoofdbestuur met de toelichting die u geeft de motie overneemt?

De heer van der Sande; motie meegaat naar de commissie, net zoals alle amendementen gaat de motie mee in de commissie die 2.5 en 2.6 doet.

De heer Verdonk Hufnagel; nee, nee, nee voorzitter zo ligt dat net. Het spijt mij erg maar in deze motie staan een aantal zaken die duidelijke uitspraken doen over het functioneren van afdelingsbesturen, van regiobesturen en van kamercentralebesturen en het heeft, als deze motie wordt aangenomen of overgenomen door u, verregaande consequenties voor de partijorganisatie die voor ons in ieder geval niet aanvaardbaar zijn.

De heer van der Sande; vandaar nogmaals meneer de voorzitter, ik stel juist voor om dat gedeelte wat betrekking heeft op kandidaatstelling etc., met name betrekking tot onderdelen die ook in 2.6 en 2.7 aan de orde kwamen om dat mee te geven aan de commissie, de heer Scholtes heeft net al aangegeven daar waar het betrekking heeft op de partijorganisatie gaat het even wat te ver, nou het ging de heer Verdonk Hufnagel ook om het gedeelte wat we meegeven aan de commissie en is het dus niet zozeer dat we de motie overnemen maar die punten die gaan over kandidaten etc. ook

meenemen in het proces van de commissie die gaat over 2.5 en 2.6 en we zijn er uit.

De Heer Benk Korthals; ik denk dat dit heel duidelijk uiteengezet is en dat de indiener hiermee akkoord is. Akkoord? Dan zijn wij, voor zover ik begrijp, gekomen aan het einde van dit agendapunt.

De Heer Jan van Zanen; voorzitter mag ik een daverend applaus voor Sybilla Dekker, Bruno Bruins, Bert van Dijk, Judith Tielen, Jan Schrije, Henk Borger, Tanja Hazelhof, Rene ten Have en Thomas Berger en de bloemen.

Mevrouw Sybilla Dekker; dames en heren, hier ontbreekt nog Karin de Kok die zo leuk ons bloemen uitreikt maar zij heeft de belangrijkste bijdrage administratief en ondersteunend aan ons gegeven.

Mevrouw Sybilla Dekker; wij zijn natuurlijk zeer trots dat we ons werk nu hebben kunnen afronden zoals u dat ons heeft toegestaan vandaag maar eigenlijk ook het werk van de voorstellen van het Hoofdbestuur waarop u heeft gereageerd. Als we dan kijken naar het totaal van de aanbevelingen dan denk ik dat het heel mooi is dat we het centrale punt, de ondersteuning aan de partijleider waar we het net over hadden, dat dat heel centraal heeft gestaan vandaag. En natuurlijk gaan we voor de positie van de VVD en het merk, we gaan ermee verder en we gaan natuurlijk ook verder met de partijvernieuwing. Er komt een nieuwe commissie en ik hoop dat die commissie het werk wat wij hebben gedaan het goede, het luisteren naar de vele betrokken leden die wij hebben gesproken dat die nieuwe commissie dat ook zal meenemen.

Daarmee hebben we denk ik een belangrijk stuk werk aan ons allemaal hebben bijgedragen en ik hoop in ieder geval dat al dat werk wat we hebben geleverd de rapportage, uw stemming, dat het bijdraagt aan datgene waar we hier vandaag voor staan namelijk de eenheid binnen de VVD, dank u wel.

De Heer Benk Korthals; dames en heren hiermee zijn we gekomen aan het volgende agendapunt namelijk de verantwoording van de fracties van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en het Europees Parlement over het gevoerde beleid en aan de orde zijn de politieke kwesties. Er zijn twee politieke moties ingediend die worden ook besproken. Er is weinig tijd dus ik denk dat we het kort moeten houden maar uiteraard is er nog de gelegenheid voor een ieder om vragen te stellen. Zijn er mensen die het woord willen voeren of zal ik direct overgaan tot de politieke moties? Microfoon 1.

De heer...; ik heb een klein ordevoorstel. Tussen alle moties zijn we er volgens mij één vergeten en dat is motie numero 15 van het overzicht van de moties. Dat was een motie over een besluit over de permanente scoutingscommissie te verzoeken een voordracht te doen aan de 124e Algemene Vergadering voor een nieuw Hoofdbestuur.

De heer van der Sande; volgens mij is dat ordevoorstel achterhaald en die motie achterhaald door het besluit wat we hebben genomen over de voorste en waar ook in zit dat die voorste zelf ook zijn team mede kan samenstellen en of hij daar de parent scoutingscommissie meeneemt dat kan maar dat is aan de nieuwe voorzitter om dat mede te bepalen.

De heer...; uitstekend, dank u wel.

De Heer Benk Korthals; goed, dan gaat het nu over de verantwoording Eerste-, Tweede Kamer en Eurofractie.

De heer..., afdeling Soesterberg; ik wilde graag meneer de voorzitter een opmerking maken. Ik denk dat het voorzitterschap in principe opgelost is want de huidige technisch voorzitter doet het uitstekend en ik denk als u zo doorgaat dat u deze zaal verlaat als de nieuwe voorzitter van de VVD, ik zou zeggen ga vooral zo door.

Een tweede opmerking die ik wilde maken. Ik ben erg blij met de positieve stemming die hier vandaag heerst, ik ben blij dat alle neuzen ook weer dezelfde kant op staan en ik zou willen voorstellen, en daar gebruik ik de woorden van ons erelid Hans Wiegel voor, om de mensen in het land daarvan ook deel te laten maken dat wij straks als de vergadering afgelopen is in polonaise de zaal verlaten en dan twee rondjes langs de Coolsingel draaien dan is iedereen er van op de hoogte dat de VVD weer met één woord spreekt, dank u wel.

De Heer Benk Korthals; ik zie verder niemand bij de microfoon staan, wacht even ja, u bent toch traag hoor, ik kan er niets aan doen, microfoon 3.

Mevrouw Judith Tielen; u heeft helemaal gelijk meneer Korthals. Voordat we de vergadering afsluiten en daarmee eigenlijk ook ons kalenderjaar, in ieder geval in termen van congressen, heb ik nog een vraag aan het Hoofdbestuur inzake een aantal beloftes die gedaan zijn om dit jaar 2007 nog te doen. Onder andere een webportal, die zou eind van het jaar in de lucht zijn.

De heer Scholtes; dank u wel. Nou we hebben er keihard aan gewerkt om dat natuurlijk voor elkaar te krijgen en ik vraag de regie eventjes te schakelen naar mijn laptop.

De Heer Benk Korthals; je begint toch te denken dat deze vraag was ingestoken?

De heer Scholtes; de belofte maakt schuld, dat hebben we inderdaad toegezegd, we hebben wij webportal in gebruik, u krijgt binnenkort allemaal een code om in te loggen dat is uw lidnummer en hier is het zoals beloofd de aanzet voor de webportal waarin u straks als lid weer extra waarde heeft, u krijgt weer extra dingen als lid wat niet leden niet hebben en daar gaat het om.

De Heer Benk Korthals; mag ik dan de fractie vragen om te reageren van de Tweede Kamer op de twee politiek moties?

De heer...; de afdeling Coevorden heeft gemand datgene wat ik in de Tweede Kamer gedaan heb af te wijzen, het kwaad staat dus voor u. waar gaat het om? Het is eigenlijk een eenvoudige aangelegenheid. In de krijgsmacht is het zo dat vrouwen met kinderen in de leeftijd tot 4 jaar zijn vrijgesteld van uitzendingen, voor mannen geldt die regel niet en nu zegt de afdeling Coevorden het mundus criminatie beginsel is een belangrijk beginsel voor liberalen, hetgeen waar is, en dus moet dat dus worden gelijkgetrokken.

Over het algemeen zijn liberale beginselen heel erg belangrijk maar soms is het toch zo dat de toepassing van liberaal beginsel leidt tot catastrofale gevolgen en dit is er een voorbeeld van als wij dit voor mannen ook zouden gaan invoeren dan kunnen we de krijgsmacht wel opheffen. Er werken heel veel mannen in de krijgsmacht, uitzendingen worden zeer bemoeilijkt, je zal ook een probleem krijgen dat mannen zonder kinderen nog veel meer op uitzending gestuurd zouden worden dan mannen met kinderen met andere woorden ik zelf, maar ook de fractie, zou de aanneming van de motie van Coevorden ernstig willen ontraden.

De Heer Benk Korthals; dank u wel, wil Coevorden hier nog op ingaan?

De heer...; jazeker. De argumentatie vinden wij wat mager, het gaat erom gelijke monniken gelijke kappen, het is niet zo dat de mannen dan niet meer op uitzending hoeven maar de vrouwen kunnen ook rustig op uitzending. Vandaar dat dat gewoon gelijke monniken gelijke kappen en als het een

probleem is dat het zodanig is dat we te weinig mannen krijgen dan gaan we gewoon weer terug naar het oude systeem dat defensie gewoon weer een mannenwereld wordt, ik dank u.

De Heer Benk Korthals; de fractie.

De heer...; ik geloof niet dat ik daar nog heel serieus op in moet gaan. Kijk als een vrouw een kind krijgt, en nogmaals het voorstel dat vrouwen dan ook gelijk zouden kunnen worden uitgezonden dat lijkt mij, misschien mag dat een conservatief standpunt zijn maar dat is in ieder geval niet het mijne. Ik blijf bij mijn standpunt dat we die motie ernstig moeten ontraden.

De Heer Benk Korthals; wilt u de motie in stemming brengen of niet?

De heer..., afdeling Coevorden; nee hoor maar het was meer dat ik om half zeven wegging en ik toch tot het eind moest blijven en dacht van dan ben ik er in ieder geval aan het eind ook nog, ik dank u.

De Heer Benk Korthals; oké, de motie is ingetrokken, maar dat veranderd uw persoonlijke stellingname niet echt geloof ik. Dan de politieke motie projectgroep individualisering wie?

Mevrouw Paula van Brunsveld van Hulten; ik ben van die projectgroep individualisering, partijcommissie maatschappelijk participatie. Ik wil even een toelichting geven op de motie en die luidt als volgt dat de VVD als Volkspartij voor Vrijheid, individuele vrijheid, en Democratie pal moet staan voor gelijke rechten van ieder individu ongeacht ras, geaardheid, geslacht enz. enz. conform artikel 1 van onze grondwet. Die rechten zijn bij de SGP met een soort van goedkeuringsstempel door de overheidssubsidie in het geding immers geen gelijke rechten voor vrouwen bij de SGP als politieke beweging, vandaar dus deze motie.

Argument van de Raad van State met betrekking tot het internationaal vrouwenverdrag van de Verenigde Naties dat er genoeg andere politieke partijen in het politieke spectrum zijn voor vrouwen baart ons zorg. Het kan in extremis leiden bijvoorbeeld dat het uitsluiten van Marokkanen van een bar of roodharige van de VVD, nou dan vallen er best wel wat mensen af denk ik hier, en misschien ook homo's in de Christen Unie om maar wat te noemen, er zijn immers nog zoveel andere bar's en politieke partijen. Dit argument dringt des te meer, vinden wij, omdat in artikel 1 van de grondwet gelijke behandeling gelijke rechten, het criterium moet zijn voor

overheidssubsidie en dus goedkeuring aan politieke bewegingen in onze democratische rechtstaat en aan dat criterium voldoet de politieke beweging in kwestie dus niet.

Argument Raad van State met betrekking tot het grote belang van vrijheid voor politieke partijen is essentieel en dat delen wij, immers onze democratische open samenleving is niet statisch, onze waarden en normen, onze wetten ja zelfs de grondwet, alles is dynamisch en aan verandering onderhevig. Een democratie heeft immers als kracht, en ook als zwakte, dat de meerderheid bepaalt. Dat in een democratie dus ook de sjahria kan worden ingevoerd als de meerderheid dat bepaalt is dus theoretisch mogelijk. Maar er is een prima waarborg voor snelle eventueel ondoordachte en op termijn misschien erg ongewenste veranderingen in onze rechtstaat en dat is de grondwet.

De grondwet omvat onze grondrechten, de basis van onze democratie vrije rechtstaat open vrije samenleving en de Tweede Kamer dient die grondwet in ere te houden. Die grondrechten zijn overigens de liberale grondbeginselen. Zelfs de grondwet overigens is weer niet statisch want met starheid is geen enkele democratie gediend, maar het is wel geborgd met een zorgvuldiger, lastiger en langer durende procedure bij wijziging. Echter onvervreemdbaar zijn de universele rechten van de mens, herkenbaar in ook onze grondwet en die van vele andere westerse landen bijvoorbeeld van de Verenigde Staten met....

De Heer Benk Korthals; mag ik u vragen om er een eind aan te maken?

Mevrouw Paula van Brunsveld van Hulten; ik ben bijna klaar, ik ben trouwens erg blij dat ik nog de kans krijg om deze toelichting aan het eind van deze lange vergadering uit te spreken.

De Heer Benk Korthals; omdat ik uw gezicht zag heb ik u zo lang laten uitspreken.

Mevrouw Paula van Brunsveld van Hulten; nou dat vind ik ontzettend lief van u, ik ga u zoenen ja. Maar ik ga even door want ik ben bijna aan het eind van mijn toelichtings Latijn. Wat ik wil zeggen is dat die universele rechten van de mens niet voor niets zijn vastgelegd in internationale verdragen en ook in het Europees verdrag van de rechten van de mens, daarop kan een burger zich dus beroepen als het nodig is, deze rechten zijn de ziel van onze beschaving.

Eerbiedigt de staat die rechten niet dan gaat Nederland met de rug naar onze beschaving en onze vrije samenleving staan en zo simpel is dat, dat is de toelichting op deze motie.

De Heer Benk Korthals; dank u wel, wie van de fractie?

Mevrouw Paula van Brunsveld van Hulten; en waar zijn de daden (zoenen).

De Heer Benk Korthals; ik neem aan dat dit een latertje voor mij wordt. Wie van de fractie?

Mevrouw Ciska Schijdel, voorzitter van de commissie Binnenlandse zaken. Mag de zaal hier ook nog iets over zeggen? Althans ik hoop dat de zaal ook nog iets hierop mag zeggen voordat de fractie het woord voert. Het is een heel goed punt wat de commissie maatschappelijke participatie dit onderwerp naar voren brengt alleen het is denk ik iets te makkelijk om daar even snel nu vandaag een uitspraak over te doen. Er zitten namelijk een heleboel aspecten in die volgens mij een goede discussie vragen, denk aan de rol van de Raad van State, hoe ver moet die gaan? Moet de Raad van State zulke uitspraken kunnen doen? Hoe kijken wij aan tegen de horizontale werking van de grondwet, dus de werking ook van burgers naar burgers? Wat vinden wij van de prioritering van de grondrechten dat is een discussie die al een poosje speelt in deze partij en ik vind het eigenlijk te jammer om dat eventjes nu in een paar minuten af te ronden dus ik stel voor dat we samen met de commissie maatschappelijke participatie daar een volgende parallelsessie over te organiseren dan hebben we eindelijk weer een goede discussie en volgens mij is dit punt het absoluut waard.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. Eerst de fractie en dan pas u weer. Sorry microfoon 4.

Mevrouw Marit de Vos van Steenwijk, Wassenaar; ik ben secretaris van de International network of liberal woman en heb een heleboel mails gekregen naar aanleiding van deze SGP uitspraak van de Raad van state hierover. Ik zou zeggen we mogen er best over praten maar het lijkt me heel goed dat de VVD vandaag hier iets uitspreekt waardoor wij stelling nemen tegen dit soort ja, echt discriminatie.

De Heer Benk Korthals; microfoon 6.

De heer Joop Goedhart, voorzitter partij commissie maatschappelijke participatie; los van dat ik het standpunt van Paula van Brunsveld van harte

deel en ook van mening ben dat je nog altijd vraagtekens moet zetten of je bij niet democratische instellingen wel gemeenschapsgeld aan beschikbaar moet stellen, want dat is eigenlijk één van de onderdelen van de discussie, neem ik in ieder geval de uitnodiging van de commissie Binnenlandse Zaken van harte aan.

De Heer Benk Korthals; microfoon 7.

De heer Stoel, Sneek; ja voorzitter dank u. ik zou de indieners van deze motie dringend willen vragen de motie in te trekken alvorens er mogelijk verkeerde indruk ontstaat van het standpunt van de VVD. Want ik denk dat er geen misverstand is dat we het met elkaar eens zijn dat mensenrechten en grondrechten heel belangrijk zijn om na te volgen. Echter wat hier voorgesteld wordt is volstrekt het verkeerde instrument. Het kan niet zo zijn dat wij als liberale democraten Volkspartij voor Democratie de partijsubsidiëring in willen gaan zetten om onze politieke denkbeelden kracht bij te zetten, zelfs nog sterker het kan de bijl aan de wortel van onze eigen financiering betekenen want stelt u zich voor dat het CDA vergezeld van hun broeders van de Christen Unie de subsidiëring van de VVD ter discussie gaan stellen op het moment dat wij voor abortus en euthanasie gaan pleiten? Het kan niet zo zijn dat die strijd via de partijsubsidiëring beslecht gaat worden en aan de orde gesteld wordt.

Als wij vinden dat verenigingen in Nederland misbruik maken of grondrechten overtreden en wetten overtreden dan is niet de partijsubsidiëring voor politieke verenigingen het middel om daarop in te grijpen, dan moeten we aangifte doen en we hebben juridische wegen om dat te bestrijden.

De Heer Benk Korthals; microfoon 1.

De heer Zart; voorzitter ik zou zelf hier nog wel een stap verder willen gaan dan de vorige spreker. Want uiteraard zijn de opvattingen van de SGP volstrekt ondeugdelijk, onliberaal en die moeten met kracht worden bestreden maar het is evengoed onliberaal om de strijd voor je ideeën te willen voeren via ambtenaren en voorschriften. We moeten dat gewoon bij de stembus doen, we moeten de kiezers duidelijk maken waarom die ideeën niet deugen, we moeten de mensen daarvan overtuigen zodat ze met hun hart de democratische idealen gaan delen die wij hebben en niet geforceerd door ambtenaren met regeltjes te proberen ons gelijk te halen want dat is nou juist precies waarmee je democratie onderuit haalt.

De Heer Benk Korthals; microfoon 2.

Mevrouw Rinneke van Doorn, kamercentrale Utrecht en bestuurslid van de Nederlandse vrouwenraad; ik kan u geruststellen het CDA zal niet de motie indienen om via de kas deze grondrechten die vrouwen hebben, deze mensenrechten, te ondermijnen met de Christen Unie samen, zeker niet want ik heb de voorzitter van de Nederlandse vrouwenraad die het CDA gediend heeft horen zeggen gisterenochtend dat het een schandaal is dat de grondrechten van de vrouwen niet gerespecteerd worden in alle partijen hier in Nederland, dat ze niet in andere landen niet gerespecteerd worden daar moeten we hard aan werken en ik vind dat we daar ook en taak in die richting moeten sturen voor alle vrouwen in alle werelddelen moeten we respecteren, ook van de mannen maar ook juist van de vrouwen want daar mankeert nog wel het één en ander nog wel aan. Ik wil graag dat iedereen daar notie en begrip voor heeft.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. U komt zo nog, ik heb denk ik de hele zaal gehad. De heer van Beek.

De heer van Beek; weet u het zeker? Dames en heren, er mag geen enkel misverstand zijn over hoe de VVD denkt over gelijke rechten en zeker als het gaat om gelijke rechten tussen man en vrouw, laat daar in deze zaal en buiten deze zaal geen enkel misverstand over zijn. Wij staan voor die gelijke rechten en natuurlijk is het zo dat wij geschrokken zijn van de uitspraak die de rechter gedaan heeft. Maar het is wel een rechtelijke uitspraak en dat vraagt dus, en ik vind dat daar de eindformulering juist is dat we studeren, dat we onderzoeken, dat we kijken waarom het zo gegaan is en of het ook op een andere manier geformuleerd anders kan.

Omdat de doelstelling waar het om gaat hetgeen is waar we voor staan. Ik ben het eens met degene die zei dat het niet alleen een zaak is, of misschien juist wel helemaal niet een zaak is, van partijsubsidiëring. Dus ook dat punt zal ik in de beraadslagingen meenemen. Maar ik wil u graag toezeggen dat wij deze uitspraak van dit congres meenemen naar de fractie, dat ik uw zorg als het onderwerp als zodanig zal agenderen in de fractie en dat wij zullen doen datgene wat er staat namelijk onderzoeken of we tot wetswijziging moeten overgaan omdat de doelstelling waar het om gaat gelijke rechten voor man en vrouw een zaak is die ons in de genen zit en die ons na aan het hart ligt.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. Microfoon 3.

Mevrouw Rinneke van Doorn; ik dank u zeer voor deze toezegging, dat stelt me al zeker voor een groot deel gerust dat het zorgvuldig wordt onderzocht, dat was inderdaad ook de bedoeling van deze motie. Ik wil even benadrukken dat het weliswaar in dit geval om een zaak gaat van gelijke berechting van vrouwen maar waar we ons zorgen over baren is dat dit een president zou kunnen zijn in extremis voor hele andere gevallen bijvoorbeeld die voorbeelden die ik genoemd heb dat er ik noem maar wat een partij wordt opgericht waar christenen niet deel aan kunnen nemen of dat er nogmaals roodharigen niet lid mogen worden van een VVD, ik noem maar wat, dus het gaat dus om het principe en de argumentatie, ik dank u wel.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. Wilt u de motie nog verder..?

Mevrouw Rinneke van Doorn; als deze toezegging wordt overgenomen op die manier en als het dictum van deze motie wordt meegenomen in de fractie dan beschouw ik de motie als overgenomen.

De Heer Benk Korthals; ja, kunt u er dan mee leven?

Mevrouw Rinneke van Doorn; dan kan ik er goed mee leven.

De Heer Benk Korthals; akkoord.

De heer Manschot, Amsterdam; ongeveer de mensheid bestaat uit vrouwen, het is ook mijn favoriete deel van de mensheid ik draag ze een warm hart toe, en wat mij verbaast is van de mevrouw daar dat zij haar eigenbelang zo makkelijk verkwanseld voor een toezegging die als je er een keer in knijpt weinig blijkt voor te stellen. Het is volgens mij buitengewoon vreemd dat, ik vind dat ik als man dat ik moet opkomen voor die mevrouw, niet als beschermingsdrift, maar het kan niet waar zijn beste mensen dat een partij die betaald wordt voor een deel uit geld wat wij allemaal ophoesten uiteindelijk keihard en onweerlegbaar mag discrimineren. Ik vind het uitermate dom dat mevrouw haar motie intrekt, dat is gebeurd daar kan ik niets aan doen, maar deze notitie wil ik er echt aan toevoegen.

Mevrouw Rinneke van Doorn; mag ik daarop reageren?

De Heer Benk Korthals; natuurlijk mag u daar op reageren, gaat uw gang.

Mevrouw Rinneke van Doorn; allereerst dank dank dank nogmaals voor uw steun en ik beschouw het niet als, ik weet niet meer hoe u het nou noemde

een bal waarin geknepen wordt? Maar ik vertrouw erop dat deze motie die ik beschouw als te zijn overgenomen dat die dus ook serieus wordt behandeld en dat we daar ook het één en ander op terug horen zal ik maar zeggen. Het enige wat mij verbaast heeft is dat de VVD, als partij waarvan ik verwacht dat die direct zou zijn opgeveerd hierbij, politiek niks van zich heeft laten horen vandaar dat wij deze motie hebben ingediend.

De Heer Benk Korthals; microfoon 6.

De heer...; niet over dit punt meneer de voorzitter maar over politieke kwesties maar ik dacht ik ga hier maar vast staan.

De Heer Benk Korthals; oké, dan gaan we eerst deze motie die is nu afgelopen, akkoord? Dan u over een ander punt.

De heer...; ik heb gewoon een vraag aan de fractie. Mij bereiken berichten via de pers dat er wat verschil van mening is over de uitzending van militairen naar Afghanistan en wellicht is het nodig en ook wenselijk dat wij even precies horen hoe op het ogenblik de stand is van zaken van de fractie.

De Heer Benk Korthals; denk u dat u dat te horen krijgt?

De heer...; nee, maar een poging mag ik altijd wagen.

De Heer Benk Korthals; wie geef ik het woord? De heer van Balen.

De heer Hans van Balen; dames en heren, het betreft hier uitzendingen van militairen, van mensen en de VVD is dan prudent en dat betekent dat we hebben gezegd de premier had ons verzekert de vorige keer dat twee jaren twee jaren waren. Maar wij zullen, omdat het onze soldaten betreft waar er al 12 van zijn gesneuveld en vele getekend zijn teruggekomen, wij zullen keiharde eisen stellen over financiering, over samenwerking met andere landen, over erkenning van de NAVO dat er een eindigheid is, dat zullen we allemaal doen dat er niet missies naast deze missies worden uitgezonden en dan nog zal de fractie op de 18^e dat is de dag na het debat, besluiten wat te doen. Dus de fractie is niet verdeeld! De fractie wil A hom of kuit van de regering hebben en wil daarna een prudent besluit nemen dat is beter dan deze regering die alles tegen alles uitruilt en dat doet de VVD dus niet.

De Heer Benk Korthals; dank u wel. Mag ik daarmee dit agendapunt besluiten vanwege ook het tijdsbestek en dan zo direct het woord aan de partijvoorzitter

teruggeven om dan ook nog het woord nog te kunnen geven aan de heer Rutte?

De Heer Jan van Zanen; dames en heren, mag ik een geweldig applaus voor deze vondst, Benk Korthals? En toen ik hem vorige week belde, je zou met goede vrienden op stap gaan, wil je hen mijn excuses aanbieden? Je hebt het geweldig gedaan.

Dames en heren, een klein changement, Mark zegt nog iets en daarna ik maar wij gaan nu van tafel en dan gaat de microfoon daar weer en dan zeg ik ook nog iets tegen u. nee we gaan niet blijven zitten, dat vind ik zo'n raar gezicht.

De heer Mark Rutte; u kunt me hier toch ook zien dan hoef je toch dat ding niet meer te verplaatsen en Willibrord kwam hier schitterend uit dus dan moet het voor mij ook lukken, Hans van Balen ook trouwens ook en de heer Boekestijn, de das kon wat sprekender maar verder prima.

Dames en heren, we hebben vandaag vergadert en ook teruggekeken op die afgelopen maanden en ik werd net geïnterviewd door Den Haag Vandaag en toen zei de journalist dat ik, ik kan me die vragen allemaal voorstellen en die moet je ook als journalist natuurlijk stellen ik verwijt hem dat niet maar toch, hij stelt mij de vraag en zegt van ja, maar er zijn toch als je naar de peilingen kijkt ook veel kiezers die de overstap maken naar andere clubs en niet bij de VVD blijven en als je naar die peilingen kijkt heeft hij daar natuurlijk gelijk in.

Ik daar het volgende op geantwoord en ik wil gewoon eens kijken of ik dat nou goed zeg en of u dat met me eens bent. Ik heb gezegd als een partij als de VVD toch zolang verdeeldheid uitstraalt en zolang als het gaat om politiek inhoudelijke punten zolang niet in staat is om scherp te zijn dan is het toch helemaal niet gek dat kiezers bij je weglopen en dus moeten we toch twee dingen doen? Ten eerste de eenheid die we vandaag hervonden hebben die met elkaar vasthouden en in de tweede plaats er alles aan doen omdat we ervoor willen zorgen dat op die belangrijke thema's als immigratie, de portemonnee, het bestrijden van de files in Nederland, de veiligheid en natuurlijk ook onderwijs en zorg dat we op al die punten ons profiel terugkrijgen zodat wij die kiezers weer verdienen de volgende keer. Die kiezers zijn niet in de war, wij waren aan het zweven en als wij aan het zweven zijn dan is het logisch dat de kiezers gaan zweven dus die komen terug alleen als wij één zijn en die thema's weer claimen en daar gaan we aan werken. En dat wil ik zo graag als ik, ik heb daar vanmorgen al iets heel kort

over gezegd maar ik wilde het vanmorgen niet te lang maken en nu al helemaal niet, maar ik wil iets over dat kabinet zeggen daar moest ik vanmorgen heel kort over zijn en i'm burning to say it want als je nou kijkt naar die coalitie dan staan wij natuurlijk te trappelen om die coalitie af te lossen en tegen de kiezer te zeggen geef ons nou weer het mandaat om te doen en dan krijg ik vaak de vraag van mensen dan zeggen ze meneer Rutte waarom maakt u zich nou eigenlijk zo druk over dit kabinet? En dan zeg ik omdat de VVD in de afgelopen 30 jaar al te vaak die rol van stofzuiger heeft gehad namelijk het opruimen van de rommel van die linkse feestjes.

Je hoeft geen helderziende te zijn om te weten welke rommel dit kabinet dadelijk gaat achterlaten. Kijk de economie groeit met meer dan 4% met dank aan het VVD beleid uit het vorige kabinet maar intussen hebben ze nog niet genoeg, intussen hebben ze nog niet genoeg om hun linkse hobby's te kunnen financieren dat is aan de orde op dit moment. Vandaar 18 belastingverhogingen de komende jaren, eigenlijk wat je ziet is dat dit kabinet niet de problemen aanpakt dit kabinet pakt de hardwerkende Nederlander aan, dat zijn ze aan het doen.

Alle belangrijke problemen schuift men voor zich uit. Ik heb vorige week gezegd dit is een sneeuwschuiver en je ziet die van Tiggelaar van de Partij van de Arbeid en van Geel van het CDA die zie je aanwijzingen geven hoe er nog meer in die sneeuwschuiver kan worden geschoven, iets naar rechts dan kan dat probleem er ook nog in en hier is dan links groep Tiggelaar dan kunnen we dat probleem ook nog meenemen, dat is het kabinet aan het doen.

Eigenlijk doet het kabinet nog het meeste denken aan zo'n fenomeen uit de sterrenkunde. U weet wel als een ster uitdooft dan ontstaat er een zogenaamd zwart gat en dat zuigt alles naar zich toe, dat zwarte gat is zo zwaar dat zelfs het licht er in verdwijnt uiteindelijk en eigenlijk is deze coalitie een zwart gat, al uw belastinggeld gaat erin en er komt niets voor terug.

Kent u nog dat liedje van Yoep van het Hek? Dat draaien ze iedere vrijdag in de Trevezaal, de titel was lenen lenen, betalen betalen, dat is wat er gebeurt en daarom komen wij met alternatieven ik heb ze u vanmorgen genoemd op onderwerpen als de filebestrijdingen. Paul de Krom heeft van de week oorlog gevoerd tegen de kilometerheffing want het is inderdaad waar, het is geen rekeningrijden het is inderdaad een kwestie van mensen laten betalen voor rijden en dat is wat het kabinet gaat doen en aan alle kanten worden de komende jaren de lasten voor de automobilist verzwaard en daar maken wij

bezwaar tegen. Wij zijn wel in staat om met een fileplan te komen wat 10 miljard extra vrijmaakt om die filebestrijding nou echt een keer serieus aan te pakken en dat doen we niet door de belastingen te verhogen zoals dit kabinet, dat doen wij doordat wij keuzes maken, doordat wij zeggen bepaalde uitgaven zijn niet nodig en andere uitgaven zijn wel nodig. En op die manier, dat heet regeren, dat heet keuzes maken daar ging de politiek in Nederland toch over, op die manier kun je je doelstellingen realiseren zonder dat je de belastingen moet verhogen, sterker nog de VVD gaat de komende jaren met deze keuzes de belastingen verlagen en dat is verschrikkelijk hard nodig in Nederland.

Dames en heren, ik wil maar afsluiten. Wij moeten de partij zijn die deze coalitie bij de volgende verkiezingen kan aflossen, wij moeten voor de kiezer weer geloofwaardig zijn dat wij dat kunnen en dat wij dat willen.
Als je onderzoeken doet naar de VVD dan blijkt nog steeds dat men zegt ja dat is ook eigenlijk het logische alternatief voor dit kabinet, die VVD heeft goede mensen en die VVD heeft ook al 60 jaar het lef gehad om risico's te nemen, al 60 jaar het lef gehad om verantwoordelijkheid te nemen voor het bestuur in Nederland.

Er zijn dus twee dingen verschrikkelijk hard nodig en daar ging vandaag over. Ten eerste afronden, gewoon dingen op een gegeven moment ook een plek geven en met elkaar conclusies trekken en dan gezamenlijk doorgaan dus eenheid. Ten tweede, op al die belangrijke onderwerpen, en deze fantastische Tweede Kamerfractie is daar keihard mee bezig, op al die belangrijke onderwerpen dat liberale profiel weer ongelofelijk hard neerzetten, dat is onze opdracht zodat de kiezer dadelijk ook echt een alternatief heeft voor dit kabinet en het alternatief heeft: de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, dank u wel.

De Heer Jan van Zanen; dames en heren, zeer veel dank voor uw komst en uw bijdrage, uw uithoudingsvermogen maar vooral uw liefde voor onze club. Opnieuw goede stappen gezet vandaag en er moet nog veel gebeuren. Ik ben het helemaal met Rutte eens het gaat de goede kant op en goed naar u geluisterd hebben.

Dames en heren, ik roep u allemaal op om te komen naar ons lustrum het 60 jarig bestaan op 26 januari in Krasnapolski, inhoud en plezier, gezelligheid en opnieuw inhoud ik hoop dat velen van u naar Krasnapolski komen op 26 januari.

Dames en heren, het is voor mij de laatste keer dat ik een congres afsluit daarom wil ik extra de mensen die dit allemaal mogelijk maken, de leden van het stembureau, het licht, geluid, catering, maar vooral de medewerkers van de Laan, dank aan Jef Wolters die weg gaat, ontzettend bedanken voor al dat werk achter en voor de schermen, jongens kom even hierheen.

Dames en heren, dank zij deze jongens en meisjes is nu na 84 dagen de 123^e Algemene Vergadering gesloten.